DEBACQ LIBRARY

A.X.01
28862/A/1

Ἱπποκρατους

Ἀφορισμοι.

Hippocratis

Aphorismi.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS

APHORISMI.

42204 B

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Α' ΦΟΡΙΣΜΟΙ'.

HIPPOCRATIS

APHORISMI,

Hippocratis & Celsi locis parallelis illustrati, studio & curâ JANSSONII ab ALMELOVEEN M. D.

Quibus accessit LUD. VERHOOFD *Index locupletissimus.*

Loca parallela ex BOERHAAVII Commentariis, notulas addidit, Editionem curavit

ANNA CAR. LORRY, M. D.

PARISIIS,
Apud P. G. CAVELIER, viâ Sancti Jacobæâ, sub signo Lilii aurei.

M. DCC. LIX.
Cum Approbatione & Privilegio Regis.

PRÆFATIO.

VANAM fortè videbimur operam impendiſſe, quì Hippocratis Coi Aphoriſmos, recuſos toties, memoriâ & mentibus Medicorum hærentes, novo labore in publicum prodire voluerimus. Verùm utilitati publicæ, non autem privatæ gloriæ, conſultum eſt. Cùm enim deeſſet ex Pariſienſi typographiâ libellus utilis, indignum judicabamus ab Exteris mutuari, ex Hippocraticis operibus unum quodvis; cùm ea dudum ſibi propria fecerit, in exponendo &

evolvendo Medicinæ Principe, Medicorum Parisiensium indefessa sedulitas. Paratos prætereà ad Philiatrorum vota, & parvo comprehensos volumine, exoptabat habere Aphorismos, ut omnis generis Literaturæ, sic & Medicinæ promovendæ cupidissimus Bibliopola. Hinc cùm me circa institutum consuleret, velletque nitidissimæ editioni pretium conciliare; nulla mihi alia visa est, aut ad libelli formam præstantior, aut ad Auctoris sensum accuratior, quàm quæ, tradente Theodoro Jansonio ab Almeloveen, olim prodiit Editio. Plurima fuêre, quæ rem persuaderent. Versio accurata, loci ex Hippocratis

libris conformes, ſuo quìque loco redditi, unde eluceſcat quantùm ſibi ipſi conſtiterit Hippocrates; Index denique locupletiſſimus, & qui ad breves conciſaſque ſententias reperiundas aptiſſimus eſt. Hinc illam aliis anteponere, vixque mutatam typis noſtris credere decretum eſt.

Primus igitur noſter labor in id incubuit, ut loca à Janſſonio citata exactè ad Hippocratis & Celſi qui ſæpiùs Hippocratem latinè exſcripſit, opera conferrentur, emendarentur plura, ut illâ ſaltem diligentiâ, antecedentes editiones, hæc noſtra poſſet ſuperare.

Vincenda fuêre longa hæc

faſtidia; verùm ulterius progreſſi, operæ pretium facturos credidimus, ſi loca ex Boerhaavio conſona non tæderet excitare. Scilicet Vir eximius dum obſervationi theoriam jungere ſtudet, novum Hippocratis operibus ſplendorem afflavit. Inde factum eſt ut tum in ejus operibus, tum in luculentis æqualis dicam an diſcipuli ejus Cl. Van-Swieten Commentariis, omnes fere obſcuriores Aphoriſmi reperiantur illuſtrati. Hos indicare & ad editionem Pariſienſem referre æquum erat.

Obſcuriora pauca ſupererant, quæ quoniam Novitiorum animum tardare potuiſſent, detraxiſſent forſan Me-

dicinæ Hippocraticæ fiduciam, & discendi aviditatem operoso studii fastidio vicissent. Hæc brevibus notis ad Recentiorum sensum explananda existimavi; alia verò attingere nefas putaverim, quòd illa cum veritate & experientia consonare, hæc verò utrique repugnare facilè videantur, vel illis qui Medicinam primis labris degustaverint. Præterea temerarium mihi fuisset, commentaria affectare, jam toties in hunc libellum edita, cùm à renovatæ Theoriæ Medicæ temporibus, plures & ætate & doctrinâ insignes, Aphorismos Hippocratis commentariis fuerint prosecuti, quorum capiti multâ cum laude hærentem co-

ronam detrahere inſtitutum non erat; imò contra quibus juſtam rependere laudem ut jucundum ſic promptum eſſe debet, inter quos excellunt Philippus Hecquet ex Lyceo noſtro, apud Batavos Gorterus, nuperrimeque breviùs, ſed ornatè, diſtinctè, compoſitè, ex Academiâ Patavinâ Andreas Paſta.

Dum verò novam Aphoriſmorum Hippocratis editionem molimur, non illud nobis conſilium eſt Philiatris illos, quaſi extractam ex univerſo Hippocrate medullam, aut quaſi erutos ex contracto Auctore theſauros exhibere, quibus accuratè perpenſis, cætera vileſ-

cant. Auſus eſt ſæculo proximè exacto Hippocratem ſic contrahere Burnetus ; imo , & idem , quanquam modeſtè magis , Sponius Lugdunenſis tentavit ; ſed macilentum , exſuccum, jam omni exutum Philoſophiâ quæ fecerat ἰσόθεον , uterque reddidit. Merentur quæ diurnâ æque ac nocturnâ Medicorum manu verſentur, pleraque eorum operum quæ Hippocratis nomine circumferuntur , quanquam ſæpe alienĩ veſtigia laboris , adulteræque manûs miſcelam , ſagacioribus odorari, facile fuerit. Quo quidem piaculo non immunes ſunt Aphoriſmi , auctoribus Galeno & Mercuriali , quanquam

eos esse veram Magni Hippocratis,& genuinam sobolem ab omnibus concedatur.

Utinam verò ex illâ quæ summi Viri operibus propria est, simplicitate, ad calcandum iter ab illo tritum accendantur animi; constetque tandem quænam sit Philosophia Medica quæ ab evidentibus inchoata principiis, rudis primùm apparet, & titubans, mox ad immensos progreditur fructus, sine ullo hypothesêon fuco, sine ullo verborum fastu, qualis inter manus Coæ Scholæ atque Hippocratis efflоruit, cùm nondum intumuerant superbiâ scholæ, & docendi libido, discendi aviditatem non extinxerat.

Errores certe ſuos paſſus eſt Hippocrates, nec ii ſumus, qui cum Suidâ arbitremur ipſum nunquam falli potuiſſe. Plurimos Recentiorum ſagax ſedulitas recluſit naturæ fontes, Auctori noſtro incognitos, unde ingentia in Medicinam fluxêre commoda. Dies diem docet. Sed ea quæ, velut opinionum commenta, temporum ſpatio non contabuêre, pro naturæ judiciis accipienda ſunt. Quanquam verò aliqua ex veteri Medicinâ recentibus inventis, aliqua experientiæ minus forſan reſponſare fateamur, non minus tamen aut injuſta aut temeraria videatur Aloyſii Sinapii olim Medici Poloni in Hippocratis Aphoriſmos

cenſura. Hic dum nodum in ſcirpo quærit cavillator peſſimus, ſingulos carpit, in id unum intentus ut antidota verboſis ornata ſtrophis, Medendi Methodo, ſine quâ Medicina rationalis nulla eſt, ſubſtituat: demens, qui dum ſalutiferæ Artis præcepta convellere audet, fidem ſibi derogat, quaſi poſtremi tantummodo ævi Scriptoribus Medicinam natura reſervaverit, quam contrà ex ipsâ humanitatis infirmitate ſoboleſcentem, grandævi Medicinæ Patres adaugendam, perficiendam, ſed nullatenus inveniendam Nepotibus tranſmiſêre. Quicumque enim ſolo veritatis amore ducti, huic ſcientiæ animum applicuêre

mirum eſt quantum inter ſe conſentiant, quantâ concordiâ Auctori noſtro debitas rependerint laudes. Quo quidem rerum aſpectu, novum decus illuceſcit Hippocrati, Arti verò noſtræ firmitas atque robur conciliatur, contra procacium jocos & inſultantium jurgia. Quæcumque enim ſera detexit Recentiorum theoria apprime conſonare viſa ſunt Vetuſtiorum Auctorum Obſervationibus; ut forſitan in nullâ aliâ Arte concordia major, uniformitas æqualior, reperiatur. Sic quæ de aere, locis, & aquis, deprehenſa obſervanti Hippocrati fuerant, à Toricellii inventis demonſtrantur. Sic quæ à circulo ſanguinis in-

vento, de nutritione corporis comperta ſunt, optime cum Theoriâ ejus de victu in acutis, quadrant. Sic multa e Præſagiis ejus, recentioris theoriæ jubare afflata, ſplendidius enituêre: unde conſtet quantum in illuſtranda, & amplificanda Medicina, Vir ſummus contulerit. Nec vereor, ne me malefidus livor ejus amore inſanientem calumnietur ſi ipſi hos Lucretianos verſus appoſuerim:

Tu pater, es rerum inventor, tu patria nobis
Suppeditas præcepta, tuiſque ex inclyte chartis,
Floriferis ut apes in ſaltibus omnia libant,
Omnia nos itidem depaſcimur aurea dicta;
Aurea, perpetuâ ſemper digniſſima vitâ.

Ne tamen leviori fulta auctoritate, noſtra hæc dona con-

tempta relinquantur, præmoneatur Lector, Viros celeberrimos opem implorantibus nobis non defuisse. Quis enim aliquod nostræ editioni pretium non rependat, cùm noverit, huic perficiendæ benevolas impendisse curas illustrissimum Dominum CAPPERONNIER, qui Literarum Græcarum Cultor & Professor quo non alter insignior, dum in proprio quasi fundo laborat, nostrum Hippocratem suis elucubrationibus non indignum putavit. Tum verò accepti beneficii immemor forem, si non hîc recordarer, horarum quas emendando, perficiendo, nostro labori impendit conjunctissimus collega D. DORIGNY

qui ſæpe vigiliis ſuis adjuvit titubantem, hæſitantem & labantem, conſiliis firmavit; illuſtria certe pignora, quibus libellus noſter ita glorietur, ut ſi quid inſit boni, illis; ſi quid mediocris, mihi ſoli arbitrer imputandum.

Deſunt tamen huic noſtræ Editioni, quæ ſimul venales proſtabant, ſelectæ e Celſo Sententiæ, quia ſcilicet indignum credidi elegantiſſimum Auctorem ſic contractum exhibere, favereque illorum deſidiæ qui plus verbis ſe quàm rebus delectant. Nôrunt herclè Rerum Medicarum gnari, quanti ſit pretii Celſus, quantùm mereatur, qui non ſemel, ſed bis & ter legatur integer.

Hunc adeant tirones, hunc commendent professores.

Nec jucundum minùs existimavi concordia Hippocratis loca ab Almeloveen citata ad cujusque Sectionis calcem, priùs expensa imò & aucta ablegare, quod ut Typographiæ facilius, sic etiam legentibus minùs moræ injicit. Aliàs alii meliùs. Nobis satis sit publicæ utilitati consuluisse, fastidiosis & operosis laboribus, qui tamen si arriserint, animus addetur Typographo ad publici juris facienda opera Hippocratis ad prognosim spectantia, uno & exiguo pariter volumine comprehensa.

FINIS.

APPROBATION.

J'Ai lû par ordre de Monſeigneur le Chancelier un Manuſcrit intitulé : *Hippocratis Opera*, *Græcè & Latinè*, *ex recenſione Annæ Caroli Lorry*, où je n'ai rien trouvé qui puiſſe en empêcher l'impreſſion. A Paris, le 26. Novembre 1757.

ASTRUC.

PRIVILÉGE DU ROI.

LOUIS, par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarre. A nos amés & féaux Conſeillers les gens tenans nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, grand Conſeil, Prévôt de Paris, Baillifs, Sénéchaux, leurs Lieutenans civils & autres, nos Juſticiers qu'il appartiendra, SALUT. Notre amé GUILLAUME CAVELIER, Libraire à Paris, Nous a fait expoſer qu'il déſireroit faire imprimer & donner au public des ouvrages, qui ont pour titre : *Hippocratis Opera, Græcè & Latinè, ex recenſione D. Lorry. Formules de Médicamens, par M. Baron.* S'il nous plaiſoit lui accorder nos Lettres de permiſſion pour ce néceſſaires. A ces cauſes, voulant favorablement traiter l'Expoſant, Nous lui avons permis & permettons par ces préſentes, de faire imprimer leſdits ouvrages autant de fois que bon lui ſemblera, & de les vendre, faire vendre, & débiter par tout notre Royaume, pendant le tems de trois années conſécutives, à compter du jour de la date des préſentes ; Faiſons défenſes à tous Imprimeurs, Libraires, & autres perſonnes de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, d'en

introduire d'impreſſion étrangere dans aucun lieu de notre obéiſſance ; à la charge que ces préſentes ſeront enregiſtrées tout au long ſur le Regiſtre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la date d'icelles, que l'impreſſion deſdits ouvrages ſera faite dans notre Royaume, & non ailleurs, en bon papier & beaux caracteres, conformément à la feuille imprimée, attachée pour modele ſous le contre-ſcel des préſentes, que l'impétrant ſe conformera en tout aux réglemens de la Librairie, & notamment à celui du 10. Avril 1725. qu'avant de les expoſer en vente les Manuſcrits ou Imprimés qui auront ſervi de copie à l'impreſſion deſdits ouvrages, ſeront remis dans le même état où l'Approbation y aura été donnée ès mains de notre très-cher & féal Chevalier, Chancelier de France, le ſieur Delamoignon, & qu'il en ſera enſuite remis deux Exemplaires de chacun dans notre Bibliothéque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, & un dans celle de notredit très-cher & féal Chevalier, Chancelier de France, le ſieur Delamoignon. Le tout à peine de nullité des préſentes ; du contenu deſquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit Expoſant & ſes ayans cauſes pleinement & paiſiblement, ſans ſouffrir qu'il leur ſoit fait aucun trouble ou empêchement, vou-

lons qu'à la copie des préſentes qui ſera imprimée tout au long au commencement ou à la fin deſdits ouvrages, foi ſoit ajoutée comme à l'original. Commandons au premier notre Huiſſier & Sergent, ſur ce requis de faire pour l'exécution d'icelles tous actes requis & néceſſaires, ſans demander autre permiſſion, & nonobſtant clameur de Haro, Charte Normande, & Lettres à ce contraires. Car tel eſt notre plaiſir. Donné à Verſailles, le vingt-huitieme jour du mois de Décembre, l'an de grace 1757, & de notre regne, le quarante-troiſieme. Par le Roi en ſon Conſeil.

LEBEGUE.

Regiſtré ſur le Regiſtre 14e. *de la Chambre Royale des Libraires & Imprimeurs de Paris*, n°. 281. *fol.* 257. *conformément aux anciens Réglemens, confirmés par celui du* 28. *Février* 1723. *A Paris, ce deuxieme Janvier* 1758.

P. G. LE MERCIER Syndic.

Typis H. L. GUERIN & L. F. DELATOUR.

Ἱ ΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Α΄ ΦΟΡΙΣΜΟΙ Ι΄.

HIPPOCRATIS

APHORISMI.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμῆμα πρῶτον.

Α'.

Ὁ βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρή, ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ἡ δὲ πεῖρα σφαλερή, ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν.

β'. Ἐν τρισὶ παραχρῆσι ἡ κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τοῖσιν αὐτομάτως κινομένοισιν, ἢν μὲν, οἷα δεῖ κα-

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

SECTIO PRIMA.

I.

VITA brevis, [1] ars longa, [2] occasio celeris, experimentum periculosum [3], judicium difficile. [4] Oportet autem non modò seipsum exhibere quæ oportet facientem, sed etiam ægrum, [a] & præsentes, & externa.

2. [1] In perturbationibus alvi, & vomitibus [2] sponte evenientibus, [3] siquidem, qualia oportet purgari, purgentur, confert, &

θαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. 4 οὕτω δὲ καὶ ἡ κενεαγγείη, ἢν μὲν οἵην δεῖ γίγνεσθαι, γίγνηται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. 5 ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ καὶ χώρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην [a] καὶ νούσους, ἐν ᾗσι δεῖ, ἢ οὔ.

γ'. Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσιν αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι, [1] σφαλεραὶ, ἢν ἐν τῷ ἰσχάτῳ ἔωσιν. [2] οὐ γὰρ δύναν τὸ μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν· ἐπεὶ τὸ οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐδέ τι δύναν τὸ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, λείπε τὸ οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. Τουτέων οὖν εἵνεκα τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀνακθρέψιος λάβῃ τὸ σῶμα· μηδὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν. [3] σφαλερὸν γάρ· ἀλλ' ὁκοίη ἂν ἡ φύσις ᾖ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, ἐς τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως τὸ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ

facilè ferunt: sin minus, contrà. [4] Sic & vasorum evacuatio, siquidem, qualem fieri decet, fiat, confert, & facilè ferunt: sin minus, contrà. [5] Respicere igitur oportet & regionem, & tempestatem, & ætatem, & morbos, [a] in quibus convenit, aut non.

3. In exercitantibus [1] [a] boni habitus ad summum progressi, periculosi, si in extremo fuerint: [2] non enim possunt in eodem manere, neque quiescere. Cùm verò non quiescant, neque ultra possint in melius proficere, reliquum est igitur ut in deterius ruant. Horum igitur causa, bonum habitum solvere confert haud cunctanter, quò rursus renutritionis principium sumat corpus. Neque confidentiæ ad extremum ducendæ: [3] periculosum enim: sed qualis natura fuerit ejus qui perferet, eò usque ducendæ. [4] Sic

ἔχαθεν ἄγεσθαι, σφαλερόν. καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες αἱ ἐν τῷ ἐχάτῳ ἐοῦσαι, σφαλερόν.

δ'. [1] Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, [2] καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, ἢν μὴ ἐπιδέχηται, σφαλερόν. [3] καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί. [4] καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔχατον ἀφιγμέναι, χαλεπαί.

ε'. [1] Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες· [2] διὸ μᾶλλον βλάπτουσι. πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα, ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον (ἐν τῇσι λεπτῇσι) ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο ἦν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται σφαλεραὶ ἐς τὰ πλείω τῶν μικρὸν ἀδροτέρων.

& evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ. Et rursus refectiones, cùm extremæ fuerint, periculosæ.

4. [1] Tenuis & exquisitus victus, & in longis morbis semper, [a 2] & in acutis, ubi non convenit, periculosus. [3] Et rursus ad extremum tenuitatis progressus victus, difficilis. [4] Nam & repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt.

5. [1] In tenui victu delinquunt ægri: [2] ob id magis læduntur. Omne enim delictum, quod committitur, multò majus fit (in tenui) quàm in paulò pleniore victu. Propterea etiam sanis periculosus est valde tenuis & constitutus & exquisitus victus; quia delicta graviùs ferunt. Ob hoc igitur tenuis & exquisitus victus periculosus magis quàm paulò plenior.

ϛ'. [a] Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται.

ζ'. [1] Ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νούσημα, [2] αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ [a] διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι· ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

η'. [1] Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νούσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

θ'. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ [a] καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τοῦ νούσου, [1 b] καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει καὶ ἀμβλυνεῖται.

ι'. [a 1] Ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν· ὁκόσοισι δὲ

6. [a] Ad extremos morbos, extrema remedia exquisitè optima.

7. [1] Ubi igitur peracutus est morbus, [2] statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. [a] Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantùm *à tenui* recedendum quantùm morbus remissior extremis fuerit.

8. [1] Cùm morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est.

9. Considerare oportet etiam ægrotantem, [a] num ad morbi vigorem victu sufficiet, [1 b] & an prius ille deficiet, & victu non sufficiet, an morbus priùs deficiet, & obtundetur.

10. [a 1] Quibus igitur statim vigor adest, statim tenuiter alendi.

ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, [2] ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιωτέρως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

ιά. [1] Ἐν δὲ τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή· τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

ιβ'. [a] [1] Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ' ἡμέρην, ἤν τε παρ' ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, [2] οἷον ἐν πλευριτικοῖσι, πτύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένου, βραχύνει· ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. [3] καὶ οὖρα, καὶ ὑποχωρήματα, καὶ ἱδρῶτες, καὶ εὔκριτα, καὶ δύσκριτα, [4] καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ

Quibus verò in posterum vigor, [2] his ad illud & paulò ante illud *tempus* subtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut sufficiat æger.

11. [1] In exacerbationibus *cibum* [a] subtrahere oportet. Exhibere enim noxium est. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus subtrahere oportet.

12. [a] [1] Exacerbationes autem & constitutiones indicabunt morbi, & anni tempora, & periodorum ad invicem *collata* incrementa, sive quotidie, sive alternis diebus, sive longiore fiant tempore. Sed etiam iis quæ *mox* apparent *eadem indicantur*, [2] velut in pleuriticis sputum, si statim appareat veniente *morbo*, abbreviat: si verò postea appareat, producit. [3] Et urinæ, & alvi excrementa, & sudores, cùm apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, [4] vel breves, vel longos

τὰ νουσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

ιγ'. Γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι· δεύτερον, [a] οἱ καθεστηκότες· ἥκιστα, [b] μειράκια· πάντων δὲ μάλιστα, παιδία· τουτέων δὲ αὐτέων, ἅπερ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

ιδ'. [1] Τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμόν· πλείστης οὖν δεῖται [a] τροφῆς. εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. [b] γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν· διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται· [2] διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν, οὐχ ὁμοίως ὀξέες· [3] ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

ιε'. [1] [a] Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἦρος θερμόταται φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. [2] ἐν ταύτῃσιν οὖν τῇσιν ὥρῃσι καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον. καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πλεῖον ἔχουσι. τροφῆς οὖν πλείονος δέονται, σημεῖον,

morbos *fore* indicant.

13. Senes facillimè jejunium ferunt, ſecundò ætate conſiſtentes, minimè [a] adoleſcentes, [b] omnium minimè pueri: ex his autem, qui inter ipſos ſunt alacriores.

14. [1] Quæ creſcunt, plurimùm habent calidi [a] innati: plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. [b] Senibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, [a] multis enim extinguitur. [2] Idcirco etiam febres ſenibus non ſimiliter acutæ. [3] Frigidum enim eſt corpus.

15. [1 a] Ventres hyeme & vere naturâ ſunt calidiſſimi, & ſomni longiſſimi. [2] In his igitur temporibus etiam alimenta plura exhibenda. Innatum enim calorem majorem habent. Nutrimento igitur copioſiore indigent. Indi-

[b] αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ [c] ἀθληταί.

ιϛ'. [a] [1] Αἱ ὑγραὶ δίαιται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφέρουσι· [2] μάλιστα δὲ παιδίοισι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι.

ιζ'. [1] Καὶ οἷσιν ἅπαξ, ἢ δὶς, καὶ πλείω, ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος. [2 a] δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

ιη'. Θέρεος, [a] καὶ φθινοπώρου, σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· [1] χειμῶνος, ῥήιστα· ἦρος, δεύτερον.

ιθ'. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι, [a] μηδὲν διδόναι, μηδ' ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν προσθεσίων, πρὸ τῶν κρισίων.

κ'. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, [1] μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακείῃσι, μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, [2] ἀλλ' ἐᾷν.

cium ſunt, [b] ætates & [c] athletæ.

16. [a 1] Victus humidus febricitantibus omnibus confert, [2] maximè verò pueris, & aliis tali victu uti conſuetis.

17. [1] Et quibus ſemel aut bis, & plura vel pauciora, & per partes *offerri conducat, videndum.* [1 a] Concedendum autem aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati.

18. Æſtate [a] & autumno cibos difficillimè ferunt: [1] hyeme facillimè, deinde vere.

19. His qui per circuitus exacerbantur, [a] nihil dare *oportet*, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes.

20. Quæ judicantur & judicata ſunt perfectè, neque movere *oportet*, [1] neque innovare, ſive purgantibus, ſive aliis irritamentis, [2] ſed ſinere.

κά. Ἃ δεῖ ἄγειν, [1] ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ, ταύτῃ ἄγειν, [2] διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων.

κβ'. [1] Πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, [2] μὴ ὠμὰ, [3] μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, [4] ἢν μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ.

κγ'. [1] Τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ, οἷα δεῖ καὶ φέρει εὐφόρως. [2] [a] καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν, [3] καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

κδ'. [1] Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν ὀλιγάκις, [2] καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, [3] καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας, ποιέειν.

κέ. Ἢν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

21. Quæ ducere oportet, [1] quò maximè vergant, eò ducenda, [2] per loca convenientia.

22. [1] Concocta purgare & movere *oportet*, [2] non cruda, [3] neque in principiis, [4] nisi turgeant. Plurima verò non turgent.

23. [1] Quæ prodeunt non copiâ sunt æstimanda, sed si prodeant, qualia oportet, & facilè ferat. [2 a] Et ubi ad animi deliquium ducere oportet, [3] hoc etiam faciendum, si æger sufficiat.

24. [1] In acutis affectionibus rarò, [2] & in principiis, purgante utendum, [3] atque hoc diligenti priùs adhibitâ cautione faciendum.

25. Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert & facilè ferunt: si verò contraria, difficulter.

NOTÆ IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,

Qui difficiliores nec adeo obvii ſenſûs ſunt.

SECTIO PRIMA.

APHORISMUS PRIMUS.

1. Loc. in Hom. L. I.
2. Loc. in Hom. L. IV. 1.
   I. Verat. 9.
   II. Præd. XXIX. 8.
   I. Morb. IV. 1. 2.
3. Humor. I. 6. 7.
   Artic. IX. 7.
4. I. Epidem. II. 93. 94.
   VI. Epid. II. 78. ad 82.

a. Celſ. III. 6. p. 127. l. 20. & L. VI. 6. §. 14. pag. 358. l. 8.

APHORISMUS II.

1. I. Prædict. XX. 8.
2. I. Epid. II. 47.
3. Aphor. VI. 15.
   Aphor. I. 25.
4. Humid. uſ. V. 11. Vict. Acut. V. 24. XXI. 5.
5. Aphor. I. 17. Humor. I. 14. ad 19.
   II. Morb. Mul. IV. 1. 11.
   Epiſt. Democ. ad Hipp. 30. ad 34.

a. Orat. Theſſ. filii I. 30. I. Diæt. II. 12. 13. & ſequ.
Celſ. præf. I. pag. 18. l. 33. III. 4. pag. 119. l. 31. V. 26. §. 6. pag. 284. l. 31.
Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 346. 434. 472. Edit. Pariſ.

APHORISMUS III.

1. Epiſtol. Hipp. ad Damag. II. 209.
2. IV. Morb. XI. 15. 16.
3. Aph. II. 51.
4. Aphor. II. 22. 51. Vet. Medic. XVIII. 1.
   Vict. Acut. XVII. 10.

a Celſ. II. 2. pag. 48. l. 5.

Non omnino optimam ſanitatem ſub εὐεξίας nomine intelligit Hippocrates, ſed nimiam bonorum ſuccorum abundantiam, quæ ad Plethoram vergens, proportionem vaſa inter & humores neceſſariam evertit. *Vide* van-Swieten, Tom. I. pag. 137. Tom. II. pag. 385.

APHORISMUS IV.

1. Aph. I. 5. Præcept. XI. 4.
2. Vict. Acut. XX. 6. 7.
3. Aph. I. 3. II. 51.
4. Aph. VI. 39. Æginet. Lib. I. c. 32.
a. Celſ. III. 2. pag. 114. l. 3. III. 15. pag. 145. l. 21.

Tenue, exquiſitè tenue, ſummè tenue, tria ſunt victûs genera quæ diſtinxit Hippocrates, pro vehementiâ morbi, ad vires dimicantis Naturæ comparatâ, in libro de Victûs ratione in Morbis acutis. *Vide* van-Swieten, Tom. II. pag. 98.

APHORISMUS V.

1. Aph. I. 4.
2. Vet. Medic. XV. 9. ad 14.
   Vict. Acut. XX. 6. 7. 11.

Virium proſtratio, acrium accumulatio, humorum putredo, tria ſunt ſeveræ nimis diætæ incommoda, quibus graviora nulla vel ab ipsâ ingurgitatione pertimeſcenda ſunt. *Vide* Boerhaave, Inſt. Med. §. 756. 757.

APHORISMUS VI.

a. Celſ. II. 10. pag. 84. l. 8. IV. 9. pag. 232. l. 15.
Loc. in Hom. XXXVI. 14. LV. 7. ad. 11.
Articul. l. 9.
Vide van-Swieten, Tom. I. pag. 420. Tom. II. pag. 613. Tom. III. pag. 67.

APHORISMUS VII.

1. Aph. IV. 10.
2. I. Epid. III. 29. 33.

II. Epid. I. 24.
a. Celſ. III. 6. pag. 131. l. 28.
Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 100.

APHORISMUS VIII.

Vict. Acut. XVII. 11. XX. 1. ad 6.
1. Aph. II. 29.
Gal. de Opt. Sect. ad Thraſy. cap. 39.

APHORISMUS IX.

Vict. Acut. XIX. 5. ad 10.
1. Aph. I. 23. Humor. III. 87.
a. Celſ. III. 4. pag. 120. l. 7. II. 10. pag. 78. l. 13. III. 6. pag. 131. l. 21. V. 26. pag. 295. l. 21.
b. Celſ. III. 4. pag. 119. l. 34.
Van-Swieten, Tom. II. pag. 98.

APHORISMUS X.

1. Vict. Acut. XIX. 8. 9.
2. Affect. XLII. 3.
a. Celſ. III. 2. pag. 114. l. 1.

APHORISMUS XI.

1. Aph. I. 19. Natur. Hum. XVIII. 31.
Humor. III. 82. Loc. in Hom. XXXIX. 30. 1.
Affect. XLII. 3. LII. 14.
Vict. Acut. X. 2.
a. Celſ. III. 4. pag. 122. l. 21. III. 6. pag. 116. l. 19.
Cœlius Aurelianus de Morb. Acut. L. II. pag. 30.
Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 94.

Vide in omnes hoſce Aphoriſmos de victu in acutis, luculentiſſima Th. Glaſſ, Medici Angli Commentaria, Comm. V. in quo optimè & ad exquiſitam tùm Hippocratis doctrinam, tùm Recentiorum theoriam rem omnem Vir ſagaciſſimus expoſuit.

APHORISMUS XII.

1. II. Epid. I. 26, ad 30.
2. Aph. V. 8. 15.

Prænot. XIII. 1. 12. XIV. 11.
Coac. Pr. III. 132. 143. III.
Morb. XXI. 33. 34.
Affect. VIII. 19. Vict. Acut.
VII. 1.
3. Aph. IV. 71. Coac. Pr. V. 82.
I. Epid. III. 10.
4. Vict. Acut. VI. 6. 7.
a. Celſ. III. 4. pag. 122. l. 17.

Singula & univerſa hæc ſigna, præcipuum conſtituunt Prognoſeôn Hippocraticarum argumentum, quæ in Capita diſtribuêre Duretus, & vel eò fortè major, ut Boerhaavii verbis utar, Proſper Alpinus, Lib. de præſagiendâ vitâ & morte ægrotantium.

APHORISMUS XIII.

a. Celſ. præf. I. pag. 19. l. 12. 13.
pag. 32. l. 24.
b. Celſ. præf. L. I. pag. 19. l. 21.

Senes ad eſſentiam ſolam aluntur, ætate conſiſtentes, etiam ad robur. Pueri verò ad eſſentiam, robur & incrementum. In rigido ſene languens

vitalis

vitalis circuitus pauciſſima abſumit. Van-Swieten, Tom. II. pag. 99.

APHORISMUS XIV.

1. Arte. XXII. 2. Diæt. XXVIII. 5. 6. 7. Natur. Hum. XXIV. 7. 8.
2. Aph. III. 7. I. Morb. XX. 15. 16. XXI. 16.
3. I. Diæt. XXVIII. 20. XVIII. 9. 10. 11. I. Morb. XX. 14. 24. Morb. Sac. X. 10.

a. Celſ. I. 3. pag. 32. l. 28.
b. Æginet. I. 23.

APHORISMUS XV.

1. Humor. V. 4. Aer. Aq. Loc. II. 2.
2. Aph. I. 18. Salub. Diæt. I 2. 26. IV. Morb. XVII. 9.

a. Celſ. I. præf. pag. 19. l. 23. Celſ. I. 3. pag. 33. l. 7.
b. Celſ. I. præf. pag. 19. l. 21. Ægin. I. 53. Plin. XI. 53.
c. Celſ. I. præf. pag. 19. l. 25.

Ventres ad Thermometrum hyeme calidiores non ſunt, ſed com-

paratione cum cute & partibus exterioribus inſtitutâ. Somnus non ad celeritatem coctionis confert, cùm eam contrà videatur tardare; ſed æqualiorem præſtat ſuccorum diſtributionem. Plus viget vere & hyeme appetitus, leviores ſentimur ad ſenſum; licèt reverâ ad ſtateram gravitas aucta ſit. Plus ventriculus concoquit; delicta minus ſentiuntur. Sed hyeme ſi minùs abſumitur, minùs reparandum. In hyeme verò minus abſumi docet Sanctoriana ſtatera. Intelligenda eſt Hippocratis ſententia, quaſi ſolidiores & firmiores cibos hiſce temporibus permittat, non nutritionem majorem. Athletæ contrà & pueri, hi ætatis, illi exercitii privilegiis plus abſumunt, magis ergo cibandi. *Vide* van-Swieten, Tom. II. pag. 101.

APHORISMUS XVI.

1. Inſomn. XV. 13. 15. 16. 17. III. Morb. XXXI. 11. Loc. in Hom. XXXIX. 1.
2. Salub. Diæt. II. 5. 11.
4. Celſ. III. 6. pag. 130. l. 32.

In febre solidorum tensio, celerior humorum agitatio, hinc liquidissimi expressio, reliqui incrassatio, sitis, caloris productio, victum humidum postulant. *Vide* Boerhaav. Aphor. practici, 587. Van-Swieten, Tom. II. pag. 92.

APHORISMUS XVII.

1. Vet. Medic. XVIII. 4. 5. &c.
   Vict. Acut. V. 19. 20. XIX. 6.
2. Aph. II. 49, 50. I. Diæt. II. 10. ad 21.
   III. Diæt. I. 13. ad 15. Natur. hum. XVIII. 30. ad 34.
   Humor. I. 14. VIII. 23.
a. Celf. I. 3. pag. 24. l. 25.
   III. de Diæta, I. 10.
   I. 3. pag. 119. l. 30. & III. 5. pag. 126. l. 24. 29.
   Sal. Diæt. II. 10. I. Diæt. II. 11.
   Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 101.

APHORISMUS XVIII.

1. Aph. I. 15. Humor. VIII. 24.
a. Celf. I. 3. pag. 33. l. 23. & 29.

APHORISMUS XIX.

Aph. I. 11. Hum. III. 82.

a. Cels. III. 4. pag. 122. l. 31. III. 5. pag. 127. l. 5. 10. III. 6. pag. 133. l. 17.

APHORISMUS XX.

Humor. III. 83.

1. Natur. Hum. XIX. 8. II. Epid. I. 17.
2. Aph. II. 29.

Vide Authores de Crisibus passim. Van-Swieten, Tom. II. pag. 53. 81. & 369.

APHORISMUS XXI.

Humor. I. 2. 24. III. 85.

1. VII. Epid. XXXII. 4.
2. Aphor. VII. 61. Loc. in Hom. XXXIII. LV. 11. 12. 13.

Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 131. 369. 711.

APHORISMUS XXII.

Aph. IV. 13, Humor. III. 84.

1. Humor. I. 3. V. Epid. XXV. 12.
VII. Epid. XXXII. 1.
2. Aph. VII. 68.
3. Aph. I. 24. II. 29.
Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10.
VII. Epid. XXXII. 5.
4. Aph. IV. 1. 10. V. 29.
I. Morbor. Mulier. XXVI. 31.
LXIII. 11.

Conſtituto ſemel erethiſmo, natura ſemper ad concoctionem hoſtilis materiæ vergit, in illud intenditur tota. Concoctio peracta dicitur, ubi organis continentibus laxatis, irritante fluidorum indole mitificatâ, omnia ad excretionem, ſecundùm naturæ leges delabuntur, & proprio quaſi motu feruntur. Tunc tantummodo purgandum, alioquin Naturæ detrahes, non morbo; ut Lib. de Humoribus expoſuit Hippocrates. Exceptio tamen huic regulæ datur, ſi materia undequaque turgens, ſuî non indubitata prodat indicia. Rarò id evenire pronuntiat Hippocrates, quòd forſan in primævis hominibus magis ſobriis verum fuit, nunc ſæpiùs id accidere aiunt ferè omnes,

Vide Sydenham, Sect. I. Cap. IV. Van-Swieten, Tom. II. pag. 131. Hollerium in hunc Aphorismum. Ballonium Lib. II. Epidem. Baglivium passim, & præcipuè Th. Glass. Comment. 7°. de alvi dejectione & vomitu.

APHORISMUS XXIII.

Humor. III. 86. 87.
1. Vid. Aph. I. 25.
2. Loc in Hom. XXXIX. 9.
Vict. Acut. LII. 8. 9.
II. Morb. Mul. XXIX. 9.

Ingens sæpe, sub minimâ mole, latet malignitas. Sæpè Atomus pestifera totam humorum molem contaminat. Pauca quidem per vomitorium sub febrium initio tollebat Sydenhamus, sed fructu tanto ut, si defuisset medicamenti efficacia, ingens sub finem morbi, vires labefactaret diarrhœa. *Vide* Sydenham, Sect. I. Cap. IV.

APHORISMUS XXIV.

Humor. III. 97.
Purgant. IV. 1. V. 4.

1. Aph. IV. 10.
2. Vid. Aph. I. 22.
Vict. Acut. XLII. 1. XXXVI. 3. & seq.
3. I. Morb. Mul. XXIII. 9.

In acutis affectibus, vel incipiente morbo, vel absolutâ naturæ dimicatione, tantummodo locum obtinere possunt purgantia. Incipiens morbus solida nondum constrixit erethismo febrili; turget imò sæpe materies, ruens ad effluxum. Recedente erethismo supererant hostiles relliquiæ quibus liberandum fuit corpus. Per purgantia hîc non intelligenda sunt quæ, alvum sine irritatione subluunt, ut cassia, tamarindi, nec ipsam, Sanctorio teste, perspirationem conturbant. Horum pleraque Veteribus erant, aut incognita, aut usitata parùm, forsan ideo quòd fortiora primævorum hominum corpora iis non commoverentur.

APHORISMUS XXV.

Aph. I. 2. 23. IV. 3.
Humor. II. 49.
VI. Epid. IV. 30.

Τμῆμα δεύτερον.

Α'.

Ἐν [1] ᾧ νουσήματι [a] ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον· ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον.

β'. Ὅκου παραφροσύνην ὕπνος [a] παύῃ, ἀγαθόν.

γ'. [1] Ὕπνος, [a] ἀγρυπνίη, ἀμφότερα, τοῦ μετρίου μᾶλλον γενόμενα, κακόν.

δ'. [1 a] Οὐ πλησμονὴ, οὐ λιμὸς, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν, [2] ὅ, τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

ε'. Κόποι [a] αὐτόματοι φράζουσι νούσους.

ϛ'. Ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, [a] τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

SECTIO SECUNDA.

I.

QUO [1] in morbo [a] somnus laborem facit, lethale: si verò somnus juvet, non est lethale.

2. Ubi somnus delirium [a] sedat, bonum.

3. [1] Somnus, [a] vigilia, utraque modum excedentia, malum.

4. [1 a] Non satietas, non fames, neque aliud quicquam bonum est, [1] quod naturæ modum excedat.

5. Spontaneæ [a] lassitudines morbos denuntiant.

6. Quicunque aliquâ corporis parte dolentes, dolorem ferè non sentiunt, [a] his mens ægrotat.

ζ'. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα, νωθρῶς ἐπανατρέφειν δεῖ· [1] τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

η'. Ἢν ἐκ νούσου τροφὴν λαμβάνων τις μὴ ἰσχύῃ, [1] σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται· ἢν δὲ, τροφὴν μὴ λαμβάνοντος, τοῦτο γίγνηται, [2] χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσιος δεῖται.

θ'. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου ἄν τις βούληται καθαίρειν, [a] εὔροα ποιέειν.

ι'. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, ὁκόσον ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψεις.

ια'. Ῥᾷον πληροῦσθαι [a] ποτοῦ, ἢ σιτίου.

ιβ'. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισι μετὰ κρίσιν, [1 a] ὑποστροφὰς ποιέειν εἴωθεν.

ιγ'. [1] Ὁκόσοισιν ἡ κρίσις γίνεται, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος, ἡ πρὸ τοῦ

7. Quæ longo tempore extenuantur corpora, lentè reficere oportet: [1] quæ verò brevi, celeriter.

8. Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiori alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, [2] evacuatione opus habere noſſe oportet.

9. Corpora ubi quis purgare voluerit, facilè fluentia reddere oportet.

10. Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes.

11. Facilius eſt repleri potu, [a] quàm cibo.

12. Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, [1 a] recidivas facere ſolent.

13. Quibus criſis fit, his nox ante exacerbationem gravis eſt:

παροξυσμοῦ· [a] ἢ ἢν ἐπιοῦσα διάφορωτέρη ὡς ἐπιπολύ.

ιδ'. [1] Ἐν τῇσι τῶν παιδίων φύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, [2] ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

ιε'. [1] Ὅκου φάρυγξ νοσέει, ἢ φύμα ἐν τῷ σώματι ἐκφύῃ, σκέπειν χρὴ τὰς ἐκκρίσιας· ἢν μὲν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξηραίνουσι· ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

ις'. [a] Οὗ λιμὸς, ἢ δεῖ πονέειν.

ιζ'. [a] Οὗ ἂν ἰητρὴ παρὰ φύσιν πλείων ἐσέλθῃ, ἔστι νοῦσον ποιέειν· δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ἴησις.

ιη'. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσιες γίγνονται.

ιθ'. Τῶν ὀξέων νοσημάτων ἢ πύμ-

[a] Subse-

[a] Subsequens verò levior plerumque.

14. [1] In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, [2] nisi in prava mutentur.

15. [1] Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicere oportet: si enim biliosæ fuerint, corpus unà ægrotat: si verò similes sanis fiant, tutum est corpus nutrire.

16. Ubi fames, non oportet laborare.

17. Ubi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. Ostendit autem sanatio.

18. Eorum quæ confertim & celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egestiones.

19. Acutorum morborum non

παν [a] ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγείης.

κ'. Ὁκόσοισι [a] νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπιγηράσκουσι ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν ὑγραίνονται.

κά. [a] Λιμὸν θώρηξις λύει.

κβ'. [1] [a] Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νουσήματα γένηται, κένωσις ἰῆται· καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, πλησμονή. [2] καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

κγ'. Τὰ ὀξέα τῶν νουσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι.

κδ'. Τῶν ἑπτὰ ἡ [a] τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν

omninò [a] tutæ ſunt prædictiones, neque mortis, neque ſanitatis.

20. Quibus, dum ſunt juvenes, alvi ſunt humidæ, iis ſeneſcentibus ſiccantur. Quibus verò, dum ſunt juvenes, alvi ſunt ſiccæ, his ſeneſcentibus humectantur.

21. [a] Famem vini potio ſolvit.

22. [1 a] A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat; & quicunque ab evacuatione, repletio: [2] & aliorum contrarietas *ſanat*.

23. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

24. Septimorum quartus eſt index. [a] Alterius ſeptimanæ octavus eſt initium. Notandus verò undecimus: is enim quartus eſt alterius ſeptimanæ. Notandus rurſum decimus ſeptimus: hic enim eſt quartus quidem à deci-

ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης· ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

κέ. Οἱ θερινοὶ [a] τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες· οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, καὶ [1] μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

κϛ'. [1] Πυρετὸν [a] ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γενέσθαι, [2] ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

κζ'. [1] Τοῖσι [a] μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τοι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

κή. Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, [1] τὸ διαμένειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, [2] ἢ καὶ συντήκεσθαι [a] μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ, μῆκος [b] νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

mo-quarto, ſeptimus verò ab undecimo.

25. Quartanæ æſtivæ [a] plerumque fiunt breves: autumnales verò longæ, [1] & maximè quæ prope hyemem incidunt.

26. [1] Febrem convulſioni ſupervenire melius eſt, [2] quàm convulſionem febri.

27. [1] His, [a] quæ non ſecundùm rationem levant, credere non oportet, neque timere valdè quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodùm permanere, neque durare ſolent.

28. Febricitantium non omninò leviter, [1] permanere, & nihil remittere corpus, [2] aut etiam magis quàm pro ratione colliquefieri [a] malum eſt. Illud enim morbi longitudinem indicat, [b] hoc verò infirmitatem.

κθ'. [1] Ἀρχομένων τῶν νούσων, [2] ἤν τι δοκέῃ κινέειν, κίνει· [3] ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

λα'. Τῷ ἐξ ἀῤῥωστίης εὐσιτέοντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

λβ'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ' ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέουσιν· [1] οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν.

λγ. Ἐν πάσῃ νούσῳ, [a] τὸ ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν· τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

λδ'. Ἐν τῇσι νούσοισιν ἧσσον κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος,

29. [1] Incipientibus morbis, [2] si quid movendum videatur; move: [3] vigentibus verò, quiescere melius est.

30. Circa principia & fines omnia sunt debiliora: circa vigores verò vehementiora.

31. A morbo bellè comedenti, nihil proficere corpus, malum est.

32. Ut plurimum omnes qui malè habent, circa principia quidem benè comedentes, & nihil proficientes, ad finem rursus cibum non appetunt: [1] qui verò circa initia quidem cibum omninò non appetunt, postea autem benè appetunt, meliùs liberantur.

33. In omni morbo mente valere, [a] & benè se habere ad ea quæ offeruntur, bonum est: contrarium verò, malum.

34. In morbis minùs periclitantur, quorum naturæ, & ætati,

καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων.

λέ. Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι, [1] τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν [a] καὶ τὸ ἦτρον, πάχος ἔχειν, βέλτιόν ἐστι· τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν [b] καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

λϛ΄. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, [a] ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεώμενοι.

λζ΄. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, [1] φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

λή. Τὸ σμικρῷ χεῖρον, καὶ πόμα, καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων δὲ, μᾶλλον αἱρετέον.

λθ΄. [1] Οἱ πρεσβύται [a] τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον· [2] ὅσα δ' ἂν

& habitui, & tempori magis similis fuerit morbus, quàm *in* quibus horum nulli *fuerit* similis.

35. In omnibus morbis, [1] quæ *partes* ad [a] umbilicum & imum ventrem *sunt*, crassitudinem habere, melius est: valdè autem tenues & [b] eliquatas *ipsas habere*, malum. Periculosum verò illud est, etiam ad infernas purgationes.

36. Qui sana habent corpora, [a] pharmacis purgati citò exsolvuntur, *ut* & qui pravo utuntur cibo.

37. Qui benè valent corpore, [1] purgatu sunt difficiles.

38. Paulò deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eligendus potiùs, quàm meliores quidem, sed ingratiores.

39. [1]. Senes ut plurimùm [a] quidem juvenibus minùs ægrotant: [2] quicunque verò ipsis [b] morbi

αὐτέοισι χρόνια [b] νουσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

μ'. Βράγχοι καὶ κόρυζαι, τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν οὐ πεπαίνονται.

μα'. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, ἄνευ φανερῆς προφάσιος, ἐξαπίνης τελευτῶσι.

μβ'. Λύειν [a] ἀποπληξίην, ἰσχυρὴν μὲν, ἀδύνατον· ἀσθενέα δὲ, οὐ ῥηΐδιον.

μγ'. Τῶν ἀπαγχομένων [a], καὶ καταλυομένων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρουσιν, [1] οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

μδ'. Οἱ παχέες [a] σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυθάνατοι γίγνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

με'. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ, [1] μάλιστα τῆς ἡλικίης, [2] καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων, ποιέουσι.

fiunt diuturni, plerumque commoriuntur.

40. Raucedines, & gravedines, *in* valdè ſenibus non coquuntur.

41. Qui ſæpè & vehementer, abſque manifeſtâ causâ, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur.

42. Solvere [a] apoplexiam, vehementem quidem, impoſſibile: debilem verò, non facile.

43. Ex [a] iis, qui ſtrangulantur, & reſolvuntur, nondum autem ſunt mortui, non ſe recolligunt, [1] quibus ſpuma circa os fuerit.

44. Qui naturâ [a] ſunt valdè craſſi, magis ſubitò moriuntur, quàm graciles.

45. Epilepticis pueris, mutationes, [1] maximè ætatis, [2] & regionum, & vitæ, liberationem faciunt.

μϛ'. Δύο πόνων ἅμα γινομένων, μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος [1] ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

μζ'. Περὶ τὰς γενέσιας τοῦ πύου, οἱ πόνοι, καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουσι μᾶλλον, ἢ γενομένου.

μη'. Ἐν πάσῃ [a] κινήσει τοῦ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν, εὐθὺς ἄκοπον.

μθ'. Οἱ εἰθισμένοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες, [a] ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾷον φέρουσι.

ν'. Τὰ ἐκ πολλοῦ [a] χρόνου συνήθεα, κἂν ᾖ χείρω, τῶν ἀσυνήθων [b] ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε· [1] δεῖ οὖν καὶ ἐς τὰ [c] ἀσυνήθεα μεταβάλλειν.

νά. Τὸ κατὰ πολὺ, καὶ ἐξαπίνης, [1] κενοῦν, [2] [a] ἢ πληροῦν, [3] ἢ [b] θερμαίνειν, [4] ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν [5] τὸ σῶμα [c] κινέειν, σφαλερόν. [6] καὶ γὰρ

46. Duobus doloribus ſimul obortis, non in eodem loco, vehementior [1] obſcurat alterum.

47. Circa puris generationes, dolores, & febres magis accidunt, quàm *ipſo* facto.

48. In omni [a] corporis motu, quando dolere cœperit; interquieſcere, ſtatim laſſitudinem curat.

49. Conſueti ſolitos labores ferre, etiamſi fuerint debiles [a] aut ſenes, inſuetis, robuſtis *licèt* & juvenibus, faciliùs ferunt.

50. A multo tempore [a] conſueta, etiamſi fuerint deteriora, [b] inſuetis minùs turbare ſolent: [1] oportet igitur etiam ad inſolita mutare.

51. Multùm, & derepentè [1], evacuare, [2] [a] aut replere, aut [3] calefacere, [b] aut [4] frigefacere; aut aliter quocunque modo corpus [5] movere, [c] periculoſum eſt. [6] Enim

πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὸ [7] δὲ κατ' ὀλίγον [d], ἀσφαλές· καὶ ἄλλως, ἢν καί τις [8] ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

νβ'. Πάντα κατὰ λόγον [a] ποιέοντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον, [b] μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

νγ'. Ὁκόσοι τὰς κοιλίας [a] ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι· ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

νδ'. Μεγέθει δὲ [a] σώματος ἐννεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀειδές· ἐγγηράσαι δὲ, δύσχρηστον καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

verò omne multum (i.e. *nimium*) naturæ est inimicum. [7] Quod verò [d] paulatim *fit*, tutum est: tum aliàs, & si quis [8] ex altero ad alterum transeat.

52. Omnia secundùm rationem facienti, & non secundùm rationem evenientibus, non transeundum ad aliud, manente *eo*, quod visum est ab initio.

53. Quicumque alvos habent humidas, dum quidem juvenes sunt, meliùs liberantur his, qui siccas habent. Ad senectutem verò, pejùs liberantur: siccantur enim ut plurimùm senescentibus.

54. Procero corpore [a] juventutem quidem degere liberale est, nec deforme: insenescere verò, incommodum, & parvis deterius.

NOTÆ
IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,
Qui difficiliores nec adeo obvii ſenſûs ſunt.

SECTIO SECUNDA.

APHORISMUS PRIMUS.

I. Epid. III. Æg. VII. 13.
II. Epid. III. 12.
1. Aph. IV. 67.
I. Prædict. XV. 5. 17.
VI. Epid. VIII. 5.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 32.
Vide van-Swieten, Tom. II. pag. 398.

APHORISMUS II.

I. Epid. III. Æg. VII. 13. 16.

II. Epid. III. 11. 12.
a. Celſ. III. 18. p. 132. l. 4.

APHORISMUS. III.

Aph. VII. 71. Humor. III. 78.
1. Coac. II. 35. VI. Epid. VI. 6.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 7. & l. 4.

APHORISMUS IV.

VI. Epid. VIII. 16.
II. Morb. XVI. 13.
1. Aph. II. 22.
2. Aph. II. 51.
Vet. Medic. XV. 10. 15.
a. Celſ. I. 2. pag. 23. l. 26. I. 3. pag. 24. l. 32.

APHORISMUS V.

Aph. IV. 31.
Gal. de Opt. Sect. ad Thraſy. cap. 31.

Quotieſcumque ſtant integræ functiones, nec vis ſolidorum labefactatur, nec pondus humorum augeſcit; alacres ſumus & leves. Minua-

tur ſolidorum vis & tonus, augeatur humorum moles, utrimque pondus accedit: hinc verum & ad ſtateram; illinc relativum & ad ſenſum. Jam non ſufficit novo ponderi corpus; fatiſcunt crura, brachia, cervix; ſanitas labaſcit. *Vide* aureum Sanctorii Opus, præcipuè Sect. I^am. & V^am. Van-Swieten, Tom. I. pag. 695. & 710.

APHORISMUS VI.

a. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 27.
Celſ. II. pag. 48. l. 13. & 31.

Oppreſſo ſenſorio communi.

APHORISMUS VII.

Aliment. XI. 6. 7.
1. Aph. II. 11. 18.

Diuturniores morbi naturæ robur extinguunt, breves proſternunt tantùm. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 655.

APHORISMUS VIII.

Aph. II. 31. Coac. I. 179.
1. Aph. IV. 41. 45. VII. 64.
2. Aph. II. 22.

Non refert quid assumas, sed quid concoquas. Copiosior cibus vires opprimit, non reficit. Hinc tot Hippocratica præcepta de comparatione inter vires & cibos instituendâ. Si rectâ mensurâ adhibitâ cibus non reficit, signum est, quòd quâ semel imbutum est corpus, labes morbosa, alimenti corrumpit materiem; vacuetur ergo.

APHORISMUS IX.

Aph. IV. 13. VII. 70.
IV. Morb. IX. 1.
a. Cels. III. 18. pag. 155. l. 1.

Totius methodi medendi in acutis fundamentum est sententia illa, cùm in illo consistat purgationis rectè institutæ mysterium, ut mobilissima vacuentur. Mobiliora autem

ſunt, quæ fluidiora. *Vide* inter alios Van-Swieten, Tom. II. pag. 131.

APHORISMUS X.

Aph. VII. 65. 67.
Vet. Med. XII. 11. 12. XIX. 10. ad 14.
Præcept. XI. 4.
II. Morb. XVI. 13. XXI. 20.

Falſa foret concluſio quæ inde totalem in morbis abſtinentiam deduceret. Contrarium mille locis edocuit Hippocrates; præſertim cùm plus noxæ videt in nimis tenui, quàm in pleniore Diæta. Sed Aphoriſmus noſter indicat ad neceſſitatem talia corpora nutrienda eſſe, non ultrà.

APHORISMUS XI.

Vet. Medic. XII. 3. 9.
Alimen. XI. 5.
a. Celſ. I. 2. pag. 23. l. 29.
Aph. II. 7. 18.

Id eſt, alimento liquido.

APHORISMUS XII.

Humor. VII. 16. 17.
II. Epid. I. 81. III. 72.
IV. Epid. XVIII. 20.
VI. Epid. II. 32. III. 62.
II. Morb. XVI. 12. 13. XXI. 20. XXXVII. 19.
1. Aph. IV. 36.
I. Prædict. I. 1.
a. Celſ. II. 14. pag. 89. l. 16.
Vide Van-Swieten, Tom. II. p. 52.

APHORISMUS XIII.

VI. Epid. II. 42.
1. I. Epid. III. Æg. VII. 13.
III. Epid. 3. 66.
a. Celſ. III. 5. pag. 124. l. 32.

Ad expellendam morbi materiem novo indiget natura molimine; hinc turbæ. Si præparatio debita præceſſerit, coctaque ſint omnia, pax certa naturæ ſequetur victoriam. *Vide* Boerhaav. Inſt. Med. 929. & ſeq. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 79.

APHORISMUS XIV.

II. Epid. II. 3.
1. Aph. I. 2.
2. Aph. IV. 21.

APHORISMUS XV.

1. Aph. III. 26.

Morborum qui parti alicui incumbunt, origo triplex. Vel enim illam, illæso cæteroquin corpore invadunt; vel totius corporis læsi symptomata, unam præcipuè partem occupant, aut demum, dum desæviunt in unam, cæteras quasi metastasi factâ, liberant. Cuique horum casuum sua sunt signa. Sed universalem affectionem designat, excrementorum omnium perversio. *Vide* Sanctorium, Sect. I. passim. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 606.

APHORISMUS XVI.

a. Cels. I. 2. pag. 24. l. 17.

APHORISMUS XVII.

Aph. II. 22.
Vet. Medic. VIII. 16. XII. 10.
XIII. 11. 24. XIX. 6. 31.
I. Diæt. XXX. 15.
III. Diæt. XV. 16.
Loc. in Hom. LII. 8. 9.
Sanit. tuend. ad Demet. 8.
Affect. XXVIII. 1. 2.
Morb. Sacr. XVIII. 30.
Epist. Abderit. ad Hip. 40.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 32.

APHORISMUS XVIII.

Aph. II. 7. 11.
Aliment. XI. 4. 5.
VI. Epid. V. 37. 53.
18. & 19. *Vide* Sanctor. Sect. III. 90.

APHORISMUS XIX.

Decent. Ornat. X. 7. 8.
a. Celf. II. 6, pag. 57. l. 33.

APHORISMUS XX.

Aph. II. 53.

Si ob acutiorem fibrarum inteſtinalium ſenſum, alvus ſit juveni laxior, ſeneſcenti tardabitur. Si juniori ob ſiccitatem tardior fuerit, ſeneſcenti laxabitur.

APHORISMUS XXI.

a. Celſ. I. 3. pag. 26. l. 29.

APHORISMUS XXII.

Natur. Human. XVII. 11. 12. 13.
San. tuend. ad Dem. 8.
VI. Epid. VIII. 16.

1. Aph. II. 8.
Flat. II. 9. ad 16. III. 2. 3.

2. Aph. II. 48. Vet. Medic. XXXII. 1. 18.
Loc. in Hom. LI. 6. LII. 2. LIV. 6.
I. Epid. II. 95.
Morb. Sacr. XVIII. 30. 32. 33. 35.

a. Celſ. I. 3. pag. 28. l. 5.

APHORISMUS XXIII.

Aph. II. 19.
Judicat. IV. 12.
Coac. I. 190. 211.

APHORISMUS XXIV.

Aph. IV. 36. 71.
Septimest. VIII. 6.
Judicat. II. 7. ad 12.
Prænot. XX. 5. ad 10.
a. Cels. III. 4. pag. 121. l. 1. ad *9.*

APHORISMUS XXV.

Natur. Human. XXIX. 5. 6. 7.
I. Epid. III. 17.
1. Coac. I. 236.
a. Cels. II. 8. pag. 76. l. 9.
III. 16. pag. 147. l. 7.
Vide Sydenham, Sect. III. cap. 5. Ballonium, Epidem. lib. II. Van-Swieten, Tom. II. pag. 461.

APHORISMUS XXVI.

Coac. III. 80. 82.

I. Morb. VI. 13. 14.
1. Vid. Aph. IV. 57. V. 5. 70.
Coac. I. 231.
San. tuend. ad Dem. 10.
2. Aph. VII. 13. Judicat. XII. 11.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 2. & 5.
Coac. II. 207. III. 82.

APHORISMUS XXVII.

1. I. Prædict. VI. 16. VII. 7.
II. Prædict. XXIX. 6.
Coac. I. 73. III. 100. 109. 110.
II. Epid. III. 132.
a. Celſ. II. 7. pag. 60. l. 12.
& II. 14. pag. 89. l. 16.
Vide Galen. de dieb. critic. Van-Swieten, Tom. II. pag. 56. 85. Tom. III. pag. 68.

APHORISMUS XXVIII.

1. Humor. III. 17.
2. Aph. V. 55.
Humor. III. 52.
a. Celſ. II. 2. pag. 48. l. 8.
& II. 4. pag. 51. l. 21.
b. Celſ. II. 5. pag. 53. l. 24.
& II. 7. pag. 58. l. 19.

Quâ proportione morbi materiem ſubigit febris, eâdem & vim corpori infert. Si igitur minùs quàm par eſt tenuetur illud, retinetur intus expellenda labes, novas, datâ occaſione, molitura inſidias. Si verò magis quàm pro ratione colliqueſcat; corporis fabricam, non morbum, à febre deſtrui, ſana corrumpi, cuncta putredine intus graſſante, diffluere, ſignum eſt.

APHORISMUS XXIX.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10. 11.
Purgant. IV. 1.
1. Vid. Aph. I. 12. 22.
2. II. Morb. Mul. XXIV. 18.
3. Aph. I. 24. II. 30.
I. Epid. III. 29.
III. Morb. XII. 34. 35.
III. XXIV. 57. 58. 59.

APHORISMUS XXX.

I. Aph. II. 29.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 65.

APHORISMUS XXXI.

Aph. II. 8.
Coac. I. 179.

APHORISMUS XXXII.

Coac. I. 179.
1. Aph. VII. 6.

In priori casu vires ex præposteró cibo sumpsit morbus, illumque corrupit. In altero, restituta fuit legitimæ diætæ ministerio sanitas; cujus indicium est ad alimenta appetitus.

APHORISMUS XXXIII.

De Medic. III. 9.
Coac. I. 72.
a. Cels. II. 3. pag. 49. l. 32.

APHORISMUS XXXIV.

Aph. VIII. 1. 8.
Humor. VI. 1. ad 5.
Dieb. Judicat. I. 11. ad 15.
VI. Epid. VIII. 43. ad 46.
Affection. VII. 3.

In corpore prædiſpoſito, cauſa minus vehemens, majora creat ſymptomata, ſed quæ tollantur faciliùs. Cauſa levis, infanti convulſionem accerſit promptè ſanandam: graviſſima eſt Cauſa, quæ ſenem in motus convulſivos rapiat; per hyemem eâdem exardeat vehementiâ febris ardens, ac furente Syrio; nonne ultimum furoris gradum obtinuit cauſa, quæ, contradicentibus omnibus, emicare facit ſymptomata vel maxima? *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 11. 70.

APHORISMUS XXXV.

Prænot. X. 2.
1. Aph. II. 28.
I. Morb. Mul. LXXVII. 9.
a. Celſ. II. 3. pag. 49. l. 21.
b. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 16.

APHORISMUS XXXVI.

Aph. II. 37. IV. 16.
Verat. uſ. I. 2.
Epiſt. Dem. ad Hip. 16.
a. Celſ. II. 13. pag. 87. l. 24.

APHORISMUS XXXVII.

Aph. II. 36. IV. 16.
Verat. uſ. I. 5. 12.
1. Aph. IV. 5.

APHORISMUS XXXVIII.

De Art. XII. 10.
VI. Epid. IV. 26.
IV. Morb. XII. 7.
Affection. XLII. 1. 2.
Vict. Acut. XV. 1. 2. XVIII. 2. 4.

APHORISMUS XXXIX.

1. I. Morb. XX. 13. 15.
2. Aph. V. 7.
a. Celſ. II. 1. pag. 43. l. 14.
b. Celſ. II. 8. pag. 73. l. 8.

Reſiſtit fortiùs incumbentibus morborum acutorum cauſis ſenilis rigiditas. Sed ſi cedere ſemel coacta fuerit, deficit flexilitas, deficit tonus qui vires reſtituat.

APHORISMUS XLI.

Coac. I. 83.

Inhæret scilicet cordi causa morbi immedicabilis.

APHORISMUS XLII.

a. Celſ. II. 8. pag. 76. l. 3.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 276. 284.

APHORISMUS XLIII.

1. Morb. Sac. VIII. 18.
a. Celſ. II. 8. p. 76. l. 17.

APHORISMUS XLIV.

a. Celſ. II. 1. pag. 47. l. 25.

APHORISMUS XLV.

Aph. V. 7.
II. Prædict. XVI. 1. 2. 3.
Morb. Sac. XIII. 6.
1. Aph. III. 28.

2. VI. Epid. VI. 36.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 435. 436.

APHORISMUS XLVI.

Humor. XI. 16. 17.
1. Aliment. I. 11.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 436.

APHORISMUS XLVII.

Vet. Medic. XXXIII. 8. ad 12.
Prænot. XVII. 6.
De Ulcerib. II. 8. ad 11.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 268. 606. 640.

APHORISMUS XLVIII.

Aph. II. 22.
Præcept. XIII. 4.
a. Celſ. I. 3. pag. 25. l. 11. & pag. 26. l. 33.
Natur. Human. XVII. 14. 15.
Flatib. II. 14.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 109.

APHORISMUS XLIX.

Celſ. I. 3. pag. 25. l. 7.
Cicero Tuſc. Q. II. 17.
II. Diæt. XLIV. 2. 3. 4.

APHORISMUS L.

II. Diæt. XLIV. 4.
Humor. III. 115.
Humid. uſ. III. 8.
Vict. Acut. XVIII. 2. ad 6.
XXXII. 5. 6.

1. Aph. I. 17. II. 22. 51.
a. Celſ. I. 3. pag. 27. l. 1.
b. Celſ. I. 3. pag. 25. l. 9.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 285. Tom. II. pag. 102.

APHORISMUS LI.

Vict. Acut. XVII. 12. XXIII. 15.

1. Aph. I. 2. VI. 27. 39.
2. Aph. I. 3. 4. II. 4. 17. VI. 39.
3. Aph. III. 1. V. 16.
4. Aph. III. 1. V. 17, 18. 20. 22. 23. 24.

5. Aph. IV. 14.
6. Aph. II. 4.
Veter. Medic. XVIII.
I. Præcept. XIII. 4.
I. Morb. Mulier. XXXIII. 4.
XCVIII. 15.
7. Vet. Medic. XV. 17. 11.
II. Diæt. XLIV. 5.
Natur. Human. XIX. 7. 8.
Humor. VIII. 17. 18.
Humid. uſ. III. 5.
VI. Epid. II. 47.
Affect. XLII. 3.
Vict. Acut. V. 22. X. 8.
8. Aph. II. 50. 52.
a. Celſ. II. 16. pag. 92. l. 19.
b. Celſ. I. 9. pag. 40. l. 7.
c. Celſ. I. 3. pag. 24. l. 28.
d. Celſ. I. 3. pag. 25. l. 6.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 54.

APHORISMUS LII.

Loc. in Hom. XX. 11. 12.
a. Celſ. III. 2. pag. 112. l. 25.
Cœl. Aurel. tard. paſſion. IV. 3. pag. 454.
b. Celſ. III. 9. pag. 138. l. 9.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 138.

APHORISMUS LIII.

Aph. II. 20.

a. Celſ. I. 3. pag. 33. l. 3.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 336.

APHORISMUS LIV.

Præcept. XI. 10.

a. Celſ. II. 1. pag. 43. l. 16.

Τμῆμα τρίτον.

Α'.

Αἱ [1] μεταβολαὶ [a] τῶν ὡρέων, μάλιστα τίκτουσι νοσήματα. [2] καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταβολαί, ἢ ψύξιος, ἢ θάλψιος, καὶ τἄλλα καὶ λόγον ἔτως.

β'. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν πρὸς [a] θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, δοκέουσι ἢ κακῶς πεφύκασι.

γ'. Τῶν νούσων [a] ἄλλαι πρὸς ἄλλας δοκέουσι [1] ἢ κακῶς πεφύκασι· καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

δ'. Ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τις αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψύχος γίγνηται, φθινοπωρινὰ [a] τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή.

5 Auſtri

SECTIO TERTIA.

I.

1a MUTATIONES *anni* temporum, maximè pariunt morbos: 2 & in ipsis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & cætera pro ratione eodem modo.

2. Naturarum, aliæ quidem a ad æstatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè sunt constitutæ.

3. Morborum a alii ad alios benè 1 aut malè se habent: & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus.

4. In temporibus, quando eâdem die, modò calor, modò frigus fit, autumnales a morbos exspectare oportet.

ε'. Νότοι [a] βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωτροὶ, διαλυτικοί. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρεον ᾖ, βῆχες, [b] φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσουρίαι, φρικώδεες, ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή.

ς'. Ὁκόταν θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας [a] ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

ζ'. [1] Ἐν τοῖσιν [a] αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται. [2] καὶ, ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιουτέον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, [3] ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ νουσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

η'. Ἐν τοῖσι [a] καθεστεῶσι καιροῖσιν, ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδίδωσιν, εὐσταθέες, καὶ εὐκρινέες, αἱ νοῦσοι

5. Auſtri [a] auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, ſegnes, diſſolventes. Quum hic dominatum tenuerit, talia in morbis patiuntur. Si verò aquilonium fuerit *anni tempus*, [a] tuſſes, fauces *aſperæ*, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores coſtarum, pectorum. Quum hic dominatus fuerit, talia in morbis exſpectare oportet.

6. Quum æſtas ſit veri ſimilis, ſudores [a] in febribus multos exſpectare oportet.

7. In [1] ſiccitatibus [a] febres acutæ fiunt. [2] Et, ſi quidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit conſtitutionem, [3] ut plurimùm etiam tales morbos exſpectare oportet.

8. In conſtantibus [a] temporibus, ſi tempeſtivè tempeſtiva reddantur, conſtantes, & judicatu faciles fiunt morbi; in inconſtanti-

γίγνονται· ἐν ᾗ ἰοῖσιν [b] ἀκαλασάλοισιν, ἀκαλάσαλοι, καὶ δύσκριτοι.

θ'. [1] Ἐν [a] φθινοπώρῳ, ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται τὸ ἐπίπαν· [3] ἦρ ᾗ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

ί. Τὸ φθινόπωρον [a] τοῖς φθίνουσι κακόν.

ιά. Περὶ δὲ τὸ ὡρέων, ὧν μὲν ὁ χειμὼν [a] αὐχμηρὸς ἐὼν βόρειος γένηται, τὸ ᾗ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, [1] ἀναίσκει δὲ θέρεος πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, [2] καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα ᾗ τῆσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδρῶν τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

ιβ'. Ἢν ᾗ νότιος ὁ χειμὼν, [a] καὶ ἔπομβρος, καὶ οὐδὲν ψυχήσῃ, [1] τὸ ᾗ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες, ἦσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκπώσης πρηφάσιος ἐκλιτρώσκουσιν· αἱ δ' ἂν τέκωσιν, ἀκρητέα καὶ νοσώδεα

bus autem, inconſtantes, & difficiles judicatu.

9. In [1] [a] autumno morbi acutiſſimi, & pernicioſiſſimi omnino: [2] ver autem ſaluberrimum, & minimè exitiale.

10. Autumnus tabidis malus.

11. De temporibus, ſi quidem hyems [a] ſicca & aquilonia fuerit, ver autem pluvioſum & auſtrale, [1] æſtate neceſſe eſt febres acutas fieri, & ophthalmias, [2] & dyſenterias, maximè autem mulieribus, & viris naturâ humidis.

12. Si verò hyems auſtralis, [a] & pluvioſa, & tranquilla ſit, [1] ver autem ſiccum & aquilonium, mulieres, quidem, quibus partus in ver *incidit*, ex omni occaſione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morboſos pariunt

τὰ παιδία τίκτουσιν, ὥστε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι, δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίγνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάῤῥοι συντόμως ἀπολλύντες.

ιγ'. Ἢν δὲ τὸ θέρος [a] αὐχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον [b] καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίγνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι· ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

ιδ'. Ἢν δὲ [a] βόρειον ᾖ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ξύμφορον· τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι (χρόνιαι·) ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

ιε'. Τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβριῶν

pueros, ita ut vel ſtatim *illi* pereant, vel tenues & morboſi vivant. Cæteris verò mortalibus dyſenteriæ, & ophthalmiæ ſiccæ fiunt: ſenioribus autem catarrhi brevi perimentes.

13. Si verò æſtas ſicca [a] & aquilonia fiat, autumnus autem pluvioſus [b] & auſtralis, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tuſſes, & raucedines, & gravedines: quibuſdam verò etiam tabes.

14. Si verò [a] aquilonius & ſine pluviis *autumnus* fuerit, iis quidem qui naturâ ſunt humidi, & mulieribus, commodus *erit*: reliquis verò erunt ophthalmiæ ſiccæ, & febres acutæ, & gravedines (diuturnæ); nonnullis verò etiam melancholiæ.

15. Ex anni verò conſtitutionibus, in univerſum quidem, ſic-

εἰσιν [a] ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες.

ιϛ'. Νουσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν [a] ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες, καὶ σηπεδόνες, [1] καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν [b] αὐχμοῖσι, φθινώδεες, ὀφθαλμίαι, ἀρθρίτιδες, ϛραγγουρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

ιζ'. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταϛάσιες, αἱ μὲν βόρειοι, τά τε σώματα [a] ξυνιϛῶσι, καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, [b] καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὴν θώρηκα ἄλγημα ἤν τι προὔπάρχῃ, μᾶλλον πονέουσιν. αἱ δὲ νότιοι [c] διαλύουσι τὰ σώματα, καὶ ὑγραίνουσι, καὶ βαρυηκοΐας, καὶ καρηβαρίας ποιέουσι, καὶ ἰλίγγους ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ [1] τοῖσι

citates pluviosis [a] sunt salubriores, & minus lethales.

16. Morbi autem, in pluviosis [z] quidem plerumque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, [i] & epileptici, & apoplectici, & anginæ. In siccitatibus [b] verò, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, urinæ stillicidia, & dysenteriæ.

17. Quotidianæ autem constitutiones, aquiloniæ quidem, [a] corpora compingunt, & robusta, [b] & facilè mobilia, & benè colorata, & meliùs audientia faciunt, & alvos siccant, & oculos mordent, & dolorem circa thoracem, si quis præexistat, majorem faciunt. Austrinæ verò, corpora dissolvunt, & humectant, & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, [i] & corporibus

σώμασι δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

ιή. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τοῦ μὲν ἦρος, καὶ ἄκρου τοῦ θέρεος, οἱ παῖδες, [a] καὶ οἱ τουτέων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. [1] τοῦ δὲ θέρεος, καὶ τοῦ φθινοπώρου μέχρι μέν τινος, οἱ γέροντες. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ φθινοπώρου, καὶ τοῦ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι.

ιθ'. Νουσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν [a] πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, [1] μᾶλλον δ' ἔνια κατ' ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται, καὶ παροξύνεται.

κ'. Τοῦ μὲν γὰρ [a] ἦρος, τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικὰ, [1] καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, [2] καὶ αἵματος ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχῆνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ [b] ἐξανθήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται, καὶ φύματα, [3] καὶ ἀρθριτικά.

motum difficilem, & alvos humectant.

18. Secundùm tempora autem, vere quidem, & primâ æstate, pueri, & his ætate proximi, optimè degunt, & maximè sani sunt. [1] Æstate verò, & autumno ad aliquam quidem partem, senes. Reliquo autem autumno, & hyeme, qui medii sunt ætate.

19. Morbi autem omnes quidem [a] in omnibus temporibus fiunt: [1] nonnulli verò in quibusdam ipsorum magis & fiunt, & exacerbantur.

20. Nam vere [a] quidem, insaniæ, & melancholiæ, & [1] epilepsiæ, [2] & sanguinis fluxiones, & anginæ, & gravedines, & raucedines, & tusses, & lepræ, & impetigines, & vitiligines, & [b] pustulæ ulcerosæ plurimæ, & tubercula, [3] & articulorum dolores.

κά. Τȣ̃ ἢ θέρεος, ἔνιά τε τȣτέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, [1] καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ τεταρταῖοι, καὶ [a] ἔμετοι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι, καὶ στομάτων ἑλκώσιες, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἵδρωα.

κβ'. Τȣ̃ ἢ φθινοπώρȣ, καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ, [1] καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ [a] πλάνητες, [2] καὶ σπληῦες, καὶ ὕδρωπες, [3] καὶ φθίσιες, καὶ στραγγȣρίαι, καὶ λεγεντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλεοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικά.

κγ'. [1] Τȣ̃ ἢ [a] χειμῶνος, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, [2] πόνοι στηθέων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, καὶ κεφαλαλγίαι, ἴλιγγοι, [3] ἀπιπληξίαι,

21. Æstate verò, & horum nonnulli, & febres continuæ, [1] & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, & vomitus, & alvi fluxus, & ophthalmiæ, & aurium dolores, & oris exulcerationes, & pudendorum putredines, & sudamina.

22. Autumno autem, & multi ex æstivis, [1] & febres quartanæ, [a] & erroneæ, [2] & lienes, & hydropes, [3] & tabes, & urinæ stillicidia, & lienteriæ, & dysenteriæ, & coxæ *dolores*, & anginæ, & asthmata, & volvuli, & epilepsiæ, & insaniæ, & melancholiæ.

23. [1] Hyeme [a] verò, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, gravedines, raucedines, tusses, [2] dolores pectorum, & laterum, & lumborum, & capitis dolores, vertigines, [3] apoplexiæ.

κδ'. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. Τοῖσι μὲν σμικροῖσι [a] καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλοῦ φλεγμοναὶ, ὤτων ὑγρότητες.

κε'. Πρὸς δὲ τὸ [a] ὀδοντοφυεῖν προσάγουσιν, οὔλων ὀδαξισμοὶ, πυρετοὶ, [1] σπασμοὶ, διάῤῥοιαι, καὶ μάλιστα, ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων, [2] καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

κϛ'. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, [a] σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, ἄσθματα, [1] λιθιάσιες, [2] ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, [3] σατυριασμοὶ, (στραγγουρίαι,) χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

κζ'. Τοῖσι δὲ ἔτι [a] πρεσβυτέροισι, καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τουτέων τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι

24. In ætatibus autem talia eveniunt. Parvis quidem [a] & recèns natis pueris, aphthæ, vomitus, tuſſes, vigiliæ, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

25. Ad dentitionem verò [a] accedentibus, gingivarum pruritus, febres, [1] convulſiones, alvi profluvia, & maximè ubi caninos dentes producunt, & iis qui inter pueros ſunt craſſiſſimi, [2] & qui alvos duras habent.

26. Iis autem qui ætate ſunt majores, [a] tonſillæ *inflammatæ*, verticuli in occipitio introrſum extruſiones, aſthmata, [1] calculorum generationes, [2] lumbrici rotundi, aſcarides, verrucæ penſiles, [3] ſatyriaſmi, (ſtranguriæ,) ſtrumæ, & cætera tubercula, maximè verò ſuprà dicta.

27. Ætate verò adhuc [a] provectioribus, & ad pubertatem accedentibus, & multa ex illis, &

μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

κή. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα, κρίνεται, τὰ μὲν, ἐν [a] τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι· τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μησί· τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι· τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. [1] ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ [b] ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θήλεσι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας, χρονίζειν εἴωθε.

κθ'. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν, αἵματος πτύσιες, [1] [a] φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, [2] ἐπιληψίαι, καὶ τἄλλα νουσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

λ'. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην [a] ταύτην, ἄσθματα, [1] πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, [2] διάῤῥοιαι χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμοῤῥοΐδες.

λά. Τοῖσι δὲ [a] πρεσβύτῃσι, δύσ-

febres diuturnæ magis, & ex naribus ſanguinis fluxiones.

28. Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ [a] in quadraginta diebus, aliæ in ſeptem menſibus: aliæ in ſeptem annis: aliæ *ipſis* ad pubertatem accedentibus. [1] Quæ verò pueris permanſerint, neque ſolutæ fuerint circa [b] pubertatem, aut fœminis circa menſtruorum eruptiones, perſeverare ſolent.

29. Juvenibus autem, ſanguinis ſpuitiones, [1] [a] tabes, febres acutæ, [2] epilepſiæ, & cæteri morbi, maximè verò ſuprà nominati.

30. Ultra hanc ætatem verò [a] *progreſſis*, aſthmata, [1] pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, febres ardentes, [2] alvi profluvia diuturna, choleræ, dyſenteriæ, lienteriæ, hæmorrhoidès.

31. Senibus autem [a], ſpirandi difficultates, catarrhi tuſſiculoſi,

πνοιαι, κατάῤῥοι βηχώδεες, [1] σραγγουρίαι, δυσουρίαι, [2] ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, ἀγρυπνίαι, κοιλίης, καὶ ὀφθαλμῶν, καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσιες, βαρυηκοΐαι.

[1] ſtranguriæ, dyſuriæ, [2] articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiæ, mali *corporis* habitus, pruritus totius corporis, vigiliæ, alvi, & oculorum, & narium humiditates, visûs hebetudines, glaucedines, auditûs gravitates.

NOTÆ
IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,
Qui difficiliores nec adeo obvii ſenſûs ſunt.

SECTIO TERTIA.

APHORISMUS PRIMUS.

1 Octimeſtr. III. 29.
Humor. VI. 5. VIII. 15, 16.
Aër. Aq. Loc. I. 19.
Vict. Acut. XVII. 9.
Morb. Sac. XII. 7.
2. Aph. II. 51.
II. Diæt. VI. 7.
Humor. VII. 7.
a. Celſ. I. 3. pag. 33. l. 32.
II. 1. pag. 42. l. 21.
Vide Ballonium I. Sydenham ;

Sect. I. Cap. II. Huxham, Tom. I. Prolegomen. Ramazzin. & alios passim.

APHORISMUS II.

Vet. Medicin. XXXVII. 14.
I. Diæt. XXV. 12.
III. Diæt. 1. 6.
Aër. Aq. Loc. XXXIV. 9. LVI. 7. 8.
Morb. Sac. XVIII. 24.
a. Celsi. I. 9. pag. 39. l. 18.

APHORISMUS III.

Humor. VIII. 11. 12.
1. Aph. VIII. 6.
Aph. II. 34.
a. Celsi. II. 1. pag. 43. l. 12.

APHORISMUS IV.

Humor. VI. 5. 6. VII. 7.
a. Celsi. I. 3. pag. 33. l. 32. & II. 1. pag. 42. l. 21.

APHORISMUS V.

Humor. VIII. 1.

Morb. Sac. XV. 3, 8. 19. ad 22.
a. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 27.
b. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 22.

Auſter tepore humido plumbeus, vaſa laxat, & vires exſolvit; perſpirationem, imminutâ vaſorum actione, tùm & auctâ humiditate retinet intùs: hinc qui ab aggeſto & putrefacto humore pendent morbi. Stringit ſolida Aquilo, humores compingit; hinc qui à ſtricto inflammatorio deducuntur morbi: hi verò in eam partem decumbunt quam ventus in eam directus conſtrixerit, ut docuit vir, ſi quis alius in Medicinâ inventor Sanct. Sanctorius; nec adeo tamen certa ventorum actio, cùm, Auſtro flante, gelu dirum, anno 1709. obſervaverint. *Vide* Huxham, Tom. I. Prolegomen.

APHORISMUS VI.

Humor. VII. 11.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 28.

Hyeme, aggeritur, ob minorem perſpirationis efficaciam, humor pi-

tuitosus. Æstate diffiari debuerat. Si verò frigidior illa, & similis veri fuerit, exundabit humor ille; nisi stimulo febris excitus, sibi moliatur per sudores exitum.

APHORISMUS VII.

1. Humor. VIII. 6.
II. Epid. I. 10.
2. Humor. IX. 8.
3. Aph. III. 19.
a. Cels. II. 1. pag. 45, l. 5.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 453.

APHORISMUS VIII.

Humor. VII. 3. 15.
II. Epid. I. 20. 21.
a. Cels. II. 1. pag. 42. l. 19.
b. Cels. II. 1. pag. 43. l. 5.

APHORISMUS IX.

1. II. Prædict. XIII. 4.
II. Epid. I. 15.
2. Epid. I. 23.
a. Cels. I. 3. pag. 33. l. 23.
& II. 1. pag. 42. l. 19. & 29.

b. Celſ. II. 1. pag. 42. l. 17.

Effœtum, diluente vehiculo orbum, exuſtum ſanguinem, feſſa laxataque vaſa aggreditur inæqualis Autumni temperies. Natura debilis, periodus incerta ad perniciem concurrunt. Vere, ſanguis aquoſior, vaſa flexilia, nervi è ſopore redivivi, natura fortior, periodus conſtantior, ad ſalutem, datâ operâ, conſentiunt.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 460. & 461.

APHORISMUS X.

Aph. III. 22.
II. Prædict. XIII. 3.
VI. Epid. VII. 77.
a. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 3.

Suaderent Ver ipſis infenſiſſimum exactiſſimæ Jo. Huxham Obſervationes, de Aëre & Morbis Epidemicis.

APHORISMUS XI.

Aër. Aq. Loc. XXV. 7.
1. II. Epid. I. 10.

2. Aër.

2. Aër. Aq. Loc. XXV. 13.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 12.

Præſenti Aphoriſmo, ut & ſequentibus, expenduntur effectus, qui varias tempeſtatum vices ſequuntur, quoties ab inſtituto naturæ, aberrat temporis conſtitutio; nec τὰ ὡραῖα ὡραίως apparent. Mechanica frigoris, caloris, ariditatis, humiditatis actio, experimentali Hippocratis expoſitioni reſponſat exactè. Laxatio fibrarum, perſpirationis retentio, motûs imminutio, ſequelæ ſunt frigoris humidi. Siccitas contrà & denſitas humorum, fibrarum tenſio, perſpiratio enormis, calidam & ſiccam tempeſtatem comitantur; madidis advolans alis Notus, æſtum ſimul & humiditatem infert, unde fibris laxitas, humoribus metuenda putredo. Boreas contrà omnia gelu conſtringit, fibras compingit & humores. Ex hiſce primariis, ſecundarii effectus variarum aëris conſtitutionum, quoties nec debito ordine variant, nec certo tempore ſibi ſuccedunt, facilè deducuntur. Modò, dum mechanicæ actioni harum At-

mosphæræ qualitatum attendimus; sensibilitatis etiam ratio habeatur, quæ, cùm fibrarum mobilitatem regat, in subitis temporum mutationibus præstat plurima. Sed hæc omnia nemo plenius aut doctius exposuit Joanne Huxham, de Aëre & Morbis Epidemicis, vol. I. Prolegom.

APHORISMUS XII.

Aër. Aq. Loc. XXVI. 4. 5. 6.
1. Nat. Human. XIII. 7.
a. Cels. II. 1. pag. 45. l. 17.

APHORISMUS XIII.

Aër. Aq. Loc. 5. XXVIII. 4.
a. Cels. II. 1. pag. 45. l. 21.

APHORISMUS XIV.

Aër. Aq. Loc. XXIX. 1. 2.
a. Cels. II. 1. pag. 46. l. 1.

APHORISMUS XV.

Aër. Aq. Loc. III. 3.
a. Cels. II. 1. pag. 42. l. 29.
Vide Huxham, Tom. II. pag. 120.

APHORISMUS XVI.

I. Morb. Sac. XVI. 1. 2.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 7.
b. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 5.

Duplex morborum ab imbribus origo. Solidorum inertia, aquoſior humorum compages. Hinc coctionis atque criſeos tarditas, humidi perſpirabilis redundantia, unde ſtaſes, putredines in variis partibus. A ſiccitate contrà denſum inflammatorium, vaſorum ſtrictura, acrimonia.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 362.

APHORISMUS XVII.

1. Aph. V. 16.
a. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 25.
b. Celſ. I. 9, pag. 32. l. 27.
c. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 27.

APHORISMUS XVIII.

1. Morb. Sac. XII. 1.
a. Celſ. II. 1. pag. 46. l. 9.

APHORISMUS XIX.

Prænot. XVII. 4.
1. Aph. III. 17.
a. Celſ. II. Præf. pag. 42. l. 3.

APHORISMUS XX.

1. Morb. Sac. XII. 5. 6. 7.
2. Natur. Human. XIII. 11.
3. Aph. VI. 55.
a. Celſ. II. 1. pag. 43. l. 20.
b. Celſ. V. 28. §. 15. pag. 336. l. 7.

APHORISMUS XXI.

Affection. XIII. 1. ad 5.
1. Vict. Acut. XXXIV. 2.
a. Celſ. II. 1. pag. 43. l. 33.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 107. Tom. II. pag. 38. 410.

APHORISMUS XXII.

1. Nat. Human. XXIX. 2.
2. Int. Affect. XXXVII. 2.
3. Aph. III. 10.
a. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 5.

APHORISMUS XXIII.

1. Affection. VII. 3. 4.
2. Aph. VI. 5.
3. Glandul. IX. 4. ad 8.
a. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 19.

APHORISMUS XXIV.

a. Celſ. II. 1. pag. 46. l. 16.
Æginet. I. 10.

Ætatum morbi à neceſſariâ illarum conſtitutione facilè deducuntur. Mollior eſt & aquoſior infantum temperies, genus nervoſum mobiliſſimum, aqua in primis illorum viis exundat. Progreſſu ætatis viſceribus robur, fibris tonus accedit. Evolvuntur glandulæ, functionibus pares fiunt: hinc & patiuntur plurimum. Incremento corporis ſumto, validâ jam coctione, vaſis adhuc flexilibus, exuberat ſanguis, & quaquaversùs nititur ad exitum; donec vaſa, per vitæ exercitum validiora facta, fortiùs diſtendenti reſiſtant, & per varia emunctoria ſuperfluum ablegent.

At brevi ipsa vitæ actio senium inducit. Rigent vasa, languescit sanguinis circuitus. Hinc & coctio debilior, & inertis pituitæ accumulatio, quæ senibus importuna & immedicabilia mala producit. Sed hæc accuratiùs nemo evolvit J. Russel Anglo: Œconom. Naturæ in Glandul. parte II.

APHORISMUS XXV.

1. Aër. Aq. Loc. IV. 5.
   Morb. Sac. XI. 1.
2. Aph. II. 53.
a. Cels. II. 1. pag. 46. l. 20.
   Æginet. I. 8.
   Vide Van-Swieten, Tom. I. p. 68.

APHORISMUS XXVI.

1. Nat. Human. XXIV. 5.
   Coac. III. 398.
   IV. Morb. XXVIII. 1, 2.
2. IV. Morb. XXVII. 9.
3. VII. Epid. LI. 16.
a. Cels. II. 1. pag. 46. l. 26.

Verticuli Extrusiones. An Rachi-

tis? *Vide* Russel, Œconom. Naturæ in Gland. pag. 73.

APHORISMUS XXVII.

a. Celſ. II. 1. pag. 46. l. 31.

APHORISMUS XXVIII.

1. Aph. II. 45.
II. Prædict. XVI. 1. 3.
a. Celſ. II. 1. pag. 46. l. 34.
b. Celſ. II. 1. pag. 47. l. 4.
Plin. XXVIII. c. 4. pag. 689. l. 9.

APHORISMUS XXIX.

1. Aph. V. 9. VIII. 7.
Coac. III. 260.
2. Morb. Sac. XIII. 1.
a. Celſ. II. 1. pag. 47. l. 9.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 385. 531.

APHORISMUS XXX.

1. Coac. III. 395.
2. Aër. Aq. Loc. IV. 7
VII. Epid. XL. 19.
a. Celſ. II. 1. pag. 47. l. 11.

APHORISMUS XXXI.

1. Affection. XXIX. 10.
2. Coac. III. 395.
a. Celſ. II. 1. pag. 47. l. 15.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 68. Tom. II. pag. 735. Tom. III. pag. 264.

Nota. In hâc ſectione verſionem Aphoriſmi tertii à Janſſonio allatam, à nobis fuiſſe immutatam, cùm textui non reſponderet ad amuſſim. Quamvis enim à Galeno propoſitus fuerit, Janſſonio adhibitus ſenſus, ipſe tamen Galenus textum non immutavit, nec poſt ipſum Mercurialis, Heurnius, quamvis uter-

que ſenſum à Galeno propoſitum, à Janſſonio & Hollerio exſcriptum, Commentariis proſecutus fuerit; mihi verò æquè videtur de Morborum compoſitione poſſe intelligi quàm de temporum ad morbos comparatione.

Τμῆμα τέταρτον.

Α'.

ΤΑ'ς κυούσας φαρμακεύειν, [1] ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. [2] τὰ δὲ νήπια, [a] καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

β'. Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, [1] ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα· τὰ δ' ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

γ'. Ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

δ'. Φαρμακεύειν, [1] θέρεος μὲν, [a] μᾶλλον τὰς ἄνω· [2] χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω.

SECTIO QUARTA.

I.

PRÆGNANTES purgandæ, [1] si *materia* turgeat, quadrimestres, & usque ad septimum mensem: hæ verò minus. [2] Juniores autem, [a] & seniores *fœtus*, cautè vitare oportet.

2. In purgationibus talia è corpore sunt ducenda, [1] qualia etiam spontè prodeuntia utilia sunt: contrario autem modo prodeuntia, sistenda.

3. Si quidem, qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: contraria verò, difficulter.

4. Purgandum, [1] æstate quidem, [a] magis superiores *ventres*: [2] hyeme verò, inferiores.

ε'. Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυνὸς, [1] ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

ϛ'. Τοὺς ἰσχνοὺς, [a] καὶ εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους χειμῶνα.

ζ'. Τοὺς δὲ δυσημέας, καὶ μέσως εὐσάρκους, κάτω, ὑποστελλομένους θέρος.

η'. Τοὺς δὲ φθινώδεας, ὑποστελλομένους τὰς ἄνω (φαρμακείας.)

θ'. Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς, ἀδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθείς.

ι'. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, [1] ἢν ὀργᾷ, [2] αὐθημερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι, κακόν.

ια'. Ὁκόσοισι στρόφοι, [a] καὶ περὶ τὸ ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, μήτ' ἄλλως, [1] ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται.

5. Sub

5. Sub cane, & ante canem, [1] difficiles ſunt purgationes.

6. Graciles, [a] & facilè vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem.

7. Difficulter autem vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum, vitantes æſtatem.

8. Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum.

9. Melancholicos autem, uberiùs deorſum *purgabis*. Eâdem ratione, contraria adhibens.

10. Purgandum in valdè acutis, [1] ſi turgeat *materia*, [2] eâdem die: morari enim in talibus, malum eſt.

11. Quibus tormina, [a] & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter ſolvitur, [1] in hydropem ſiccum firmatur.

ιβ'. Ὁκόσοισι κοιλίαι λεῖεντεριώδεες, χεῖμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

ιγ'. Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους, τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, πρὸ τῆς πόσιος προϋγραίνειν τὰ [a] σώματα, πλείονι τροφῇ, καὶ ἀναπαύσει.

ιδ'. Ἐπὴν πίῃ τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων, μᾶλλον ἄγειν· πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους, καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη, ὅτι [1] κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

ιε'. Ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα· ἐπὴν δὲ παῦσαι, [1] ὕπνον ποίει καὶ μὴ κίνει.

ις'. Ἐλλέβορος, ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς [a] σάρκας ὑγιέας ἔχουσι· [1] σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

ιζ'. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ

12. Quibus alvi sunt lientericæ, eos hyeme sursum purgare, malum est.

13. Ad elleboros, qui non facilè sursum purgantur, *iis* ante potionem corpora [a] præhumectanda, copiosiore alimento, & quiete.

14. Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducito: ad somnos verò, & quietem, minùs. Declarat autem etiam navigatio, quod [1] motus turbat corpora.

15. Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus: quando verò cessare, [1] somnum facito, & non moveto.

16. Elleborus periculosus est sanas [a] carnes habentibus: [1] convulsionem enim inducit.

17. Non febricitanti, appetitus

καρδιωγμὸς, [1] καὶ σκοτόδινος, καὶ στόμα [a] ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

ιή. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ὁκόσα καθάρσιος δέονται, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

ιθ'. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσιν.

κ'. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γένηται στρόφος, καὶ γουνάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

κά. [1] Ὑποχωρήματα [a] μέλανα, [2] ὁκοῖον αἷμα μέλαν, [3] ἀπ' αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα. [4] καὶ, ὁκόσῳ ἂν τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων πλείω πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον· ξὺν

dejectus, & oris ventriculi morsus, [1] & tenebricosa vertigo, & os [a] amarescens, sursum purgante opus esse, indicat.

18. Supra septum transversum dolores, qui purgatione egent, sursum purgante opus esse, indicant; qui verò infra, deorsum.

19. Qui in purgantium potionibus non sitiunt dum purgantur, non cessant priusquam sitiverint.

20. Non febricitantibus si fiat tormen, & genuum gravitates, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse, indicat.

21. [b] Dejectiones [a] nigræ, [2] qualis sanguis niger, [3] sponte prodeuntes, & cum febre, & sine febre, pessimæ. [4] Et, quantò colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deterius: cum purgante verò, melius. [5] Et, quantò

φαρμάκῳ ἢ, ἄμεινον· ς ἢ ὁκόσῳ ἂν χρώματα πλείω, ἐ πονηρά.

κβ'. Νουσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων, ἢν χολὴ [a] μέλαινα ἢ ἄνω, ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

κγ'. Ὁκόσοισιν ἐκ νουσημάτων ἀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τραυμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λελωμένοισι, χολὴ μέλαινα, ἢ οἷον αἷμα μέλαν, ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀπεθνήσκουσι.

κδ'. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

κέ. Αἷμα ἄνω μὲν, οἷον ἂν ᾖ, κακόν· κάτω δὲ, ἀγαθόν, μέλαν ὑποχωρέον.

κς'. Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ οἷον [I] σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

κζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμορραγὲς πολὺ ὀκοθενοῦν, ἐκ

colores plures, non mali *sunt*.

22. Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale.

23. Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, [1] vel qualiscunque sanguis niger, prodierit, postridiè moriuntur.

24. Dysenteria, si ab atra bile inceperit, lethale.

25. Sanguis sursum quidem, qualiscunque sit, malum: deorsum verò, bonum, niger subtùs secedens.

26. Si à dysenteria detento velut [1] carunculæ secesserint, lethale est.

27. Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit,

τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

κή. Ὁκόσοισι [a] χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος ἐπιγινομένης, παύεται· καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγινομένων, παύεται.

κθ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν [a] ἑκταίοισιν ἐοῦσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα.

λ'. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ; δύσκριτα.

λά. [1] Τοῖσι κοπώδεσιν [a] ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα, αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

λβ'. Ὁκόσοισι δὲ ἀνιστάμενοισιν ἐκ τῶν νούσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

λγ'. Ἀτὰρ, ἢν καὶ προπεπονηκός τι

in refectionibus, his alvi humectantur.

28. Quibus [a] bilioſæ ſunt egeſtiones, ſurditate ſuperveniente, ceſſant: &, quibus ſurditas, bilioſis ſupervenientibus, ceſſat.

29. Quibus per febres ſextâ die rigores fiunt, [a] difficulter judicantur.

30. Quibus exacerbationes fiunt, quâcunque horâ dimiſerit febris, poſtridie eâdem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur.

31. [1] Laſſatis per febres, [a] ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt.

32. Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt.

33. Sed, & ſi quid doluerit an-

ἢ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

λδ'. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ [a] ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

λε'. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος, θανάσιμον,

λϛ'. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μίῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. [1] οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ [2] ὑποτροπιασμούς.

te morbum, ibi se figit morbus.

34. Si à febre detento, tumore in faucibus non existente, suffocatio ex improviso superveniat, lethale.

35. Si à febre detento collum derepentè inversum fuerit, & vix deglutire possit, tumore non existente, lethale.

36. Sudores febricitantibus si inceperint, boni sunt die tertiâ, & quintâ, & septimâ, & nonâ, & undecimâ, & quartâ decimâ, & septimâ decimâ, & vigesimâ primâ, & vigesimâ septimâ, & trigesimâ primâ, & trigesimâ quartâ. Hi enim sudores morbos judicant. [1] Qui verò ita non fiunt, laborem significant, & morbi longitudinem, [2] & recidivas.

λζ'. Οἱ ψυχροὶ [a] ἱδρώτες, ξυὺ μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον· ξυὺ πρηϋτέρῳ δὲ, μὴν νόσον σημαίνουσι.

λη'. Καὶ ὅκου ἔνι τῷ σώματι ἱδρώς, ἐνταῦθα φορέζει τὴν νόσον.

λθ'. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ [a] σώματος θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νόσος.

μ'. Καὶ ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἐν τῷ σώματι [a] καταψύχη, ἢ αἴθις θερμαίνη, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνηται· μὴν νόσου σημαίνει.

μα'. [1] Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῆς χρέη. [2] ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι ἴσα γίνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέη.

μβ'. Ἱδρὼς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νόσον σημαίνει.

37. Sudores frigidi, cum acutâ quidem febre evenientes, mortem, cum mitiore verò, morbi longitudinem significant.

38. Et quâ corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum *eſſe* indicat.

39. Et quâ corporis parte [a] ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt.

40. Et ubi in toto corpore mutationes, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus calefiat, [a] aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem ſignificat.

41. [1] Sudor multus à ſomno citra cauſam manifeſtam factus, corpus uberiori alimento uti ſignificat. [2] Si verò cibum non capienti hoc fiat, evacuatione indigere ſignificat.

42 Sudor multus, frigidus aut calidus, ſemper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem morbum ſignificat.

μγ'. Οἱ πυρετοὶ, [a] ὁκόσοι μὴ ἀφαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ [b] ἀφαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

μδ'. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, [a] στυτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγίνοντο.

με'. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίνονται, ἤτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

μς'. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ [a] ἀφαλείποντι, ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.

μζ'. Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ ἀφαλείπουσιν αἱ πελιδναί, [1] καὶ αἱμαλώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. [2] καὶ κατὰ τὰς ἀφαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. [3] ὧν δὲ

43. Febres, [a] quæcunque non intermittentes tertiâ *die* vehementiores fiunt, magis periculosæ : quocunque autem modo intermittant, [b] quod sine periculo *sint* significat.

44. Quibus febres longæ [a], his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, [a] debili jam existenti *ægro*, lethale.

47. Exscreationes in febribus non intermittentibus lividæ, [1] & cruentæ, & graveolentes, & biliosæ, omnes malæ sunt. At probè secedentes, bonæ. [2] Et *eadem ratio est* quod ad *alvi* egestiones, & quod ad urinas. [3] Si verò nihil

μή τι τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.

μή. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, [1] ἢν τὰ μὲν ἔξω [a] ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.

μθ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος [a] ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

ν'. Ὅκου ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι [a] δύσπνοια γένηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

νά. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, [a] μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νούσου σημαίνει.

νβ'. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωστίῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, [a] οὐδὲν ἄτοπον·

ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum.

48. In non intermittentibus febribus, [1] si externa quidem frigida sint, [a] interna verò urantur, & sitim habeant, lethale.

49. In febre non intermittente, [a] si labium, aut supercilium aut oculus, aut nasus pervertatur, si non videat, si non audiat, corpore jam debili existente, quicquid horum fiat, in propinquo mors est.

50. Ubi in febre non intermittente [a] difficultas spirandi, & delirium fit, lethale.

51. In febribus abscessus, [a] qui non solvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem significant.

52. Quicunque in febribus, aut in cæteris infirmitatibus, ex proposito (i. e. *ob causam*) lachryman-

[1] ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

νγ'. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων [a] ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

νδ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆχες [a] ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ τοι διψώδεές εἰσιν.

νέ. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν [a] ἐφημέρων.

νϛ'. [1] Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ [a] ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, [2] καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

νζ'. Ὑπὸ σπασμοῦ, ἢ τετάνου [a] ἐνοχλουμένῳ, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νούσημα.

νή. Ὑπὸ καύσου [a] ἐχομένῳ, ἐπιγενομένου ῥίγεος, λύσις (γίνεται).

tur, nihil inconveniens : [a] [1] qui verò non ex propoſito, magis inconveniens.

53. Quibus in febre ad dentes viſcoſa [a] circumnaſcuntur, *his* febres fiunt vehementiores.

54. Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulùm irritantes, in febribus ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt.

55. In bubonibus febres, omnes malæ, præter [a] ephemeras.

56. [1] Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre [a] non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, [2] & copioſiorem humiditatem indicat.

57. A convulſione aut tetano [a] detento, febris ſuperveniens ſolvit morbum.

58. A febre ardente detento, [a] rigore ſuperveniente, ſolutio (fit).

νθ'. [1] Τρίταιος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον.

ξ'. [1] Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα [a] κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νούσημα.

ξα'. Πυρέσσοντι, ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν [a] ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθεν.

ξβ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι [a] ἐπιγίγνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν. (ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γένωνται).

ξγ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνεται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

ξδ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ [a] ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἑνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι

59. [1] Tertiana exquisita in septem ad summum circuitibus judicatur.

60. [1] Quibus in febre aures obsurduerint, [a] *his* sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit.

61. Febricitanti, nisi in diebus imparibus dimiserit febris, reverti solet.

62. Quibus in febre morbus regius [a] supervenit ante septimum diem, malum est. (Nisi confluxus humorum per alvum fiant).

63. Quibus, in febribus quotidiè rigores fiunt, quotidiè febres solvuntur.

64. Quibus in febre septimâ aut nonâ [a] aut, undecimâ, aut quarta-decimâ morbus regius supervenit, bonum est: [1] nisi dex-

ἐπιγίνονται, ἀγαθόν· [1] ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

ξέ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

ξϛ΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, [1] a οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

ξζ΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων a φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

ξή. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· a σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

ξθ΄. Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα, οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων, ὑπόστασιν ἴσχει.

trum hypochondrium durum sit; alioqui, non bonum.

65. In febribus circa ventrem æstus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum.

66. In febribus acutis, [1] [a] convulsiones, & circa viscera dolores vehementes, malum.

67. In febribus, ex somnis [a] pavores, aut convulsiones, malum.

68. In febribus spiritus offendens, malum. [a] Convulsionem enim significat.

69. Quibus urinæ crassæ, grumosæ, paucæ, non sine febre, copia ex his succedens tenuis, juvat. Tales autem maximè prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, subsidentiam continent.

ό. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφαλαλγίαι ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

οά. Ὁκόσοισι ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, [1] καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

οβ'. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα, [a] λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσιν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

ογ'. [1] Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα [a] διαβορβορίζοντα, ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται· ἢν μὴ φύσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

οδ'. [1] Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος οὖρον πολὺ, καὶ [a] παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρε-

70.

70. Quibus autem in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt.

71. Quibus *morbi* septimâ *die* judicantur, iis nubeculam rubram urina *die* quartâ continet, [1] & cætera secundùm rationem.

72. Quibus urinæ pellucidæ [a] albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis observantur.

73. [1] Quibus hypochondria elevata [a] *sunt* murmurantia, dolore lumborum superveniente, his alvi humectantur: nisi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc.

74. [1] Quibus spes est abscessum fore ad articulos, *eos* abscessu liberat urina multa, & crassa, & [a] alba reddita, qualis in febribus cum lassitudine, quartâ die qui-

τοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίγνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

οέ. Ἢν [a] αἷμα, [1] ἢ [b] πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

οϛ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, [1] σαρκία [a] μικρὰ ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

οζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, πιτυρώδεα ξυνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

οή. [1] Ὁκόσοι ἀπὸ ταυτομάτου αἷμα [a] οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

οθ'. [1] Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα [a] ὑφίσταται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

π'. Ἢν αἷμα οὐρέῃ, καὶ θρόμβους, καὶ [a] στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμ-

busdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit.

75. Si [a] *quis* sanguinem, [1] aut [b] pus mingat, renum, aut vesicæ exulcerationem significat.

76. Quibus in urinâ crassâ existente, [1] carunculæ [a] parvæ, aut veluti pili unà exeunt, his de renibus excernuntur.

77. Quibus in urinâ crassâ existente, furfuracea simul minguntur, iis vesica scabie laborat.

78. [1] Qui spontè sanguinem mingunt, [a] his à renibus venæ ruptionem significat.

79. Quibus in urinâ, arenosa [a] subsident, illis vesica calculo laborat.

80. Si *quis* sanguinem mingat, & grumos, & [a] urinæ stillici-

πίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸ περίναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει.

πά. Ἢν αἷμα, καὶ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ [a] βαρείη ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

πβ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα [a] φύεται, τουτέοισι, διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

πγ'. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γίγνομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

dium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & perinæum, partes circa veſicam laborant.

81. Si *quis* ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, [a] veſicæ exulcerationem ſignificat.

82. Quibus in urinariâ fiſtulâ tuberculum [a] naſcitur, his, ſuppurato *eo* & perrupto, ſolutio *fit*.

83. Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat.

NOTÆ IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,

Qui difficiliores nec adeo obvii ſensûs ſunt.

SECTIO QUARTA.

APHORISMUS PRIMUS.

Aph. V. 29.
1. Aph. I. 22.
2. I. Morb. Mul. XLII. 8.
a. Celſ. II. 10. pag. 78. l. 5.

De validioribus intelligenda eſt Hippocratis ſententia purgantibus, quæ ſola ab antiquioribus in uſum vocabantur. Manna, Caſſiam, Tamarindos, Sennam, quocumque graviditatis tempore, cum fructu recentiores exhibent.

APHORISMUS II.

1. Aph. I. 2.

APHORISMUS. III.

Aph. I. 25.

APHORISMUS IV.

1. V. Epid. XXV. 16. 17.
2. Salub. Diæt. V. 10.
a. Celſ. I. 3. pag. 29. l. 21.

Notum eſt minus humoris utilis per vomitum excludi, quàm per catharſim. Porrò æſtate deeſt humor, hyeme redundat. Hinc intelligitur, cur ſub cane aridis ſolidis, exuſtis humoribus difficilior catharſis, cur & gracilibus minus felix.

APHORISMUS V.

Aër. Aq. Loc. XXX. 2. 5. 8.
Purgant. 5. 8.
1. Aph. II. 37.

APHORISMUS VI.

II. Morb. XIII. 12.
a. Celſ. I. 3. pag. 29. l. 23.

Cur cavendus hyems? Quia vaſa magis compacta, magis reſiſtunt; frigus enim quodam erethiſmo agit.

APHORISMUS VII.

II. Morb. XII. 35.

Cur cavenda æſtas, in μέσως ἐυ-θάρχοις? Quod catharſis exolvat corpora, quæ jam enervat tempeſtatis ariditas.

APHORISMUS VIII.

Loc. in Hom. XXXV. 4.
Int. Affect. IV. 26. XIII. 36.

APHORISMUS IX.

Aër. Aq. Loc. XI. 2.

Conſilium de Melancholicis intel-

ligendum, qui turgente atrâ bile infestantur; non de iis, quibus fibra sensilior, sine ullâ fere materiâ laborat. Unde maximâ in hoc applicando Aphorismo utendum est prudentiâ.

APHORISMUS X.

1. Aph. I. 22. 29.
2. V. Epid. XXV. 16. 17.

APHORISMUS XI.

Coac. II. 279.
I. Coac. III. 286.
a. Cels. II. 7. pag. 59. l. 13.

Debilitatâ coctione, aër ex alimentis erumpit; & circum claustra intestinorum fremit: quæ si non resistant, dilatantur aëre agglomerato in tympanitidem. *Vide* Pneumato-Pathologiam, Part. II.

APHORISMUS XIII.

Aph. I. 22. II. 9. VII. 70.
II. Diæt. XXXVI. 18. ad XXXVII.

Loc. in Hom. XL. 3.
Verat. Uſ. I. 1.
II. Morb. XIII. 10. ad 13.
Int. Affect. XXIII. 31.
XXIX. 41. XLVII. 34.
1. Morb. Mul. XXV. 13. 14. XXI. 9.
Superfæt. XX. 1.
a. Celſ. I. 12. pag. 86. l. 10.
II. 13. pag. 87. l. 19.

APHORISMUS XIV.

Verat. Uſ. I. 2.
VI. Epid. V. 45.
1. Aph. II. 51.

APHORISMUS XV.

Verat. Uſ. I. 4.
Superfæt. XX. 1.
VI. Epid. V. 45.
1. Aph. V. 27.
VI. Epid. V. 45.

APHORISMUS XVI.

Aph. II. 36. 37.
Verat. Uſ. I. 5.
1. Aph. V. 1.
a. Celſ. II. 13. pag. 87. l. 24.

APHORISMUS XVII.

Verat. Uſ. I. 10.
Affection. XIV. 12.
1. II. Morb. Mul. XXIV. 2. 3.
a. Celſ. I. 3. pag. 29. l. 31.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 202.

APHORISMUS XVIII.

Verat. Uſ. I. 10. 11.

APHORISMUS XIX.

Verat. Uſ. I. 6.

APHORISMUS XX.

Verat. Uſ. I. 11.

Hæc ſigna illicò purgandum non ſignificant, ſed non aliter morbum ſiniri poſſe indicant.

APHORISMUS XXI.

1. Prænot. X. 6.

Coac. III. 36. VII. 22. ad 26. 42.
2. Aph. IV. 23.
Coac. III. 1.
3. Aph. I. 2.
4. Coac. VI. 24.
5. Aph. I. 2. II. 14.
a. Celſ. II. 8. pag. 76. l. 19.

Melancholicum vocabant Veteres, degenerem, quem ex obſtructis intrà inteſtinalem tractum vaſis, videbant, vel per os, vel per anum effundi ſanguinem, peſſimo omine. Minùs tamen mali oſtenditur, ſi vis medicamenti, non verò fatiſcens natura id effecerit. Vigere adhuc diverſorum humorum intra inteſtina ſecretionem, plurium humorum teſtatur excretio.

APHORISMUS XXII.

Coac. I. 100.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 33.

Præcluſum omninò ſanguini venoſo aditum, per obſtructos venæportarum fines, hinc exundare ſanguinem atrum, in inteſtina repulſum,

ſum, ſymptoma illud indicat. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 346. Tom. III. pag. 496.

APHORISMUS XXIII.

1. Aph. IV. 21.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 34.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 496.

APHORISMUS XXIV.

Coac. I. 100. III. 292.
V. Epid. X. 2.
a. Celſ. II. 8. pag. 74. l. 1.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 499.

APHORISMUS XXV.

Aph. VII. 37.
Coac. II. 254. VI. 14.

Scilicet ſummè diſtinguendus eſt ſanguis niger ab atrâ bile, ſecundùm Hippocratem & Galenum. Hæc enim à priſtinâ qualitate degener, veneni qualitatem adepta eſt.

APHORISMUS XXVI.

1. Aph. IV. 76.

APHORISMUS XXVII.

Coac. I. 227. III. 53.

Quamlibet magnam sanguinis profusionem sequitur relaxatio ingens; hinc viscerum concoctioni servientium debilitas summa quæ vel diarrhœâ, vel hydrope excipiatur. Huc refer Sanctorii Aphoris. XIV. Sect. III.

APHORISMUS XXVIII.

Aph. IV. 60.
Coac. II. 66. 103. VI. 77.
V. Epid. I. 3.

a. Cels. II. 8. pag. 70. l. 20.
Vide Epidemicas Hippocratis historias locis citatis. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 358. 554.

APHORISMUS XXIX.

Coac. I. 23.

VII. Epid. XL. 20.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 11.

APHORISMUS XXX.

Humor. III. 91.

APHORISMUS XXXI.

Humor. III. 98.
IV. Epid. XVIII. 16. 17.
1. Aph. II. 5. IV. 74.
a. Celſ. II. 7. pag. 65. l. 8.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 409.

APHORISMUS XXXII.

Humor. III. 100.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 690. 723.

APHORISMUS XXXIII.

Loc. in Hom. XXXVI. 6.
Humor. III. 101.
IV. Epid. XXVIII. 2. 3.
VI. Epid. VII. 15. ad 19.
Vict. Acut. XLIV. 2. 3.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 723.

APHORISMUS XXXIV.

Aph. IV. 35.
Prænot. XXIII. 3. 4.
Coac. I. 90.
II. 201. 202. 221.
III. 96.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 646.

APHORISMUS XXXV.

Aph. IV. 34. VII. 58.
Coac. II. 221. ad 224.
III. 96.

a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 17.
Van-Swieten, *ibid.*

APHORISMUS XXXVI.

Aph. II. 24.
Judicat. I. 2. IV. 13.
Prænot. V. 1. 2. 3.
Coac. IV. 36.
I. Epid. III.
Ægin. XIV. 7.

1. Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115.
2. Aph. II. 12. IV. 61.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 80. 426.

APHORISMUS XXXVII.

Judicat. VI. 9. 10.
VIII. 1. 8.
Prænot. V. 4. 5.
Coac. IV. 40.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 30.
II. 5. pag. 53. l. 17.
II. 6. pag. 56. l. 11.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 80.

APHORISMUS XXXVIII.

Aph. II. 5.
a. Celſ. II. 2. pag. 48. l. 19.

APHORISMUS XXXIX.

Judicat. VIII. 3.
a. Celſ. II. 2. pag. 84. l. 15.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 288.

APHORISMUS XL.

Aph. VII, 60.
Humor. XXII. 53.
Judication. VIII. 4.
I. Prædict. VI. 4.
Coac. I. 77. 177.
a. Celſ. II, 5. pag. 53. l. 20.

Inconſtantia ſymptomatum, naturæ deeſſe firmum robur, quo ad legitimam coctionem criſimque tendat, ſignum eſt. *Vide* Sanctorium. Sect. I. Aph. 121.

APHORISMUS XLI.

Aph. VII. 61.
1. Coac. IV. 36.
V. Epid. XXV. 15.
2. Aph. II. 8.
Vide Sanctorium, Sect. IV. Aphoriſm. 3.

APHORISMUS XLII.

Aph. VII. 61.
Judicat. VIII. 9.

Coac. I. 21.
I. Morb. XXII. 35. ad XXIII.
Vide Sanctorium, Sect. IV. Aphorism. 59.

APHORISMUS XLIII.

Aph. VII. 62.
Coac. I. 166.
I. Epid. III. 16.
III. Epid. III. 109.
VII. Epid. XL. 19.
Vict. Acut. III. 3.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 33.
b. Celſ. II. 3. pag. 49. l. 34.
III. 12. pag. 141. l. 6.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 402.

Contraria de febribus intermittentibus docent Foreſtus, Morton, Torti.

APHORISMUS XLIV.

Aph. VII. 63.
Humor. III. 98.
Prænot. XXIV. 9. 10. 11.
II. Prædict. 10. 7.

Coac. I. 168. 169.

a. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 2.

Febres ideo longæ ſunt, quòd victrix natura uno ictu hoſtilem materiam proterere non poſſit. Hinc abſceſſus, qui frequentius apud veteres emicabant, quòd mitiorum alvi laxantium uſum neſcirent.

APHORISMUS XLV.

Aph. VII. 64.

Si febris judicata aut abſoluta fuerit.

APHORISMUS XLVI.

Coac. I. 15.

a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 19.

Vide Sanctorium, Sect. I. Aph. 121. Van-Swieten, Tom. I. pag. 703.

APHORISMUS XLVII.

Aph. VII. 69.

Coac. II. 161.

1. Coac. III. 24.

2. Prænot. XV. 10.
3. Aph. I. 25.

APHORISMUS XLVIII.

Aph. VII. 72.
Prænot. VIII. 11. XIV. 12. 13. XV. 6. ad 10.
Coac. I. 165. III. 345.
I. Morb. XXVII. 15.
Affection. XI. 5.
1. Aph. VII. 1. 26.
II. Morb. XVI. 12.
XXXVII, 1. ad 5.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 25.
II. 6. pag. 55. l. 21.
II. 14. pag. 90. l. 22.

APHORISMUS XLIX.

Aph. VII. 73.
Prænot. III. 3.
Coac. I. 104.
a. Celſ. II. 6. pag. 54. l. 24.

APHORISMUS L.

Judication. VIII. 17.
Prænot. IV. 20.

XIV. 9. XV. 3.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 390. 442.

APHORISMUS LI.

a. Celſ. II. 5. pag. 53. l. 22.

APHORISMUS LII.

Aph. VIII. 2.
Prænot. II. 18. ad 21.
IV. Epid. XXVII. 12.
VI. Epid. I. 42.
1. I. Epid. II. 176.
VI. Epid. VIII. 34.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 15.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 397.

APHORISMUS LIII.

Coac. II. 153.
IV. Epid. XXVII. 13.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 15.
Vide Van-Swieten, Tom II. pag. 140.

APHORISMUS LIV.

VI. Epid. II. 43.
a. Celſ. III. 7. pag. 135. l. 32.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 407.

APHORISMUS LV.

II. Epid. III. 60.
a. Celſ. II. 3. pag. 49. l. 34.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 669.

APHORISMUS LVI.

Judication. VIII. 6.
Coac. IV. 36.
II. Morb. XXXVI. 12.
1. I. Prædict. VII. 8.
2. Aph. VII. 61.
a. Celſ. II. 5. pag. 53. l. 19.

APHORISMUS LVII.

Aph. II. 26. V. 5. 70.
Loc. in Hom. XLVIII. 6.
Judication. XII. 10.
Coac. I. 231. III. 80. 84.

San. Tuend. ad Dem. 10.
I. Morb. VI. 13. 14.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 1. 2. 3.
II. 8. pag. 70. l. 6.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 328.

APHORISMUS LVIII.

Judication. XI. 9. 16.
Coac. I. 188.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 16.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 442. 443.

APHORISMUS LIX.

Judication. IV. 10.
Coac. I. 212.
I. Epid. III. 26.
II. Epid. III. 82.
1. Prænot. XXV. 11.

APHORISMUS LX.

Aph. IV. 28.
Judicat. XI. 11. 12. 13.
Coac. II. 66. 99. 100. 103.
VI. 77. 78.

1. Coac. II. 7.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 18.

APHORISMUS LXI.

Humor. III. 91.
Judicat. IX. 11.
Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115. 210.
I. Epid. III. 40.
II. Epid. V. 30. VI. 18.
IV. Morb. XIX. 10. 11.
XX. 8. 12. 15. 16.
a. Celſ. III. 4. pag. 121. l. 23.

APHORISMUS LXII.

Judicat. III. 5. 18. 20.
Coac. I. 172.
I. Morb. VI. 2.
Vict. Acut. LIV. 3. 4.
a. Celſ. II. 4. pag. 52. l. 7.
III. 24. pag. 175. l. 9.
Hippocrat. III. Epid. Sect. I.
Ægrot. II. 13. 16.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 138. 139.

APHORISMUS LXIII.

Judicat. XI. 16.

APHORISMUS LXIV.

Judicat. III. 5. 18. 20. IV. 11.
Coac. I. 173.
I. Epid. II. 120.
I. Morb. VI. 2.
1. Aph. VI. 42.
a. Celſ. III. 24. pag. 175. l. 7.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 139.

APHORISMUS LXV.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 289. Sanctorium, Sect. II. Aph. 5.

APHORISMUS LXVI.

Coac. II. 207.
1. Vid. Aph. II. 26.
a. Celſ. II. 4. pag. 52. l. 11.

APHORISMUS LXVII.

Aph. II. 1.
a. Celſ. II. 4. pag. 52. l. 12.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 398.

APHORISMUS LXVIII.

Vict. Acut. XXI. 21.
I. Morb. Mul. V. 7.
a. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 4.

Offendens dicitur ſpiritus, in quo inſpiratio quaſi intercepta pluribus redintegratur vicibus. Res, vel à debilitate organorum per morbum acquiſitâ, vel à natis, intrà vaſa pulmonalia, repagulis, vel à nervorum convulſione pendet. *Vide* Galenum de differentiis reſpirationis, cap. VIII. Proſp. Alpinum, de præſagiendâ vitâ & morte, lib. IV. cap. 8. Van-Swieten, Tom. II. pag. 391.

APHORISMUS LXIX.

Coac. V. 80. 81.

APHORISMUS LXX.

Coac. V. 46.
VII. Epid. LIV. 5. 6. 10. 11.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 394.

APHORISMUS LXXI.

Judicat. VI. 2. IX. 8.
Coac. I. 213. V. 5. 82.
1. Aph. I. 12.
Vide Solano, Part. I. Sect. 2. cap. 3. Obſerv. 3. Van-Swieten, Tom. II. pag. 394.

APHORISMUS LXXII.

I. Prædict. I. 5. II. 6.
Coac. V. 25. 26.
a. Celſ. II. 4. pag. 52. l. 25.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 324.

APHORISMUS LXXIII.

Coac. II. 240. 241. 257.
Prænot. X. 14.
1. Aph. V. 64.
Sal. Diæt. V. 10.
a. Celſ. II. 3. pag. 50. l. 20.

APHORISMUS LXXIV.

Humor. XI. 13. ad 16.

Judicat. X. 4. ad 7.
VI. Epid. IV. 3. ad 6.
1. Prænot. XI. 17.
II. Prædict. X. 7.
a. Celſ. II. 7. pag. 60. l. 21.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 53. 75. 83.

APHORISMUS LXXV.

Aph. IV. 78. 81.
Int. Affect. XVI. 4. 5.
1. Nat. Human. XXVI. 4.
Prænot. XIX. 11.
a. Celſ. II. 7. pag. 60. l. 28.
b. Genit. II. 8.

APHORISMUS LXXVI.

Nat. Human. XXVI. 5.
1. Aph. IV. 26.
Cap. Vuln. II. 4.
a. Celſ. II. pag. 60. l. 30.

APHORISMUS LXXVII.

Nat. Human. XXVI. 6.
Prænot. XI. 8. 10.

Si ſuppurent renes, complicata

per ureteres abripiuntur vaſcula; ſi veſica ulcere laboret, internæ membranæ folia dejiciuntur. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 339.

APHORISMUS LXXVIII.

Aph. IV. 75.
Nat. Human. XXVI. 4.
1. Int. Affect. XVI. 4.
a. Celſ. II. 7. pag. 60. l. 27. 33. pag. 61. l. 7.

APHORISMUS LXXIX.

IV. Morb. XXIX. 13. ad XXX.
Int. Affect. XV. 10. 11.
1. Nat. Human. XXVI. 1.
a. Celſ. II. 7. pag. 61. l. 16.

APHORISMUS LXXX.

Aph. VII. 39.
a. Celſ. II. 7. pag. 61. l. 15.

APHORISMUS LXXXI.

Aph. IV. 75.
a. Celſ. II. 7. pag. 60. l. 31.

APHORISMUS LXXXII.

Aph. VII. 57.
Coac. III. 311. 312.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 22.

APHORISMUS LXXXIII.

II. Diæt. XL. 10. ad 17.
IV. Morb. VII. 4.
Vide Sanctorium, Sect. I. de Ponderatione, Aph. 89. 94. &c. *V*. Gorterum, de perſpiratione, talia phænomena paſſim explanantem.

Τμῆμα πέμπτον.

Α'.

Σπασμὸς ἐξ a ἐλλεβόρου, θανάσιμον.

β', Ἐπὶ τρώματι a σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον.

γ'. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, a σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει a σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

ε'. [1] Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, a σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται φθέγξηται.

ϛ'. Ὁκόσοι ὑπὸ a τετάνου ἁλί-

SECTIO QUINTA.

I.

CONVULSIO ex [a] elleboro, lethale.

2. Vulneri convulsio [a] superveniens, lethale.

3. Sanguine multo effuso, [a] convulsio, aut singultus superveniens, malum.

4. Purgationi immodicæ [a] convulsio, aut singultus superveniens, malum.

5. [1] Si quis ebrius ex improviso mutus fiat, [a] convulsus moritur, nisi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quâ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit.

6. Qui à tetano (i. e. *rigore*) [a]

σκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

ζ'. [1] Τὰ ἐπιληπτικὰ [a] ὁκόσοισι περὶ τῆς ἥβης γίγνεται, μετάστασιν ἴσχει. [2] ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίγνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

η'. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίσταται.

θ'. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα [a] ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα.

ι'. Ὁκόσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν, ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίγνονται.

ια'. Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλου-

corripiuntur, in quatuor diebus pereunt. Si verò hos effugerint, sani fiunt.

7. [1] Quibus epilepsiæ [a] ante pubertatem contingunt, mutationem habent. Quibus verò accidunt viginti quinque annos *natis*, his plerumque commoriuntur.

8. Qui pleuritici facti, non repurgantur supernè in quatuordecim diebus, his in suppurationem convertitur.

9. Tabes maximè fit ætatibus, ab anno octavo decimo [a] usque ad quintum trigesimum.

10. Quibus anginam effugientibus [a] ad pulmonem vertitur, in septem diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, suppurati fiunt.

11. A tabe vexatis si sputum,

μένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα, ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι, βαρὺ [a] ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

ιβ'. Ὁκόσοισιν ἂν φθισιῶσιν αἱ τρίχες [a] ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, οὗτοι, διαῤῥοίης [b] ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

ιγ'. Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισιν ἐκ τοῦ πλεύμονος [a] ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίγνεται.

ιδ'. Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια [a] ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

ιε'. Ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίγνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν [a] τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται· ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

ιϛ'. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα τοῖσι πλεονάκις χρεομένοισι· [1] [a] σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώ-

quod

quod extuſſiunt, prunis ſuperfuſum graviter oleat, [a] & capilli de capite defluant, lethale.

12. Quibus tabe laborantibus capilli [1] de capite defluunt, hi, alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur.

13. Qui ſanguinem ſpumoſum exſpuunt, [a] his ex pulmone talis rejectio fit.

14. A tabe detento alvi profluvium [a] ſuperveniens, lethale.

15. Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, ſi intra quadraginta dies, [a] ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur ſupernè, liberantur: ſi verò minus, ad tabem tranſeunt.

16. Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: [1 a] carnis effœminationem, nervo-

μης νάρκωσιν, [b] αἱμοῤῥαγίας, [2] λειποθυμίας· ταῦτα, οἷσι θάνατος.

ιζ'. Τὸ δὲ [a] ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, καὶ ῥίγεα πυρετώδεα.

ιη'. Τὸ ψυχρὸν [a] πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροις, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ· τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον.

ιθ'. Ὁκόσα κατέψυκται, ἐκθερμαίνειν δεῖ, [1] πλὴν ὁκόσα αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει.

κ'. Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, [a] δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει, μελασμοὺς, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς, καὶ τετάνους.

κα'. Ἔστι δὲ, ὅκου ἐπὶ τετάνου [1] ἄνευ ἕλκεος [a] νέῳ εὐσάρκῳ, θέρεος μέσου, [2] ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις ἐπανάκλη-

rum impotentiam, mentis torporem [b] sanguinis eruptiones, [2] animi deliquia : hæc, quibus mors.

17. Frigidum [a] autem, convulsiones, tetanos (i. e. *rigores*) nigrores, & rigores febriles.

18. Frigidum [a] inimicum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ : calidum verò, utile.

19. Quæ perfrigerata sunt, excalefacere oportet, [1] præterquàm quæ sanguinem profundunt, aut sunt profusura.

20. Ulceribus frigidum quidem mordax, [a] cutem obdurat, dolorem non suppurantem facit, nigrores, rigores febriles, convulsiones, & tetanos, (i. e. *rigores*).

21. Est verò, ubi in tetano (i. e. *rigore*) [1] sine ulcere, [a] juveni benè carnoso, æstate mediâ,

σιν θέρμης ποιέεται. θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται.

κβ'. [1] Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην. [2] δέρμα μαλάσσει, ἰσχναίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων, [3] σπασμῶν τετάνων παρηγορικόν. τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει, ὀστέων κατάγμασι. μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τουτέων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι. καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, ἢ ἑλκοῦται. καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν, ἕδρῃ, [5] αἰδοίῳ, ὑστέῃ, κύστει. τουτέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον καὶ κρῖνον. τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

κγ'. [1] Ἐν τουτέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει, μὴ ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ, ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ. καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν [a] καὶ ὕφαι-

[a] frigidæ multæ affusio, caloris revocationem facit. Calor autem hæc solvit.

22. [1] Calidum suppuratorium, non in omni ulcere, maximum signum ad securitatem: [2] cutem emollit, attenuat, dolores sedat, rigores, [3] convulsiones, tetanos (i. e. *rigores*) mitigat: capitis verò gravitatem solvit: plurimùm autem confert ossium fracturis: [4] maximè verò denudatis: ex his quidem maximè, qui in capite ulcera habent: & quæ à frigore moriuntur, aut ulcerantur: & herpetibus exedentibus sedi, [5] pudendo, utero, vesicæ. His calidum quidem amicum & decretorium: frigidum verò inimicum & occidens.

23. [1] In his autem frigido uti oportet, unde sanguis erumpit, aut erupturus est: non super ipsa, sed circa hæc, unde influit. Et quæcunque inflammationes, [a] aut flammei ardores ad rubrum

μον ῥέπουσα νεαρῷ αἵματι, ἐπὶ ταῦτα· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει· καὶ ἐρυσίπελας, τὸ μὴ ἑλκούμενον (ὠφελεῖ·) ἐπεὶ τόγε ἑλκούμενον βλάπτει.

κδ'. Τὰ ψυχρὰ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, [1] τῷ σήπεσθαι πολέμια, [2] βηχέων κινητικὰ, αἱμοῤῥοϊκὰ, καταῤῥοϊκά.

κε. Τὰ ἢ ἐν [a] ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ, [1] καὶ ἀποσήματα, τελέων τὰ πλεῖστα τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον ῥηΐζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνας λύει. νάρκη γὰρ μελέων ὀδύνης λυτική.

κς'. Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, [a] καὶ ταχέως ψυχόμενον, κεφαλῆς ἄριστον.

κζ'. Ὁκόσοισι ἢ πιεῖν ὀρέξιες ἀνύκτωρ, τοῖσι πάνυ διψῶσιν, ὧν ἐπιχειμηθῶσιν, ἀγαθόν.

κη. Γυναικείων ἀγωγὸν ἢ ἐν ἀρχῇ-

& ſanguineum colorem vergentes novo ſanguine, ſuper ipſos: nam inveteratos nigrefacit: erysipelas etiam non exulceratum (juvat:) quoniam exulceratum lædit.

24. Frigida, velut nix, glacies, [1] pectori [a] inimica, [2] tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt.

25. Tumores autem in [a] articulis & dolores abſque ulcere, & podagricos, [1] & convulſiones; horum plurima, frigida multa affuſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet.

26. Aqua, quæ citò calefit, [a] & citò refrigeratur, leviſſima.

27. Quibus autem bibendi appetentiæ noctu, iis valde ſitientibus, ſi obdormierint, bonum.

28. Suffitus aromatum mulie-

μασι πυρίη. πιλλαχοῦ δὲ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνοπιέει,

κθ'. Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ τάυτας. τὰ δὲ νήπια, καὶ πρεσβύτερα, a εὐλαβέεσθαι χρή.

λ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ὑπό τινος τῶν ὀξέων a νουσημάτων ληφθῆναι, θανάσιμον.

λα'. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα a ἐκτιτρώσκει· καὶ μᾶλλον, εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

λβ'. Γυναικὶ αἷμα a ἐμεούσῃ, τῶν καταμηνίων ῥαγέντων, λύσις γίνεται.

λγ'. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόντων, αἷμα a ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν.

λδ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ἡ κοιλίη a πιλλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι.

bria ducit. Sæpius autem & ad alia utilis esset, nisi capitis gravitates induceret.

29. Prægnantes purgandæ, si turgeat *materia*, quadrimestres, & usque ad septimum mensem: hæ verò minus. Juniores autem, & seniores *fœtus*, [a] cautè vitare oportet.

30. Mulierem in utero gerentem ab acuto [a] aliquo morbo corripi, lethale.

31. Mulier in utero gerens sectâ venâ [a] abortit: & magis, si major fuerit fœtus.

32. Mulieri sanguinem [a] evomenti, menstruis erumpentibus, solutio fit.

33. Mulieri, menstruis deficientibus, è [a] naribus sanguinem fluere, bonum.

34. Mulieri in utero gerenti si alvus [a] multùm fluxerit: periculum ne abortiat.

λέ. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἀνοχλουμένῃ, ἢ δυσλοχεούσῃ, παρμὸς [a] ἐπιγινόμενος, ἀγαθόν.

λς'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γιγνόμενα, καθάρσιος σημαίνει.

λζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ὧν οἱ μαθοὶ [a] ἐξαίφνης ἰχνοὶ γένωνται, ἀμβλιτρώσκει.

λή. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαθὸς ἰχνὸς γένηται δίδυμα ἐχούσης, θάτερον ἀμβλιτρώσκει· καὶ ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν· ἢν δὲ ὁ ἀριστερός, τὸ θῆλυ.

λθ'. Ἢν γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τεκοῦσα, γάλα [a] ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἀπολείπουσι.

μ'. Γυναιξὶν ὀχούσῃσιν ἐς τὰς τιθὰς αἷμα [b] συρρέῃ, μανίῃ σημαίνει.

μα'. Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ

35. Mulieri ab uterinâ *passione* vexatæ, aut difficulter parienti, [a] sternutatio superveniens, bonum.

36. Mulieri menses decolores, neque secundùm eadem (*tempus & modum*) semper prodeuntes, purgatione opus esse significant.

37. Mulieri in utero gerenti, si mammæ ex improviso graciles fiant, abortit.

38. Mulieri in uterò gerenti, si altera mamma gracilis fiat gemellos gestanti, alterutrum abortit; &, si quidem dextra gracilis fiat, marem: si verò sinistra, fœminam.

39. Si mulier quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt.

40. Mulieribus quibus in mammas sanguis convertitur, insaniam significat.

41. Mulierem si velis cognos-

κύε, ἐὰν ἡ καθεύδειν μέλλῃ, (ἀδειπνος ἐοῦσα) μελίκρατον διδόναι πιεῖν. κἢν μὲν τρόφον ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει· ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει.

μβ'. Γυνὴ ἔγκυος, εἰ μὲν ἄρρεν κύει, εὔχρους ἐστίν· ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρους.

μγ'. Ἢν γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατώδες.

μδ'. Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, ἐκτιτρώσκουσι. πολὺν δὲ παχυνθῆναι.

με'. Ὁκόσαι δὲ μελέως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ βάρεος τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' ἀπορρήγνυνται.

μς'. Ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι

fæ

cere, an prægnans sit, ubi dormitura est, (incœnatæ) aquam mulsam bibendam dato. Et si quidem tormen habeat circa ventrem, prægnans est: si verò minùs [a], prægnans non est.

42. Mulier prægnans, si quidem marem gestat, benè colorata est: si verò fœminam, malè colorata.

43. Si mulieri prægnanti erysipelas in utero fiat, lethale.

44. Quæ præter naturam tenues existentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam crassescant.

45. [1] Quæ verò mediocriter corpus habentes abortiunt bimestres & trimestres sine causâ manifestâ, his uteri acetabula muco plena sunt, & non possunt continere fœtum præ gravitate, sed abrumpuntur.

46. [1] Quæ præter naturam cras-

a ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν τῇ γαστρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον, τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ἀποπιέζει, καὶ, πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι, οὐ κύουσιν.

μζ'. [1] Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γενέσθαι.

μή. Ἔμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

μθ'. Εἰς ὑστέρων ἐκπτώσιας πταρμικὸν ἐπιτιθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

ν'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βούλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς a τιττοὺς πρόσβαλλε.

νά. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ξυμμέμυκεν.

νβ'. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα b πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἢν δὲ στερεοὶ

fæ exiſtentes non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimit, &, priuſquam attenuentur, prægnantes non fiunt.

47. [1] Si uterus coxæ incumbens ſuppuratus fuerit, neceſſe *eſt* medicamenta in linteo carpto applicari.

48. Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis.

49. Ut ſecundæ excidant, ſternutatorio indito, nares & os apprehendere *oportet*.

50. Mulieri menſtrua ſi velis cohibere, cucurbitam quam maximam ad mammas appone.

51. Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt.

52. Mulieri in utero gerenti ſi multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum ſignificat,

οἱ μασοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

νγ'. Ὁκόσοις διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, τούτοισιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίγνονται. λὼ ἢ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γόνασι, καὶ οὐ διαφθείρουσιν.

νδ'. [1] Ὁκόσοισι τὸ σῶμα τὸ ὑστεραῖον σκληρόν ἐστι, τούτοισιν ἀνάγκη τὸ σῶμα τὸ ὑστεραῖον [2] ξυμμύειν.

νε. [1] Ὁκόσοισιν ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται ἄνευ φανερῆς φθόης, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσιν κινδυνωδέως.

νς'. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ ἀποθυμίη λὼ ἐπιγένηται, κακόν.

νζ'. [1] Καταμηνίων γινομένων πολλόν χρόνον, νοῦσοι ξυμβαίνουσι· [2] καὶ μὴ [a] γι-

Si verò ſolidæ fuerint mammæ, ſaniorem fœtum ſignificat.

53. Quæ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt.

54. [1] Quibus os uteri durum eſt, his neceſſe eſt os uteri [2] clauſum eſſe.

55. [1] Quæcumque in utero gerentes à febribus corripiuntur, & vehementer attenuantur abſque manifeſtâ occaſione, difficulter & periculosè pariunt, aut abortientes periclitantur.

56. Si fluxui muliebri convulſio & animi deliquium ſupervenìat, malum.

57. [1] Menſibus copioſioribus prodeuntibus, morbi contingunt:

νομένων, ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίγνονται νοῦσοι.

νή. [1] Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι, καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύοισι, σταγγουρίη ἐπιγίνεται. [2] ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγίνεται.

νθ'. Γυνὴ ἣν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περικαλύψας ἱματίοισι, θυμία κάτω. κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ οὐ δι' ἑαυτὴν ἄγονός ἐστιν.

ξ'. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

ξά. Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγενομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

non prodeuntibus, ab utero fiunt morbi.

58. [1] Recto inteſtino inflammato, & utero inflammato, & renibus ſuppuratis, urinæ ſtillicidium ſupervenit. [2] Hepati autem inflammato, ſingultus ſupervenit.

59. Mulier ſi in ventre non concipiat, velis autem ſcire an conceptura ſit, veſtibus circumtectam ſubter ſuffito, & ſi quidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares & ad os, ſcito, hanc non propter ſe ipſam infœcundam eſſe.

60. Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum ſanum eſſe impoſſibile.

61. Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente, cibi autem faſtidia ipſi accidant; hanc in utero gerere putato.

ξβ'. Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν, οὐ κυΐσκουσι, [1] καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, οὐ κυΐσκουσιν· ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος· καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαεῖς· ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον [2], αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίγνονται.

ξγ'. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀῤῥένων. [1] ἢ γὰρ δι' ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. [2] ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυριᾶται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον· ἢ διὰ τὴν θερμασίην τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται.

ξδ'. [1] Γάλα [a] διδόναι κεφαλαλγέουσι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, [2] καὶ

62. Quæ frigidos ac denſos uteros habent, non concipiunt ; [1] & quæ præhumidos habent uteros, non concipiunt : extinguitur enim ipſis genitura ; & quæ ſiccos magis & adurentes : alimenti enim inopiâ ſemen corrumpitur. Quæ verò ex utriſque temperamentum habent moderatum, [2] hæ ipſæ proliferæ fiunt.

63. Similiter autem etiam in maſculis. Aut enim propter corporis raritatem ſpiritus extrà fertur, ut ſemen non demittat. [2] Aut propter denſitatem humidum non pervadit foras. Aut propter frigiditatem non incaleſcit, ut ad hunc locum congregetur : aut propter caliditatem hoc idem contingit.

64. [1 a] Lac dare capite dolentibus, malum. Malum verò etiam

οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, καὶ τοῖσι διψώδεσι. κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες, καὶ ἐν τοῖσι ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι· καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γέγονεν. 3 b ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι 4 μὴ λίην πολλῷ πυρέσσουσι διδόναι (γάλα,) καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι καὶ βληχροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημένων σημείων παρεόντος· παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκόσιν.

ξέ. Ὁκόσοισιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι a φαίνονται, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν ὄπισθεν, σπασμοὶ, τέτανοι· τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερίη, ἢν ἐρυθρὰ ᾖ τὰ οἰδήματα.

ξϛ'. Ἢν, τραυμάτων ἰσχυρῶν ἐόν-

febricitantibus, [2] & quibus hypochondria elevata *sunt* murmurantia, & sticulosis. Malum autem & quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus: & quibus copiosi sanguinis facta est egestio. [3 b] Convenit verò tabidis [4] non admodum valdè febricitantibus (lac) dare, & in febribus longis & languidis, nullo ex supradictis signis præsente; & præter rationem quidem extenuatis.

65. Quibus tumores in ulceribus [a] apparent, non valdè convelluntur, neque insaniunt. His autem derepentè disparentibus, quibus in posticâ quidem parte *fuerint*, convulsiones, tetani (i. e. *rigores*): quibus verò in anticâ, insaniæ, aut lateris dolores acuti, aut suppuratio, aut dysenteria, si rubicundi fuerint tumores.

66. Si, magnis & pravis exis-

των καὶ πονηρῶν, οἰδήματα [b] μὴ φαίνηται, μέγα κακόν.

ξζ'. Τὰ χαῦνα, χρηστά· τὰ δὲ ἔνωμα, κακά.

ξη'. Τῷ τὰ ὄπισθεν [a] τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθίη φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελέει.

ξθ'. Ῥίγεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν· ἀνδράσι δὲ, μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. [1] ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

ο'. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, [1] ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. [2] ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, εἶτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται.

οα'. Ὁκόσοισι δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἱδρώτων

tentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum.

67. Laxi *tumores*, boni: crudi verò, mali.

68. Posticâ capitis parte dolenti, recta in fronte vena secta juvat.

69. Rigores incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorsum ad caput. Viris autem, posticâ magis parte, quàm anticâ corporis, velut ex cubitis ac femoribus. [1] Sed & cutis *viris* rara *est*. Hoc quidem pilus indicat.

70. A quartanis correpti, [1] à convulsione non admodum corripiuntur. [2] Si verò priùs corripiuntur, & postea quartana supervenerit, liberantur.

71. Quibus cutis obtenditur arida ac dura, sine sudore mo-

τελευτῶσιν. ὁκόσοισι ἢ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

οβ'. Οἱ ἰκτερώδεες, ὃ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν.

riuntur. Quibus verò laxa ac ra-
ra, cum sudore moriuntur.

72. Icterici non admodum fla-
tulenti sunt.

NOTÆ IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,

Qui difficiliores nec adeo obvii ſenſûs ſunt.

SECTIO QUINTA.

APHORISMUS PRIMUS.

Aph. VII. 25.
Coac. IV. 24.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 25.

Convulſio ab hellebori uſu inducta, lethalis, quòd & ab illo enormis producatur vacuatio, quòd & lædantur immani irritatione nervi; hinc duplici titulo metuendum medicamen. Eadem cauſa idem producit in vulneribus, Sed ab effuſo ſanguine

periculosior adhuc est, quod morte tantùm proximâ appareat. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 486.

APHORISMUS II.

Coac. III. 81. 382.
Cap. Vulner. XXV. 5. XXVI. 3. 4.
a. Celsi. II. 26. §. 26. p. 296. l. 8.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 341. & seq. ut & Aphorismos sequentes.

APHORISMUS III.

Aph. VII. 9.
Coac. III. 57.
a. Celsi. II. 8. pag. 76. l. 12.

APHORISMUS IV.

Aph. VII. 41.
Nat. Human. X. 7.
Loc. in Hom. XLV. 1.
Coac. IV. 22. 25.
Verat. Us. I. 8.
a. Celsi. II. 8. pag. 76. l. 14.

APHORISMUS V.

II. Morb. IV. 16.
XXII. 2. 3. 4.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 27.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag.
3. Tom. III. pag. 252.

APHORISMUS VI.

Judicat. VIII. 19.
III. Morb. XIII. 11.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 3.
IV. 3. pag. 193. l. 30.
Vide Galenum de Convulſione;
Van-Swieten, Tom. II. pag. 223.

APHORISMUS VII.

VI. Epid. VIII. 96.
1. Aph. II. 45.
2. Aph. II. 39.
II. Prædict. XVI. 15. 16.
II. Prædict. XVI. 2. 3.
Morb. Sac. XIII. 1. 5.
a. Celſ. II. 8. pag. 73. l. 13.
III. 23. pag. 172. l. 17.
II. 2. pag. 47. l. 2.

II. 8. pag. 68. l. 26.

Exquisitam hujusce Aphorismi theoriam vide apud Russel, Œconomia naturæ in Glandulis, cap. 4°. pag. 80. & seq. Van-Swieten, Tom. III. pag. 403. 436.

APHORISMUS VIII.

Aph. V. 15.
Loc. in Hom. XXVII. 4.
Coac. III. 131. 132. 171.
VII. Epid. XLVII. 16.
I. Morb. III. 29. X. 12.
XI. 6. ad 11.
XXIII. 15. 16.
XXIV. 10.
III. Morb. XVI. 30.
Affect. VIII. 19. 20. IX. 13.
Int. Affect. I. 26.
Vict. Acut. VII. 1. 2.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 33.

APHORISMUS IX.

Aph. III. 29. VIII. 7.
Coac. III. 260.

a. Celſ. III. 22. pag. 169. l. 24. *Vide* Ruſſel, Loc. citatis. *Vide* Theat. tabid. *Vide* Boerhaave Aphoriſm. de cogn. & curand. morbis §. 1198.

APHORISMUS X.

Prænot. XXIII. 15.
Coac. III. 100. 101. 105. 106.
II. Morb. XXVII. 15. ad 19.
a. Celſ. II. 6. pag. 64. l. 6.

Reſolutione ſcilicet impoſſibili, ſupereſt ſperanda aut Metaſtaſis aut Abceſſus. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 619.

APHORISMUS XI.

Coac. III. 213. 252.
II. Morb. XLVI. 16. ad 20.
LV. 20. ad 23.
Affection. VIII. 19.
a. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 1.
III. 22. pag. 168. l. 4.

APHORISMUS XII.

Aph. V. 14. VII. 78.

Coac. III. 244. 255.
I. Morb. X. 36.
II. Morb. XLVI. 12.
a. Celſ. II. 8. pag. 71. l. 33.
b. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 3.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 346.

APHORISMUS XIII.

Coac. III. 216. 250. 251. 273.
II. Morb. LI. 4.
a. Celſ. II. 7. pag. 61. l. 21.
Al. Trall. VII. 1.
Aretæus de ſignis Morb. Acut. l. 2. c. 2.

APHORISMUS XIV.

Aph. V. 12. VI. 17. VII. 78.
Coac. III. 244. 256.
I. Morb. VI. 5. X. 36. 39. XI. 41. XIV. 10.
a. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 2.
III. 22. pag. 171. l. 20.
Aretæus de Morb. diuturn. l. 1. 8. in fine.

APHORISMUS XV.

Aph. V. 12. VI. 16.

Loc. in Hom. XXV. 10.
Coac. III. 141. 171. 209. 215.
VII. Epid. XLVII. 16. 17.
I. Morb. X. 15. 17. 20.
II. Morb. LV. 23.
III. Morb. XVI. 35.
a. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 15.
II. 8. pag. 66. l. 34.

APHORISMUS XVI.

Humid. Uſ. III. 2. 3.
b. Offic. Medic. VIII. 14.
Articul. LVII. 3.
2. Aph. I. 23.
a. Celſ. I. 9. pag. 40. l. 6.
I. 3. pag. 28. l. 22.
b. Celſ. II. 1. pag. 44. l. 33.
Aretæus de curat. Morb. Acut.
II. 2.

Docet Phyſica expandi à calore omnia, tenſa relaxari, fluida rareſcere: inde enumerati pendent effectus.

APHORISMUS XVII.

Aph. V. 20.

Humid. Uſ. III. 4. IV. 5.
Fractur. XXXVII. 6.
Articul. LXXIV. 10.
a. Celſ. II. 1. pag. 45. l. 1.

Stringit vaſa, cogit liquida frigus; motum arcet & impedit: hinc à frigore Gangræna. Quid ſi frigus ſubitum & inſolitum invadat? Vehementiora omnia expectanda ſunt. *Vide* Van-Swieten, Tom, I. pag. 610. Tom. II. pag. 219. 237. *Vide* Sanctorium, Sect. II. Aph. 16. 17. 18. 21. 35. 38, &c.

APHORISMUS XVIII.

Humid. Uſ. IV. 1. 4.
a. Celſ. I. 9. pag. 39. l. 20.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 370. 521. II. pag. Tom. 219. 327.

APHORISMUS XIX.

Aph. II. 22. V. 23.
Humid. Uſ. I. 21.
1. Humid. Uſ. XI. 28.

Ne ſanguini calor faveat eruptionem molienti.

APHORISMUS XX.

Aph. V. 17.
Humid. Uſ. III. 4. IV. 5. XI. 15.
Fractur. XXXVII. 6.
Articul. LXXIV. 10.
a. Celſ. I. 9. pag. 39. l. 24.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 291.

APHORISMUS XXI.

Humid. Uſ. XI. 16.
1. Aph. V. 25.
2. III. Morb. XIV. 17. ad XV.

Attentè legatur Galenus in hunc Aphoriſmum. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 338. Tom. III. pag. 181.

APHORISMUS. XXII.

Humid. Uſ. XI. 18. ad 28.
1. Humid. Uſ. XI. 10.
Ulcer. V. 1.
2. Humid. Uſ. I. 10.
3. Humid. Uſ. I. 19.

I. Morb.

I. Morb. VI. 14.
4. Humid. Uſ. V. 13.
5. Humid. Uſ. VI. 2. 3.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 344. 520. 640. Tom. II. pag. 219.

APHORISMUS XXIII.

I. Aph. V. 19.
a. Celſ. I. 9. pag. 39. l. 32.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 610. Tom. III. pag. 181.

APHORISMUS XXIV.

1. Humid. Uſ. IV. 8. V. 16.
2. VI. Epid. III. 22.
a. Celſ. I. 9. pag. 39. l. 21.

Notiſſimam theoriam *vide* apud Van-Swieten Tom. II. pag. 582. *Vide* & Obſervationes Sanctorii, Sect. II.

APHORISMUS XXV.

Humid. Uſ. X. 14. 15.
1. Aph. V. 21.
a. Celſ. I. 9. pag. 39. l. 31.
Vide Martianum in hunc Apho-

rismum. *Vide* Van-Swieten, Tom. I. pag. 879. Tom. II. pag. 328. Tom. III. pag. 181.

APHORISMUS XXVI.

Aër. Aq. Loc. XVII. 1.
II. Epid. II. 29.
a. Celſ. II. 18. pag. 100. l. 11.

APHORISMUS XXVII.

VI. Epid. IV. 42.
a. Celſ. I. 8. pag. 38. l. 22.

APHORISMUS XXVIII.

Natur. Mul. XIX. 161. ad 187.

APHORISMUS XXIX.

Aph. IV. 1.
a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 30.

Idem eſt hic Aphoriſmus, ac primus Sectionis quartæ, non eum tamen de ſuo hoc loco deturbavit Galenus, quòd ſpeciatim hic de mulieribus agatur. Nos autem tùm hâc

de causâ eum non eximemus, tùm quòd citationibus variorum Auctorum numero non reſponderet.

APHORISMUS XXX.

Aph. V. 43. 51.
I. Morb. III. 9.
a. Celſ. II. pag. 55. l. 30.
Hippocrat. I. Epid. II. 141.
De Natur. Puer. XII. 19.

APHORISMUS XXXI.

a. Celſ. II. 10. pag. 77. l. 20.

Quod non ita verum, ſi mulieri Plethoricæ parciùs mittatur ſanguis, ita ut non fatiscant vaſa, ſed amiſſum præ diſtendente plethorâ tonum recuperent. *Vide* Van-Swieten Tom. II. pag. 145.

APHORISMUS XXXII.

I. Morb. VI. 11.
a. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 28.
IV. 4. §. 5. pag. 202. l. 31.

APHORISMUS XXXIII.

Virgin. Morb. III. 2.
a. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 30.
Hipp. Epid. I. Sect. II. 138. 139.

APHORISMUS XXXIV.

II. Prædict. XXX. 14.
Coac. III. 416.
I. Morb. Mul. XXXVII. 5.
XLI. 3. 6.

APHORISMUS XXXV.

Aph. V. 49.
Prænot. XIII. 11.
Coac. III. 175.
Morb. Mul. XCIII. 1. 6. 7.
a. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 33.

Rectè legit hîc Gorterus ὑπὸ ὑστερικῶν, ſecundinis retentis: quod ſenſum magis verum efficit, & experientiâ comprobatum.

APHORISMUS XXXVI.

Verat. Uſ. I. 11. 60.

Natur. Mul. X. 3. 13.

Scilicet interverti perſpirationis & excrementorum ſenſibilium ordinem, humorumque compagem non ita firmam, ſignum hoc indicat.

APHORISMUS XXXVII.

Aph. V. 53.
II. Epid. I. 42.
I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.
a. Celſ. II. 8. pag. 76. l. 6.

Communio quæ mammas inter & uterum ita exiſtit, ut vigente uteri actione floreant illæ, rurſuſque elanguente flaceſcant, mille experimentis comprobata eſt; licèt illa, quæ ante cognitum ſanguinis motum afferebatur cauſa, arteriarum mammariarum cum uterinis anaſtomoſis, nihil hîc conducat.

APHORISMUS XXXVIII.

Aph. V. 48.

Credat Judæus Apella.

APHORISMUS XXXIX.

II. Prædict. XXXV. 5.
a. Celſ. II. 8. pag. 76. l. 8.

APHORISMUS XL.

II. Epid. VI. 62.
a. Celſ. II. 7. pag. 63. l. 34.

Ad puerperas præcipuè, eaſque morbo acuto correptas, pertinet hic Aphoriſmus, & lochia ſurſum impetere per ſanguinem rapta ſignificat. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 532.

APHORISMUS XLI.

Aph. V. 61.
Steril. VI. 6. 7. 8. 11.

Non ita fidendum ſigno quod nec ratio nec experientia comprobavit.

APHORISMUS XLII.

Steril. VII. 1.

Sic aiunt mulieres, nec tamen ullæ experientiæ affertur teſſera.

APHORISMUS XLIII.

Aph. V. 30.
I. Morb. III. 9.
Natur. Mul. XII. 17. 27.
II. Morb. Mul. LVIII. 12. 29.

APHORISMUS XLIV.

Natur. Mul. XIX. 1. 3.
II. Morb. Mul. LXII. 20.
Steril. XXII. 1. 3.

APHORISMUS XLV.

Natur. Mul. XXVII. 1. ad 5.
I. Morb. Mul. LXXXIV. 1. 2. 3.
1. I. Morb. Mul. XII. 4.

Acetabula uteri corpora sunt cava, mucum depluentia quæ in brutis tantummodo apparent. Sed mucus pariter intra humanum uterum depluit.

APHORISMUS XLVI.

Aër. Aq. Loc. IX. 12.
II. Prædict. XXXIII. 2.

Natur. Mul. XIX. 4. 5. 7.
Ariſtotel. de Gener. Animal. I. 18.
Steril. X. 7. XV. 11. ad 14.
Superfœt. XVIII. 1.

Superfœt. IX. 4.

Non quod omenti moles in ipſum decumbat uterum, ſed dum vicina premit & urget, ad ipſum uſque uterum pertingunt ponderis aliquando immenſi, incommoda. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 257.

APHORISMUS XLVII.

Natur. Mul. VI. 5.
I. Morb. Mul. XCI. 32.
II. Morb. Mul. XXIX. 5.

Natur. Mul. VIII. 1.

APHORISMUS XLVIII.

Aph. V. 38.
II. Prædict. XXXIV. 10. 11.
II. Epid. VI. 32.
Superfœt. XVIII. 10. 11. 12.

APHORISMUS XLIX.

Aph. V. 35.
Coac. III. 175.
Prænot. XIII. 11.
II. Epid. V. 42.
I. Morb. Mul. LXXVI. 6. 7.
XCIII. 1. 6. 7,
II. Morb. Mul. XLIII. 6. 7.

APHORISMUS L.

II. Epid. VI. 33.
II. Morb. Mul. I. 4. 11. 17.
a. Celſ. II. 11. pag. 83. l. 24.
IV. 20. pag. 234. l. 1.

Revulſione inter conſentientes partes inſtitutâ.

APHORISMUS LI.

Aph. V. 54.
Octimeſt. IV. 5. 6. 7.
Superfœt. II. 1. 2. 3. XIX. 1.

APHORISMUS LII.

II. Epid. VI. 35. 36.

Celſ. II. 7. pag. 62. l. 1.

APHORISMUS LIII.

Aph. V. 37.
II. Epid. II. 42.
I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.

APHORISMUS LIV.

Aph. V. 51.
Natur. Mul. XXI. 10.
II. Morb. Mul. XXIII. 11.
XLV. 11. 12. XLVI. 1. 2.
XLVII. 1. XLIX. 1. 2. L. 1. 2.
1. Natur. Mul. XIX. 9.
2. I. Morb. Mul. XXIV. 2.
LXVIII. 5.
II. Morb. Mul. XVIII. 24.
L. 13.

APHORISMUS LV.

Aph. V. 30. 43.
Coac. III. 408.
1. Aph. II. 28.

APHORISMUS LVI.

Aph. V. 3.

Coac. III. 424.
II. Morb. Mul. XIII. 7. 9.

APHORISMUS LVII.

1. Natur. Mul. XIII. 5.
XXXIX. 1. 2. 5. 6.
XL. 2. 5. 6.
I. Morb. Mul. XIV. 1. 12.
II. Morb. Mul. III. V. VI. &c.
2. Natur. Puer. VI. 14. XIII. 1.
Virg. Morb. II. 5. ad 14.
Natur. Mul. XVIII. 1. ad 5.
I. Morb. Mul. III. 1. X. 1. ad 5.
Superfœt. XXIV. 1.
3. Celſ. II. 7. pag. 59. l. 29.
Hippocrat. de Genitur. VII. 8.
Coac. Prænot. III. 412. 413.

APHORISMUS LVIII.

1. Fiſtul. III. 1. IV. 1.
2. Aph. VII. 13.
Int. Affect. XLI. 6.

Vicinia vaſorum, imò & fibrarum communio, pariunt hæc ſymptomata. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 243, Tom. III, pag. 84, 172, 238.

APHORISMUS LIX.

Aph. V. 41.
Natur. Mul. VII. 9.
I. Morb. Mul. CVII. 1. &c.
II. Morb. Mul. XL. 20. 21.
Steril. VI. 3.
Superfœt. IX. 3. X. 9. 11.

Fidem his derogat Anatome.

APHORISMUS LX.

Natur. Puer. V. 3.
I. Morb. Mul. XL. 2. 5. 9. 11.
XLIV. 4. 5. 6.
XCIX. 2.

APHORISMUS LXI.

Aph. V. 41.
I. Morb. Mul. XCIX. 2.
Steril. VI. 9. 10.

APHORISMUS LXII.

1. I. Morb. Mul. XXVI. 27.
XXXIII. 5. XXXIV. 1.
2. II. Prædict. XXXIII. 2. ad 6.

APHORISMUS LXIII.

1. Aliment. IV. 1. 2. 5.
2. Aliment. VI. 3. 4. 6, 7.

APHORISMUS LXIV.

III. Epid. III.
Ægin. XIII. 7.
1. I. Morb. Mul. LXXXVIII. 22
2. Aph. IV. 73.
3. Int. Affect. IV. 25. XI. 26.
4. II. Morb. Mul. VIII. 21.
a. Celſ. III. 22. pag. 170. l. 7.
b. Celſ. III. 22. pag. 170. l. 11.
Aretæus de Curat. Acut. I. 3.

Dum caput dolet, & in quavis febre, vel primariò, vel ſympathicè patitur ventriculus : res evidentior eſt, ſi murmurent hypochondria, ſi plexuum nervoſorum abdominalium irritatio, coſtas melancholicè attollat. Hinc facilè degener lac corrumpitur, aceſcit. Laborat pariter ventriculus, ſi bilis copioſiùs erumpens coctioni deficiat ; ſi febris omnes ſuccos vitiet, ſi hæmorrha-

gia vires proſtraverit. Hæc abſint ſigna, dulce guſtu, dulce facultate lac acria involvit, vires reficit, nutrit optimè.

APHORISMUS LXV.

II. Epid. III. 129. ad 132.
a. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 5.

Firma ab Hippocratis ævo, ad noſtrum uſque, prognoſim hanc demonſtravit experientia, quam nulla aſſequi poteſt Recentiorum theoria. *Vide* de his præcipuè clariſſimum Duretum noſtrum in Coacas. Cap. IV. pag. 114. & ſeq.

APHORISMUS LXVI.

II. Epid. III. 128. XXIII. 1.
b. Celſ. V. 26. pag. 295. l. 31.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 207.

APHORISMUS LXVII.

II. Epid. III. 128.

Laxi dicuntur tumores qui humec-

tati naturæ reſponſant, ſolutionemque citò aut ſaltem ſecundùm naturæ ordinem promittunt. Crudi ſunt tumores, qui vel erethiſmo conſtricti, vel languentis circuitûs vi vitali deſtituti ſunt.

APHORISMUS LXVIII.

Loc. in Hom. XLIX. 10.
II. Prædict. XXXVI. 5. 6.
VI. Epid. II. 48.
Affection. II. 10. 11.
Soran. Epheſ. Iſagog. c. XXI.

APHORISMUS LXIX.

II. Epid. III. 111.
VI. Epid. III. 30. ad 35.
1. Natur. Puer. XVII. 2. 3. 14. XVIII. 1.

APHORISMUS LXX.

Aph. II. 26.
I. Epid. III. 17. 18.
VI. Epid. VI. 16. VIII. 96. 97.
1. San. Tuend. ad Dem. 12.
2. Vid. Aph. IV. 57.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 3. Tom. III. pag. 437.

APHORISMUS LXXI.

VI. Epid. VI. 29.

APHORISMUS LXXII.

Fateor rem mihi experientiâ non adeò veram videri; imò theoriæ repugnat, cùm debiliſſima ſit in ictero coctio, niſi de eo intelligatur ictero in quo bilis exundat undequaque, aut particula ὅ præpoſtere addita fuerit, ut vult Galenus in hunc Aphoriſmum.

Additio ad Aphoriſmum XXIX.

Præter ea quæ ad hunc Aphoriſmum jam fuerunt annotata, paucis monendus eſt Lector, nuſquam graviora eſſe interpretum ſphalmata, quàm cum univerſæ hominum ſaluti nocitura ſunt; ideoque cautè admodùm legendas eſſe Hippocratis verſiones, ut pote quæ ſenſum Auc-

toris pluribus in locis vel prorsus corrumpant, vel saltem minus assequantur. Argumento sit hic idem Aphorismus, cujus posterior pars ita latinè redditur: *Juniores autem & seniores fœtus, cautè vitare oportet*; quæ verba nemo intelliget, nisi jam Græcè doctus. Vertas igitur: *Junioribus autem & senioribus fœtibus*, &c. Græci scilicet omnes omninò casus absolutè usurpant: exemplis supersedendum est, ne longior fiat notula.

Τμῆμα ἕκτον.

Α'.

Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγιγνομένη, μὴ γενομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν.

β'. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

γ'. Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν αἱ ἀποσιτίαι, κακόν· καὶ σὺν [a] πυρετῷ, κάκιον.

δ'. Τὰ περιμάδηρα ἕλκεα [a], κακοήθεα.

ε'. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι (μέρεσιν) καὶ μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

ϛ'. Τὰ νεφριτικὰ, καὶ ὁκόσα κατὰ

SECTIO SEXTA.

I.

IN diuturnis inteſtinorum lævitatibus ructus acidus ſuperveniens, qui priùs non fuit, ſignum bonum.

2. Quibus nares naturâ humidiores, & genitura humidior, imperfectiùs ſani ſunt: quibus verò contraria, perfectiùs.

3. In longis dyſenteriis appetitus proſtratus, malum: & cum febre pejus.

4. Ulcera circum-glabra [b], maligna.

5. Dolores & in lateribus, & in pectoribus, & in ceteris (partibus,) ſi multùm differant, conſiderandum.

6. Renum & veſicæ dolores

τὴν κύστιν ἀλγήματα, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

ζ'. Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα, κουφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

η'. [1] Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα [a] ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

θ'. Τὰ πλατέα ἐξανθήματα οὐ πάνυ τι κνησμώδεα.

ι'. Κεφαλὴν [a] πονέοντι, καὶ περιοδυνέοντι, πύον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα, λύει τὸ νούσημα.

ια'. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσιν, αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

ιβ'. Αἱμοῤῥοΐδας ἰηθέντι χρονίας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος [a] ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσιν.

difficulter ſanantur *in* ſenibus.

7. Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores : non elevati verò, vehementiores.

8. [1] Hydropicis ulcera in corpore orta, [a] non facilè ſanantur.

9. Efflorescentiæ latæ, non admodum pruriginoſæ.

10. Caput [a] laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum.

11. Melancholicis, & nephriticis, hemorrhoides ſuperveniente, bonum.

12. Hemorrhoidas curanti diuturnas, niſi una ſervata fuerit, periculum [a] *eſt* ne hydrops ſuperveniat, aut tabes.

ιγ'. Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ [a] ἐπιγενόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν.

ιδ'. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

ιε'. Ὑπὸ διαῤῥοίης [b] ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτου ἔμετος ἐπιγενόμενος, λύει διάῤῥοιαν.

ις'. Ὑπὸ πλευρίτιδος, ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ [c], διάῤῥοια ἐπιγενομένη, κακόν.

ιζ', Ὀφθαλμιῶντα [d] ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, ἀγαθόν.

ιη'. Κύστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, [a] ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

ιθ'. Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χόνδρος, [1] ἢ νεῦρον, [b] ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

13. A ſingultu detento ſternutationes [a] ſupervenientes, ſolvunt ſingultum.

14. Ab hydrope detento, ſi aqua ſecundum venas in alvum fluxerit, ſolutio *fit*.

15. A diuturno alvi [b] profluvio detento, ſpontè ſuperveniens vomitus, alvi profluvium ſolvit.

16. A pleuritide, aut à peripneumoniâ detento, alvi [c] profluvium ſuperveniens, malum.

17. Ophthalmiâ [d] laborantem alvi profluvio corripi, bonum.

18. Cui perfecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum tranſverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale.

19. Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, [i] aut nervus, [b] aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit.

κ'. Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα [c] ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

κα'. Τοῖσι μαινομένοισι, κιρσῶν, [d] ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγενομένων, τῆς μανίης λύσις.

κβ'. Ὁκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου [e] ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

κγ'. Ἢν φόβος καὶ [a] δυσθυμίη πολὺν χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

κδ'. Ἐντέρων τὴν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται.

κε'. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν μὲν εἴσω τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

κϛ'. Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι [b] γένωνται, παρακοπὴ λύει.

κζ'. Ὁκόσοι ἔμπυοι, [1] ἢ ὑδρωπικοὶ [c] καίονται, ἢ τέμνονται, ἐκρυέν-

20. Si in ventrem ſanguis effuſus [c] fuerit præter naturam, neceſſe *eſt* ſuppurari.

21. Inſanientibus, ſi varices, [d] aut hæmorrhoïdes ſupervenerint, inſaniæ ſolutio *fit*.

22. Quæ ruptiones ex dorſo ad cubitos deſcendunt, venæſectio ſolvit.

23. Si metus & [a] triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum.

24. Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit.

25. Eryſipelas foris quidem intrò verti, non bonum: intùs verò foràs, bonum.

26. Quibus in febre ardente tremores [b] fiunt, delirium ſolvit.

27. Qui ſuppurati, [1] aut hydropici [c] uruntur, aut ſecantur, hi

τος τοῦ πύου ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλλυνται.

κή. Εὐνοῦχοι [d] οὐ ποδαγριῶσιν, [1] οὐδὲ φαλακροὶ γίγνονται.

κθ'. Γυνὴ οὐ [a] ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια [b] αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

λ'. Παῖς [c] οὐ ποδαγριᾷ, πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ.

λά. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη λύει.

λβ'. [1] Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

λγ'. Οἱ ὀξυρεγμιώδεες οὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίγνονται.

λδ'. Ὁκόσοι φαλακροὶ, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐ γίγνονται. ὁκόσοισι δ' ἂν φαλακροῖσιν ἐοῦσι κιρσοὶ ἐπιγένωνται, πάλιν οὗτοι γίγνονται δασέες.

λέ. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ [e] ἐπιγενομένη, κακόν.

pure aut aquâ acervatim effluente, omninò moriuntur.

28. Eunuchi [d] non laborant podagrâ, [1] neque calvi fiunt.

29. Mulier non [a] laborat podagrâ, nisi menses [b] ipsi defecerint.

30. Puer [c] non laborat podagrâ, ante Veneris usum.

31. Oculorum dolores meri potus, aut balneum, [d] aut fomentum, aut venæsectio, aut purgatio solvit.

32. [1] Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo.

33. Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt.

34. Qui calvi *sunt*, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum sunt calvi superveniunt vasices, hi rursus capillati fiunt.

35. Hydropicis tussis [e] superveniens, malum.

λϛ'. Δυσουρίην φλεβοτομίη λύει· τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

λζ'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ [a] οἴδημα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νούσημα.

λη'. [1] Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίγνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπευόμενοι δὲ πλείω χρόνον διατελοῦσι.

λθ'. Σπασμὸς γίνεται ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός.

μ'. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίγνονται ἄτερ [b] φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

μα'. Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

36. Urinæ difficultatem venæsectio solvit : secandæ verò internæ.

37. Ab anginâ detento tumorem [a] fieri in collo, bonum : foras enim morbus vertitur.

38. [1] Quibus occulti cancri fiunt, *eos* non curare melius est. Curati enim citò pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant.

39. Convulsio fit aut à repletione, aut evacuatione. Sic quidem etiam singultus.

40. Quibus ad hypochondrium dolores fiunt absque [b] inflammatione, his febris superveniens solvit dolorem.

41. Quibus suppuratum quid in corpore existens, nullum sui signum prodit, his propter crassitudinem puris, aut loci, signum non exhibet.

μβ'. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ [a] σκληρὸν γενέσθαι, πονηρόν.

μγ'. Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ [c] δυσεντερίης ἁλίσκονται, [1] τουτέοισιν, ἐπιγενομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, [2] ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

μδ'. Ὁκόσοισιν ἐκ [c] στραγγουρίης εἰλεὸς ἐπιγίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἅλις τὸ οὖρον ῥυῇ.

με'. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, [1] καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

μς'. [1] Ὁκόσοι ὑβοὶ ἐξ ἄσθματος, ἢ βηχὸς γίγνονται πρὸ τῆς ἥβης, ἀπόλλυνται.

μζ'. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, τουτέους προσῆκον τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

42. In ictericis hepar [a] durum fieri, malum.

43. Qui lienosi à dysenteriâ [b] corripiuntur, his longâ superveniente dysenteriâ, hydrops supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt.

44. Quibus ex [c] urinæ stillicidio volvulus supervenit, in septem diebus pereunt, nisi febre superveniente urina abundè fluxerit.

45. Ulcera quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, necesse est os abscedere, [1] & cicatrices cavas fieri.

46. [2] Qui gibbi ex asthmate, aut tussi fiunt ante pubertatem, pereunt.

47. Quibus venæsectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam secare, aut purgationem facere.

μή. Τοῖσι σπληνώδεσι [a] δυσεντερίη ἐπιγενομένη, ἀγαθόν.

μθ'. Ὁκόσα ποδαγρικὰ νουσήματα γίγνονται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα [b] ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταντο.

ν'. Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος [c] διακοπῇ, τουτέοισιν ἀνάγκη πυρετὸν, καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίγνεσθαι.

νά. Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι γίγνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγχουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, [a] ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

νβ'. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται, ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, [a] τοῦ λευκοῦ, μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντε, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες σφόδρα.

νγ'. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ

48. Lienosis dysenteria [a] superveniens, bonum.

49. Qui podagrici morbi fiunt, hi sedatâ inflammatione in [b] quadraginta diebus decedunt.

50. Quibus perscissum fuerit cerebrum, his necesse est febrem, & bilis vomitum supervenire.

51. Quibus sanis dolores derepentè fiunt in capite, & statim muti fiunt, ac stertunt, in septem diebus pereunt, [2] nisi febris apprehenderit.

52. Considerare verò etiam oportet oculorum subitùs apparentia in somnis. Si enim albi quid, palpebris commissis, subtùs appareat, *id*que non ex alvi profluvio sit, aut ex potione purgante, pravum signum, & valdè lethale.

53. Deliria, cum risu quidem

b γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

νδ'. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, κακαί.

νέ. Τὰ ποδαγρικὰ b, τοῦ ἦρος καὶ τοῦ φθινοπώρου, κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

νς'. 1 Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουσήμασιν ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι 2 αἱ ἀποσκήψιες, 3 ἢ ἀποπληξίην τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνουσι.

νζ'. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίγνονται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων ἄχρις ἑξήκοντα.

νή. Ἢν ἐπίπλοον ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

νθ'. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τουτέοισι μύξαι ἐπιγίνονται.

accidentia, ſecuriora : cum ſtudio verò, periculoſiora.

54. In acutis affectionibus quæ cum febre *ſunt*, luctuoſæ reſpirationes, malæ.

55. Podagrici *morbi*, vere & autumno, moventur ut plurimùm.

56. [1]. Morbis melancholicis ad hæc periculoſi ſunt *humorum* [2] decubitus, [3] aut corporis ſiderationem, aut convulſionem, aut inſaniam, aut cæcitatem ſignificant.

57. Apoplectici autem fiunt maximè, ætate ab anno quadrageſimo uſque ad ſexageſimum.

58. Si omentum exciderit, neceſſe eſt putrefieri.

59. Quibus à diuturno coxendicis morbo vexatis coxa excidit, & rurſus incidit, his mucus innaſcitur.

ξ'. 1 Ὀκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἀνωχλημένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον [a] ἐξίστηται, στατέοισι τήκεται τὸ σκέλος, [2] καὶ χωλὸν γίνεται, ἢν μὴ καυθῶσιν.

60. [1] Quibus a diuturno coxendicis morbo vexatis coxa excidit, his crus tabescit, [2] & claudicant, [3] nisi usti fuerint.

NOTÆ
IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,
Qui difficiliores nec adeo obvii sensûs sunt.

SECTIO SEXTA.

APHORISMUS PRIMUS.

II. Epid. II. 49. 50. 51.
I. Morb. VI. 10.

Signum est scilicet restitui incipientis quantumvis leviter coctionis. *Vide* Van-Swieten, Tom. I. pag. 116. Tom. II. pag. 341. Aliter rem intelligit Russel œconomiæ animal. Glandul. pag. 125.

APHORISMUS II.

VI. Epid. VI. 37.

Vide Boerhaav. de Morbis fibræ debilis & laxæ, & Commentaria Van-Swieten in §. 24. & sequentes.

APHORISMUS III.

VI. Epid. VIII. 1.
Coac. VI. 100.
a. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 5.

APHORISMUS IV.

VI. Epid. VIII. 2.
b. Celſ. V. 26. §. 31. pag. 300. l. 10.

Cum ſcilicet circa ulceris limbos nulla inflammatio vaſa in tumorem elevat, illaque ulceri ſuppuranti non favet; licèt illud ſit naturæ actuoſæ votum.

APHORISMUS V.

II. Prædict. XVII. 4.
XIX. 6. 7. XX. 4.
VI. Epid. VII. 83.
Vict. Acut. LII. 1. 2. 3.

APHORISMUS VI.

VI. Epid. VIII. 4.

Solida atona in ſenibus induruere; liquida minus cocta, perſpiratio minor, veſica ex rei neceſſitate iners & corrugata.

APHORISMUS VII.

Hi dum inteſtina diſtendunt, flatus & humores ad exitum promptos indicant, illi fixum in membranis aut glandulis acre irritans oſtendunt.

APHORISMUS VIII.

I. Aph. VI. 14.
a. Celſ. III. 21. pag. 161. l. 4.

Fruſtrà ab humorum compage ſolutâ penitus & perversâ pus bonum ſperaremus. Quod tamen ad medelam ulcerum neceſſarium eſt.

APHORISMUS IX.

VI. Epid. II. 52.

APHORISMUS X.

Judicat. XII. 3.

Coac. II. 25. 26. 27. 59.
Sal. Diæt. XIV. 4.
VII. Epid. XXX. 6. 16.
II. Morb. IV. 18. XII. 1. ad 7.
XVI. 10.
III. Morb. II. 6. 7. 8.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 9.

APHORISMUS XI.

Aph. VI. 21.
Humor. XI. 1.
Judicat. X. 9.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 233.

APHORISMUS XII.

Humor. XI. 3.
IV. Epid. XXXI. 1. 2.
V. Epid. X. 18. ad 21.
VI. Epid. III. 65.
a. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 12.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 787.

APHORISMUS XIII.

Prænot. XIII. 11.
Coac. III. 175.

a. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 27.
Van-Swieten, Tom. II. pag. 243.

APHORISMUS XIV.

Aph. XVII. 29.
Flat. XVIII. 8. 9.
Judicat. XI. 20.
Coac. III. 285. 289.
I. Morb. VI. 7.
II. Morb. LXIX. 11. 12.
Van-Swieten, Tom. II. pag. 336.

APHORISMUS XV.

II. Diæt. XXVI. 15. 16.
Loc. in Hom. XLV. 8.
Coac. III. 7.
I. Morb. VI. 10. VII. 7.
b. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 27.

Non tam impete vomitus facto vacuatur morbi fomes, quàm minuitur & invertitur motus periſtalticus celerrimè deorſum vergens. *V*. Van-Swieten, Tom. II. pag. 354.

APHORISMUS XVI.

Aph. V. 12. 14.

Loc. in Hom. XXIX. 15. 16. 17.
I. Morb. VI. 5. X. 41.
III. Morb. XVII. 59.
c. Celſ. II. 8. pag. 71. l. 9.

Putridam enim teſtatur morbi indolem profuſus & ſymptomaticus alvi fluxus. Tenuiora, diluentia, à parte inflammatâ avertit. Vires morbo ferendo reddit impares. Van-Swieten, Tom. II. pag. 346. & 671.

APHORISMUS XVII.

Judicat. XII. 9.
Coac. II. 130. 133.
d. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 20.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 246.

APHORISMUS XVIII.

Aph. VI. 24.
II. Prædict. XIX. 2. ad 6. 11. 12.
XXII. 1.
Coac. III. 387. 388. 389.
I. Morb. III. 4. VII. 21.
a. Celſ. V. 26. §. 2. pag. 283. l. 18.

Docet contrarium experientia laterali calculi operatione.

APHORISMUS XIX.

Aph. VII. 28.
Coac. III. 379. ad 382.
II. Prædict. XXIV. 1.
I. Morb. III. 32. 33. VII. 21.
b. Celſ. II. 10. pag. 81. l. 24.
V. 26. §. 22. pag. 291. l. 28.
Ariſtotel. hiſtor. Animal. 13.

APHORISMUS XX.

Aph. VII. 38.
I. Morb. III. 37. X. 42. ad 48.
XII. 4. XV. 4.
c. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 29.

Non ſuppuratione verâ ſed corruptelâ degener fit, ſi non reſorbeatur ſanguis. *Vide* Van-Swieten, Tom. I. pag. 253. 348. Tom. III. pag. 663.

APHORISMUS XXI.

Aph. VII. 5.
Humor. XI. 1.

d. Celſ. II. 8. pag. 69. l. 21.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 304. 553. Tom. III. pag. 284. 510.

APHORISMUS. XXII.

II. Morb. LIX. 22.
e. Celſ. II. 10. pag. 81. l. 8.
Nomine τῦ ῥήγματος Antiqui cauſas intellexêre quæ fibras divellunt aut diſtrahunt.

APHORISMUS XXIII.

Aph. VII. 40.
a. Celſ. II. 7. pag. 62. l. 17.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 467.

APHORISMUS XXIV.

Aph. VI. 18. 19.
II. Prædict. XIX. 4.
Coac. III. 379. 387.
I. Morb. VII. 24.

Contrarium docuit ſera Recentiorum experientia. *Vide* Van-Swieten, Tom. I. pag. 478.

APHORISMUS XXV.

Aph. VI. 37.
Prænot. VII. 3. XXIII. 9.
Coac. III. 103.
I. Morb. VI. 8. 9.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 73.

APHORISMUS XXVI.

Judicat. XI. 10.
Coac. I. 185.
b. Cels. II. 8. *pag.* 69. l. 34.

Vel malo omine ſolvit levius malum noxa gravior, vel delirium febrile tollit convulſivos tremores; vel dum inſtantem præſagit hæmorrhagiam ſignum proximius remotiora ſanat.

APHORISMUS XXVII.

Aph. II. 51. VII. 44.
Coac. III. 91. 92.
II. Morb. XLV. 24. ad 28.
III. Morb. XXVII. 2. 8. 14.
Int. Affect. IV. 30.
X. 20. ad 23.

XXV. 33. ad 36.
XXVII. 5.
1. VI. Epid. VII. 62.
c. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 2.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 463. Tom. III. pag. 680.

APHORISMUS XXVIII.

a. Natur. Puer. XVIII. 4. 5. 6.
XIX. 1.
d. Celſ. IV. 24. pag. 137. l. 20.

APHORISMUS XXIX.

V. Epid. XXXIII. 4.
VI. Epid. VIII. 98. ad 101.
VII. Epid. XLIX. 12.
I. Morb. Mul. XIII. 6. 11.
a. Senec. Ep. XCV.
b. Celſ. IV. 24. pag. 237. l. 22.

Rem poſteriori ævo falſam queritur Galenus, vitamque mulierum ſibi coævarum luxuriei ingluvieique plenam incuſat. *Vide* hunc Aphoriſmum.

APHORISMUS XXX.

Coac. III. 395.

c. Celſ. IV. 24. pag. 237. l. 20.
Vide Ruſſel, œconom. Naturæ in Glandul.

APHORISMUS XXXI.

Aph. VII. 46.
II. Epid. VI. 26.
d. Celſ. VI. 6. pag. 348. l. 10.

Prout à cauſis contrariis poſſunt oriri.

APHORISMUS XXXII.

1. Præcept. XII. 1. ad 5.
Coac. II. 147.
Verat. uſ. I. 12.
V. Commentatores in hunc Aphoriſmum non ſatis experientiæ conſonum.

APHORISMUS XXXIII.

Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 13.

APHORISMUS XXXIV.

II. Epid. V. 40.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 553.

APHORISMUS

APHORISMUS XXXV.

Aph. VII. 47.
II. Prædict. XI. 1. 16.
II. Epid. V. 28.
e. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 25.
Vide Galenum in hunc Aphoriſmum.

APHORISMUS XXXVI.

Aph. VII. 48.

De delectu venarum multi ſcripſêre, pauci conſentiunt.

APHORISMUS XXXVII.

Aph. VII. 49.
a. Celſ. IV. 4. pag. 196. l. 18.
IV. 4. pag. 197. l. 14.

APHORISMUS XXXVIII.

1. II. Prædict. XVIII. 5. 9.
XXI. 5.
II. Morb. XXIII. 25.

APHORISMUS XXXIX.

Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 342. Tom. II. pag. 242. 319. 320.

APHORISMUS XL.

Aph. IV. 73. VII. 52.
Coac. 3. 272.
b. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 3.
III. 10. pag. 139. l. 17.

Scilicet à ſtagnantibus orta humoribus circa hypochondria gravitas, natus ab infarctu dolor, nova vi motûs circularis per febrem addita ſolvuntur.

APHORISMUS XLI.

Coac. III. 238. 239.
II. Morb. XLV. 14.
III. Morb. XXVII. 1.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 667.

APHORISMUS XLII.

Aph. IV. 64.

Coac. II. 223. 225. ad 229.
a. Celſ. II. 8. pag. 74. l. 22.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 139.

APHORISMUS XLIII.

Aph. VI. 48. VII. 76.
Coac. III. 295. 296.
1. I. Morb. III. 27.
2. Coac. III. 275.
Affect. XXI. 23. XXIII. 3. XXVIII. 1.
b. Celſ. II. 8. pag. 74. l. 24.

Rupta eſſe vaſa lienis, ipſumque corruptum, dyſenteria talis indicat. Alioquin Aph. 48. bona dicitur, ſi ex naturæ vi enata, motu vaſis addito, infarctum lienis tollere ſit idonea. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 155.

APHORISMUS XLIV.

Judicat. XII. 2.
Coac. III. 314. V. 75. 87.
c. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 7.
II. 8. pag. 74. l. 28.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 230. 231.

APHORISMUS XLV.

Fractur. XXXVI. 2.
1. Ulcer. V. 4.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 311. 875.

APHORISMUS XLVI.

1. Articul. XXXVII. 1. 4. 5. 6.
XXXVIII. 4. 5.
Vectiar. XXI. 6.

APHORISMUS XLVII.

Aph. VII. 53.

Vere rarefcunt humores, motus intenditur, liquefcunt fpiffiora, canalibus libertas inducitur.

APHORISMUS XLVIII.

Aph. VI. 43.
Coac. III. 295.
I. Morb. VI. 7.
a. Celf. II. 8. pag. 70. l. 1.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 140. 155.

APHORISMUS XLIX.

Judicat. VI. 3.
Celſ. IV. 24. pag. 240. l. 1.

APHORISMUS L.

II. Prædict. XXII. 12. 16.
XXIII. 5. ad 11.
Coac. III. 271. 383. 384.
III. Morb. I. 35.
c. Celſ. V. 26. pag. 289. l. 34.

Quod & in capitis vulneribus aut commotionibus experientia declarat. *Vide* Van-Swieten, Tom. I. pag. 395.

APHORISMUS LI.

Judicat. XII. 4.
Coac. II. 6. III. 320. ad 323.
II. Morb. VI. 1. 2. 3. 4. 7.
XXI. 2. ad 12.
III. Morb. VIII. 2.
1. I. Prædict. X. 13. XII. 8.
d. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 14.

APHORISMUS LII.

Prænot. III. 1.
Prædict. XI, 2.
Coac, II, 124.
a. Celſ. II. 6. pag. 54. l. 20.
II. 8. pag. 72. l. 18.

APHORISMUS LIII.

Coac. I, 141.
b. Celſ. III. 18, pag. 54. l. 32.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 294.

APHORISMUS LIV.

Oppreſſum ſcilicet thoracem, languentem aut impeditum per vaſa pulmonalia ſanguinis circuitum arguunt luctuoſa ſuſpiria. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 391.

APHORISMUS LV.

Aph. III. 20.
b. Celſ. II. 1. 6. pag. 43. l. 28.
III. 24. pag. 238. l. 3.

APHORISMUS LVI.

a. Aph. VII. 40.

2. Vict. Acut. XLV. 3.
II. Prædict. XIII. 3.
3. Coac. III. 316. 317.
Vide Van-Swieten, Tom. III. p. 275. 481. 496.

APHORISMUS LVII.

Aph. III. 31.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 276. 496. 505. 506.

APHORISMUS LVIII.

Coac. III. 378.
I. Morb. III. 36.

Distinctionem adhibe ex Van-Swieten, Tom. I. pag. 484. 485.

APHORISMUS LX.

1. Glandul. X. 8.
2. I. Morb. III. 16.
Int. Affect. LVIII. 2.
3. Aër. Aq. Loc. XLVII. 5.
Affect. XXX. 12.
a. Celf. IV. 23. pag. 236. l. 19.

Rariſſimum coxendicis ſymptoma vix leges recipit.

Τμῆμα ἕβδομον.

Α'.

Ε'Ν [1] τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι ψύξις [b] ἀκρωτηρίων, κακόν.

β'. Ἐπὶ ὀστέῳ νοσέοντι σὰρξ πελιδνή, κακόν.

γ'. Ἐπὶ ἐμέτῳ [c] λύγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ἱδρῶτι [a] φρίκη, ὠφέλιμον.

ε'. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκτασις, ἀγαθόν.

ς'. Ἐπὶ νόσῳ πολυχρονίῃ, ἀποστάσιες [b] καὶ ἄκριτοι [c] διαχωρήσιες, κακόν.

ζ'. Ἐκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

η'. Ἐπὶ φύματος εἴσω ῥήξιος ἔκλυσις, ἔμετος, καὶ λειποψυχίη γίνεται.

SECTIO SEPTIMA.

I.

IN [1] morbis acutis extremarum partium frigus, malum.

2. Ex osse ægrotante caro livida, malum.

3. A vomitu singultus, & oculi rubri, malum.

4. A sudore [a] horror, non bonum.

5. Ab insaniâ dysenteria, aut hydrops, aut ecstasis, bonum.

6. In morbo diuturno appetitus prostratus, [b 1] & meracæ [c] dejectiones, malum.

7. A multo potu rigor, & delirium, malum.

8. A tumoris intus ruptione, exsolutio, vomitus, & animi deliquium fit.

θ'. Ἐπὶ αἵματος ῥύσει [d] παραφροσύνη, ἢ ἢν σπασμὸς, κακόν.

ι'. Ἐπὶ εἰλεῷ ἔμετος, [e] ἢ λύγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ια'. Ἐπὶ πλευρίτιδι [f] φλεγμονὴ, κακόν.

ιβ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ φρενῖτις, κακόν.

ιγ'. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι [a] σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

ιδ'. Ἐπὶ πληγῇ [b] ἐς τὸ κεφαλὸ ἔκπληξις, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιε'. Ἐπὶ αἵματος πολύος καὶ πύου πλύσις, κακόν.

ις'. [1] Ἐπὶ πύου πολύος φθίσις καὶ ῥύσις, κακόν. [2] ἐπὶ δὲ τοῦ πολέος [c] ἴσχει, ἀποθνήσκουσιν.

ιζ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ [g] ἢ παραλύσει [d] λύγξ, κακόν.

ιη'. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς, [e] ἢ παραφροσύνη, κακόν.

9. A sanguinis fluxu [d] delirium, aut etiam convulsio, malum.

10. Ab ileo vomitus, aut [e] singultus; aut convulsio, aut delirium, malum.

11. A pleuritide [f] peripneumonia, malum.

12. A peripneumoniâ phrenitis, malum.

13. Ab ardoribus vehementibus [a] convulsio, aut tetanus, (*rigor*) malum.

14. A plagâ [b] in caput, stupor, aut delirium, malum.

15. A sanguinis sputo, puris sputum, malum.

16. [1] A puris sputo, tabes, & fluxus, malum. [2] Postquam verò sputum [c] retinetur, moriuntur.

17. Ab hepatis inflammatione [d] singultus, malum.

18. A vigiliâ convulsio, aut delirium, malum.

ιθ'. Ἐπὶ ὀστέῳ ψιλώσει ἐρυσίπελας (κακόν.)

κ'. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις (κακόν.)

κα'. Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν [a] αἱμορραγίη, (κακόν).

κβ'. Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἐκπύησις, (κακόν).

κγ'. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει [b] δυσεντερίη, (κακόν).

κδ'. Ἐπὶ ὀστέῳ μελικοπῇ παραφροσύνη, ἢν κενεὸν λάβῃ.

κε'. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμοὶ, θανατῶδες.

κς'. Ἐπὶ [1] ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἀκρωτηρίων [c] ψύξις, κακόν.

κζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τενεσμὸς ἐπιγλυόμενος, ἐκτρῶσαι ποιέει.

κη'. Ὅ, τι ἂν ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ

19. Ab offis denudatione erysipelas, (malum).

20. Ab erysipelate putredo, aut suppuratio, (malum.)

21. A forti pulsu in ulceribus, sanguinis [a] eruptio, (malum).

22. A dolore diuturno partium circa ventrem, suppuratio, (malum).

23. A meracâ dejectione [b] dysenteria, (malum).

24. Ab osse perscisso delirium, si in vacuum penetraverit.

25. A purgantis potione convulsio, lethale.

26. A [i] dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum [c] frigus, malum.

27. Mulieri in utero gerenti, tenesmus superveniens, abortire facit.

28. Quodcunque os, aut car-

νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, ὅτε αὔξεται, ὅτε ξυμφύεται.

κθ'. Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια [a] ἐπιγίνηται ἰσχυρὴ, λύει τὴν νοῦσον.

λ'. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς φλέγμα καταῤῥέει.

λα'. Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν [1] ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίγνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

λβ'. Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ [+] ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταὶ, ὀξείην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

λγ'. Ὁκόσοισι δὲ [1] διεστηκότα τὰ οὖρα γίγνεται, τουτέοισι ταραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματί ἐστιν.

λδ'. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται [a] πομφόλυγες, νε-

tilago, aut nervus in corpore diſſectus fuerit, neque augetur, neque coaleſcit.

29. Si à leucophlegmatiâ detento vehemens diarrhœa [a] ſuperveniat, morbum ſolvit.

30. Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, [I] his de capite pituita defluit.

31. Quibus febricitantibus, [I] in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant.

32. Quibus autem bilioſæ [b] ſubſidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum ſignificat.

33. Quibus autem urinæ [I] divulſæ fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio.

34. Quibus verò, in urinis bullæ ſuperſtant, [a] renum affectio-

φριλικὰ σημαίνουσι, καὶ μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίαν ἔσεσθαι.

λέ. Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, τελέοισι νεφελικὰ, καὶ ὀξέα σημαίνει.

λς'. Ὁκόσοισι ἢ, νεφελικοῖσιν ἐοῦσι, τὰ ὠφθαλμία ξυμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τὰς μύας τὰς ῥαχιαίους γίνονται, ἢν μὲν περὶ τὰς ἔξω τόπους γένωνται, ἀπόστημα ποιοῦσι ἐσόμενον ἔξω· ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τὰς εἴσω τόπους γίνωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα ποιοῦσι ἐσόμενον μᾶλλον εἴσω.

λζ'. Ὁκόσοι αἷμα [a] ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνδρα πυρετὸς, σωτήριον· εἰ δὲ ξυὶ [b] πυρετῷ, κακόν. Θερμαίνειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι, καὶ τοῖσι συπτικοῖσι.

λή. Καταῤῥοαὶ ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦνται ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

λθ'. Ἢν ὑρείῃ αἷμα ἐκ θρόμβου, καὶ

nes ſignificant, & longam fore invaletudinem.

35. Quibus autem pingue eſt & confertum quod ſupernatat, his *affectiones* nephriticas, & acutas ſignificat.

36. Quibus verò nephriticis exiſtentibus, prædicta ſigna accidunt, & dolores circa muſculos ſpinales fiunt, ſi quidem ad loca exteriora fiunt, abſceſſum exſpecta futurum extrorſum. Si verò dolores fiant magis ad interna loca, etiam abſceſſum magis introrſum fore exſpecta.

37. Qui ſanguinem [a] vomunt, ſi quidem ſine febre, ſalutare: ſi verò cum [b] febre, malum. Curandum autem refrigerantibus, & adſtringentibus.

38. Deſtillationes in ventrem ſupernum, in viginti diebus ſuppurantur.

39. Si *quis* ſanguinem & gru-

τραχλουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ περίναιον καὶ τὸ ὑπολάστριον, καὶ τὰ κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει.

μ'. Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, [1] μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίγνεται.

μά. Ἢν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων, λύγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

μβ'. Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ [a] καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται.

μγ'. Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίγνεται.

μδ'. Ὁκόσοι ἔμπυοι καίονται, ἢ τέμνονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίγνονται· [1] ἢν δὲ ὕφαιμον, καὶ βορβορῶδες, καὶ δυσῶδες [2], ἀπόλλυνται.

με'. Ὁκόσοι τὸ ἧπαρ [a] διάπυον καίον-

mos mingat, & ſtranguriam habeat, & dolor incidat ad perinæum, & imum ventrem, & pectinem, *partes* circa veſicam laborare ſignificat.

40. Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, [1] melancholicum hoc ipſum fit.

41. Si ſenioribus nimiùm purgatis, ſingultus ſuperveniat, non bonum.

42. Si febris, *quæ* non *eſt* à bile, detineat, [a] aquâ multâ, & calidâ in caput affusâ, febris ſolutio fit.

43. Mulier ambidextra non fit.

44. Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſi quidem purum effluat pus & album, evadunt: [1] ſi verò ſubcruentum, & cænoſum, ac graveolens, pereunt.

45. Qui *ad* hepar [b] ſuppuratum

ται (ἢ τέμνονται) ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίγνονται· ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τουτέοισίν ἐστιν· [1] ἢν δὲ οἷον ἀμόργη [b] ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

μϛ'. Ὀδυνάς ὀφθαλμῶν, ἄκρητον ποτίσας, καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ, φλεβοτόμει.

μζ'. Ὑδρωπιῶντα ἢν [c] βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστός ἐστι.

μή. Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην θώρηξις καὶ φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς εἴσω (φλέβας.)

μθ'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγενόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νούσημα.

ν'. Ὁκόσοισιν ἂν [1] σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίγνονται.

uruntur (aut secantur) si quidem purum effluat pus & album, superstites evadunt : ipsis enim pus est in tunicâ : [1] si verò effluat velut [b] amurca, pereunt.

46. In doloribus oculorum, postquam merum bibendum dederis, & multâ calidâ laveris, venam secato.

47. Hydropicum si [c] tussis habeat, desperatus est.

48. Urinæ stillicidium, & urinæ difficultatem vini potus, & venæ sectio solvit. Secandæ verò internæ (venæ).

49. Ab anginâ detento tumor & rubor in pectore superveniens, bonum : foràs enim vertitur morbus.

50. Quibus cerebrum [1] sphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt : si verò hos effugerint, sani fiunt.

νά. [1] Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχεῖται γὰρ ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. [2] ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτῷ ἐστιν.

νβ'. Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνᾶται, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

νγ'. Ὁκόσοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέους χρὴ ἦρος φλεβοτομεῖσθαι.

νδ'. Ὁκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει, οὐκ ἔχον διέξοδον ἐς οὐδετέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίγνεται τῆς νούσου.

νέ. Ὁκόσοισιν ἂν τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν ἐς τὸ ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλᾶται, καὶ ἀποθνήσκουσιν.

51. [1] Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, *quod eſt* in capite, vacuo. Aër enim qui intus eſt ſupra modum (i. e. *vi*) foràs effunditur. [2] Strepit autem, quia per anguſtum ipſi eſt tranſitus.

52. Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens, dolorem ſolvit.

53. Quibus ſanguinem de venis auferre conducit, his vere venam ſecare oportet.

54. Quibus inter ſeptum tranſverſum, & ventrem pituita excluditur, & dolorem exhibet, in neutrum ventrem habens tranſitum, his per venas in veſicam pituitâ versâ, morbi ſolutio fit.

55. Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur.

νϛ'. Ἀλύκην, χάσμην, φρίκην, Σ οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει.

νζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύμα γίνεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

νη'. Ὁκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα.

(Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον).

νθ'. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν· Σ λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

ξ'. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται καὶ πάλιν θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νούσου σημαίνει.

56.

56. Anxietatem, oscitationem, horrorem, [1] vinum par pari *aquâ* potum, solvit.

57. Quibus in urinariâ fistulâ tuberculum [a] fit, his suppurato *eo* & perrupto, solvitur dolor.

58. Quibus cerebrum concussum fuerit ab aliquâ causâ, necesse *est eos* statim mutos fieri.

(Si à febre detento collum invertatur, & deglutire non possit, tumore non existente in collo, lethale).

59. Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet: [1] fames enim siccat corpora.

60. Ubi in toto corpore mutationes, & corpus perfrigeretur, & rursus calefiat, aut calor alius ex alio permutetur, longitudinem morbi significat.

ξά. [a] Ἱδρὼς πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει [2] ἔχειν πλησμονὴν ὑγροῦ. [3] ἀπάγειν οὖν χρὴ, τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν· τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

ξβ'. Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες, ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι.

ξγ'. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίγνονται.

ξδ'. Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

ξέ. Ἤν τις τῷ πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι, ἰσχύς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

ξϛ'. Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνου-

61. [1] Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, [2] humidi redundantiam habere ſignificat. [3] Educere igitur oportet, robuſto quidem, ſupernè: debili verò, infernè.

62. Febres non intermittentes ſi per tertiam vehementiores fiant, periculoſæ. Quocunque autem modo intermittant, ſignificat, periculi *eſſe* expertes.

63. Quibus febres longæ ſunt, his aut tuberculá, aut ad articulos dolores fiunt.

64. Quibus tubercula diutina, aut ad articulos dolores ex febribus fiunt, hi cibis utuntur copioſioribus.

65. Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò morbus *fit*.

66. Per veſicam prodeuntia inſpicere oportet, an *ſint* qualia

σιν ὑποχωρέεται· τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ' ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

ξζ'. Καὶ οἷσι τὰ [1] ὑποχωρήματα ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, [2] ὑφίσταται οἷον ξύσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολλὰ, πολλή· τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. [3] ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

ξη'. Ὁκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν· ἢν πλείω, πλείων· ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νοῦσος.

ξθ'. Αἱ ἀποχρέμψιες, αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν, αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. καὶ κατὰ

sanis prodeunt. Quæ igitur minimè his similia, eo morbosiora. Sanis verò similia, minimè morbosa.

67. Et quibus, [1] egestiones, si stare permiseris, & non moveris, [2] subsident veluti ramenta: & si pauca fuerint, parvus sit morbus: si verò multa, magnus; his confert alvum infernè purgari. [3] Si autem non purgatâ alvo sorbitiones dederis, quantò plures dederis, *eò* magis lædes.

68. Quæ cruda deorsum secedunt, ab atrâ sunt bile: si plura, major: si pauciora, minor *est* morbus.

69. Excreationes, in febribus non intermittentibus, lividæ, & cruentæ, & biliosæ, & graveolentes, omnes malæ *sunt*. At ritè secedentes, bonæ. *Sic* etiam per alvum, & vesicam, & ubicun-

κοιλίην, καὶ κύστιν, καὶ ὅκου ἄν τι ἀπ-
χωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

ο΄. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου τὶς βού-
λεται [a] καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν. [1]
κἢν μὲν ἄνω βούληται εὔροα ποιέειν,
στῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω,
ὑγρῆναι.

οα΄. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα
μᾶλλον τοῦ μετρίου γιγνόμενα, νοῦσος.

οβ΄. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυ-
ρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω [b] ψυχρὰ ᾖ,
τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ,
θανάσιμον.

ογ΄. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ,
ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, [1] ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ
ὀφρὺς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν
μὴ ἀκούῃ ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν
τουτέων γένηται, θανάσιμον.

οδ΄. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ
ἐπιγίγνεται.

οε΄. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ [a] δυσεντερίη.

que quid ſecedens reſtiterit non purgatum, malum.

70. Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. [1] Et ſi quidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare.

71. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, morbus.

72. In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem [b] ſint frigida, interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.

73. In febre intermittente, ſi labium, aut naſus, [1] aut oculus, aut ſupercilium diſtorqueatur, ſi non videat, ſi non audiat jam debilis exiſtens: quicquid horum fiat, lethale.

74. Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit.

75. Ab alvi profluvio, dyſenteria.

οε'. Ἐπὶ δυσεντερίῃ [b] λεντερίη (ἐπιγίνεται).

οζ'. Ἐπὶ σφακελισμῷ ἀπόστασις ὀστέου.

οη'. Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόη, καὶ [a] πύου καθάρσις ἄνω.

(Ἐπὶ φθόῃ ῥῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ τῷ ῥύματι διάῤῥοια. ἐπὶ διάῤῥοίῃ χέσις τῆς ἄνω καθάρσιος. ἐπὶ τῇ χέσει θάνατος.)

(Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσις, καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχῃ, ἀποθνήσκουσιν.)

οθ'. Ὀκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίλιν ἐπισχωρήμασι, [1] καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν τις ἄλλη τῆς φύσιος ἐκδαίνῃ τὸ σῶμα· ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολύ, πολλή. ἢν πάνυ πολύ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

76. A dyſenteriâ, [a] inteſtinorum lævitas (ſupervenit.)

77. A ſphacelo abſceſſus oſſis.

78. A ſanguinis vomitu tabes, & puris [a] purgatio ſurſum.

(A tabe, fluxus ex capite. A fluxu, alvi profluvium. Ab alvi profluvio, inhibitio purgationis ſurſum. Ab inhibitione, mors).

(A ſanguinis ſputo, puris ſputum, & fluxio. Poſtquam autem ſputum inhibetur, moriuntur).

79. Qualia etiam in his quæ per veſicam, & in his quæ per alvum *fiunt* egeſtionibus, [1] & in his quæ per carnes, & ſicubi aliâ naturæ *viâ* corpus exeat: ſi parum, parvus morbus fit: ſi multum, magnus: ſi admodum multum, hoc ipſum lethale.

NOTÆ
IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,

Qui difficiliores nec adeo obvii sensûs sunt.

SECTIO SEPTIMA.

APHORISMUS PRIMUS.

Aph. VII. 26.
Prænot. XV, 9.
Coac. I. 165.
VI. Epid. VIII. 93.
1. Aph. IV. 8.
b. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 25.
II. 6, pag. 55. l. 21.

APHORISMUS II.

Vide Van-Swieten, Tom. I. p. 861.

APHORISMUS III.

Coac. IV. 20,
c. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 27.

Prius ſignum ventriculo hærentis irritationis eſt : poſterius ſanguinis ad cerebrum nitentis. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 298.

APHORISMUS IV.

I. Prædict. VII. 14. 15.
a. Celſ. II. 4. pag. 51. l. 26.

Sudor naturæ motus, horror morbi graſſantis ſymptoma, plus morbi quàm naturæ adeſſe docet.

APHORISMUS V.

Aph. VI. 21.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 554. Tom. III. pag. 526. *Vide* Obſervationem cl. Mead, cap. *de inſaniâ*, monit. & præcept. medica.

APHORISMUS VI.

1. Aph. VII. 23.

b. Celſ. II. 4. pag. 51. . 29.
c. Celſ. II. 4. pag. 53. l. 3.

Non ſolùm cibi deſiderium, ſed vires coquentes proſtratas atque dejectas demonſtrat hoc ſignum.

APHORISMUS VII.

Aph. V. 5.

De vini potu rem intellige.

APHORISMUS VIII.

Coac. II. 236.
I. Morb. XII. 7.

APHORISMUS IX.

Aph. V. 3.
Coac. III. 57.
d. Celſ. II. 8. pag. 76. l. 12.

APHORISMUS X.

Coac. III. 303.
e. Celſ. II. 8. pag. 74. l. 20.

Rapi in inflammationis communionem

nionem ventriculi tunicas ſingultus & vomitus docent; cerebrum nervoſque iiſdem malis affici, delirio & convulſione patet. *Vide* Van-Swieten, Tom. II. pag. 243. 549.

APHORISMUS XI.

Coac. III. 172.
Affection. IX. 12.
f. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 13.

Summum inflammationis gradum, motum ſanguinis per vaſa pulmonum præpeditum, quomodò peripneumonia pleuritidi ſuperveniens indicet, vide apud Van-Swieten, Tom. III. pag. 62.

APHORISMUS XII.

Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 548.

APHORISMUS XIII.

Aph. II. 26.
a. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 14.

APHORISMUS XIV.

Coac. II. 8. III. 371.

VII. Epid. XXX. 8.
Cap. Vuln. XV. 1.
b. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 16.

APHORISMUS XV.

Aph. VII. 16. 78.
Nat. Human. XXIII. 1.
II. Prædict. XIV. 1. 3.

APHORISMUS XVI.

Aph. VII. 15. 78.
1. Glandul. X. 2. 3. 4.
2. Coac. III. 257.
I. Morb. X. 17. 20. XI. 40.
Vict. Acut. VIII. 6. 7. 8.
c. Celſ. II. 8. p. 72. l. 5.

Sive ῥύσις ſit alvi profluvium, ſive ſit colliqueſcentis corporis marasmus, ut alii volunt.

APHORISMUS XVII.

Aph. V. 58.
d. Celſ. II. 7. p. 62. l. 3.
Scilicet extenditur adusque ventriculum Phlogoſis, Van-Swieten, T. 3. pag. 84.

APHORISMUS XVIII.

e. Celſ. II. 7. p. 64. l. 17.
Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 84.

APHORISMUS XIX.

Cap. Vuln. XXVII. 4.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 359.

APHORISMUS XXI.

a. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 18.

APHORISMUS XXII.

Aph. VII. 26.

APHORISMUS XXIII.

Aph. VII. 6.
b. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 10.

Meraca ἄκρητος quæ alibi εἰλικρινὴς ſincera, id eſt, cruda, indigeſta dejectio, ſi in dyſenteriam deſinat.

ingentem in viſceribus irritationem enatam & cruditati junctam deſignat.

APHORISMUS XXIV.

Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 394.

APHORISMUS XXV.

Aph. V. 1.

APHORISMUS XXVI.

Aph. IV. 48. VII. 1.
1. Aph. VIII. 22.
c. Celſ. II. 8. pag. 68. l. 14.

Sive adſit febris lypiria, ſive immineat gangræna, ſive demum præ doloris vehementiâ nervi conſtringantur. *Vide* Van-Swieten, Tom. III. pag. 186.

APHORISMUS XXVII.

I. Morb. Mul. XLII. 4.

APHORISMUS XXVIII.

Aph. VI. 19.
Vide Van-Swieten, Tom. I. p. 513.

APHORISMUS XXIX.

Flat. XVIII. 8. 9.
Judicat. XI. 21.
Coac. III. 285. 326.
I. Morb. VI. 7.
II. Morb. LXIX. 11. 12.
Int. Affect. XXIII. 12.
a. Celſ. II. 8. pag. 68. l. 14.

Modò virium conſtantia, ægri euphoria morbi imminutionem indicent.

APHORISMUS XXX.

Morb. Sac. VII. 23.
1. Coac. V. 13. 14.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 338.

APHORISMUS XXXI.

1. Prænot. XI. 7.
Coac. II. 199.
V. 12. 64. 65.
Vide Savonarolam de Urin. p. 700. Proſper. Alpin. de præſagiendâ vitâ & morte, Lib. VII. Cap. 13.

APHORISMUS XXXII.

Coac. V. 6. 8.
I. Morb. XXVII. 28.
Vict. Acut. LIV. 5.
b. Celſ. II. 5. pag. 53. l. 26.

Acrem ſcilicet deſignant & valde bilioſam materiam intus graſſari, quæ inflammet vaſa. *Vide* Savonarolam de Urin. pag. 677. 679. unde ardentes urinæ vocantur, ibidem, pag. 680.

APHORISMUS XXXIII.

1. Coac. V. 15. 16. 76.
IV. Epid. VI. 14. 17.

Crudiſſimæ ſunt ex urinis, quæ non aggregatas ſed divulſas partes ferunt, eæ tamen omnia ſuſdeque ferri ſignificant, crudaque coctionem affectare.

APHORISMUS XXXIV.

a. Celſ. II. 5. pag. 53. l. 29.

II. 7. pag. 60. l. 31.

Abraſo ſcilicet mucilagine turgeſcunt.

APHORISMUS XXXV.

Prænot. XII. 1. 2.
Coac. V. 43.
IV. Epid. VI. 12. 13.

Forſan ob vicinum renibus adipem.

APHORISMUS XXXVI.

Vide Van-Swieten, Tom. III. pag. 242.

APHORISMUS XXXVII.

Aph. IV. 25.
Coac. III. 238. ad 243.
a. Celſ. IV. 4. pag. 203. l. 13. 22.
b. Celſ. II. 6. pag. 56. l. 15.

Aliquando ſanguis à vaſis debilioribus ad ſalutem evomitur; ſed rarò id accidere fatendum eſt, & plerumque infido levamine, cùm aut

infarctum per abdominalia vasa demonstret sanguinis vomitus, aut debilitatem saltem vasorum. Van-Swieten, Tom. III. pag. 123. 127.

APHORISMUS XXXVIII.

Aph. VI. 20.
Loc. in Hom. XVIII. 7.
I. Morb. XI. 2. 3.

APHORISMUS. XXXIX.

Aph. IV. 80.

APHORISMUS XL.

I. Aph. VI. 23. 57.
II. Prædict. XVI. 12.
Coac. III. 87. 88. 315. 317.

Sensus Hippocratis est, quasi melancholicus humor aliquando apoplexiam possit inducere. *V.* Van-Swieten, Tom. III. pag. 252. 264.

APHORISMUS XLI.

Vid. Aph. V. 4.

Extinctâ scilicet vi vitali quæ in senio debilis est, fit singultus.

APHORISMUS XLII.

a. Cels. III. 14. pag. 143. l. 26.

APHORISMUS XLIV.

Aph. VI. 27. VII. 45.
Prænot. VII. 6. XIX. 4.
II. Morb. XLV. 34. 35.
1. Coac. III. 217. 218. 269.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 647. 674. Tom. III. pag. 106.

APHORISMUS XLV.

Aph. VII. 44.
Prænot. VII. 6.
1. Coac. III. 218. 274.
a. Cels. II. 8. pag. 67. l. 3.
b. Cels. II. 8. pag. 71. l. 13.

APHORISMUS XLVI.

Vid. Aphor. VI. 31.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 858.

APHORISMUS XLVII.

Aph. VI. 35.
I. Prædict. XI. 1. 6.
II. Epid. V. 28.
6. Celſ. II. 8. pag. 72. l. 25.

APHORISMUS XLVIII.

Aph. VI. 36.
II. Epid. VI. 39.

Non ita intelligendus eſt Hippocrates, quaſi eidem caſui conveniat vini potio & venæ ſectio. Sed cùm idem ſymptoma cauſis oppoſitis competat, oppoſita pariter adhibenda Medicina.

APHORISMUS XLIX.

Vid. Aph. 37.
Prænot. VII. 3. XXIII. 14.
Coac. II. 221. III. 97. 102.
II. Morb. XXVI. 26.
XXVII. 14.

APHORISMUS L.

Coac. II. 53.

II. Morb. V. 2. 21.
XX. 2. 8. 9. 10.
1. VII. Epid. XXX. 7.

Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 398.

APHORISMUS LI.

1. Prænot. XIII. 11.
2. Princip. & Car. XIX. 1. ad 4.

Fit ſternutatio vel convulſivè vel à ſenſu ingrato in membranâ pituitariâ.

APHORISMUS LII.

Aph. VI. 40.
Coac. III. 272.

APHORISMUS LIII.

Aph. VI. 47.

APHORISMUS LIV.

Propoſitio Anatomiæ repugnans de qualibet pituitæ mucilaginoſa ſtagnatione intelligatur, ſeu vaſis contenta ſit, ſeu ruptis vaſis, ſibi ipſi cavum molita fuerit,

APHORISMUS LV.

Prænot. VIII. 6.
Coac. III. 276. 278.
Affection. XXIII. 3. ad 10.
Int. Affect. XXVI. 2.

An de hepate in hydatides conversō loqui voluit Hippocrates?

APHORISMUS LVI.

II. Epid. VI. 45.
1. II. Morb. XXXVIII. 6.
Int. Affect. V. 14.
II. Morb. Mul. LXXXVIII. 2.

APHORISMUS LVII.

Vid. Aph. IV. 12.
a. Celſ. II. 8. pag. 70. l. 22.

APHORISMUS LVIII.

Coac. III. 370.
I. Morb. III. 34.
Aph. IV. 35.
Vide Van-Swieten, Tom. I. pag. 408. Tom. II. pag. 646.

APHORISMUS LIX.

Aph. II. 21. IV. 13. 41.
VII. 50.
I. II. Diæt. XXXVIII. 1. 2.
III. Diæt. XVI. 12. 14.
II. Prædict. VIII. 8. 13.
Insomn. XV. 14. 15.
Affect. XXVIII. 2.
XLI. 7. 8. 11. 12.

APHORISMUS LX.

Aph. IV. 40.
I. Prædict. II. 4. IV. 2.
VII. 12. X. 2.
Coac. V. 6. 78. VI. 85.
Vict. Acut. XLVI. 4. 5.

APHORISMUS LXI.

1. Aph. IV. 41. 42.
2. Aph. IV. 56.
3. Aph. I. 21.

APHORISMUS LXII.

Vid. Aph. IV. 44.

APHORISMUS LXIII.

Vid. Aph. IV. 44.

APHORISMUS LXIV.

Vid. Aph. IV. 45.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 349.

APHORISMUS LXV.

Aph. II. 10. VII. 67.
Vet. Medic. XII. 11.

APHORISMUS LXVI.

VI. Epid. VIII. 29. 30.

APHORISMUS LXVII.

1. Judicat. VIII. 10. 11.
2. Prænot. X. 8.
Coac. VI. 85.
IV. Epid. VI. 10.
3. Aph. II. 10. VII. 65.
Vide Van-Swieten, Tom. II. pag. 348.

APHORISMUS LXVIII.

Aph. I. 22.
Judicat. VIII. 12.

APHORISMUS LXIX.

Vid. Aph. IV. 47.

APHORISMUS LXX.

Vid. Aph. II. 9. IV. 13.
1. II. Diæt. XXXVI. 18 ad 23.
a. Celſ. III. 18. pag. 154. l. 33.

APHORISMUS LXXI.

Vid. Aph. II. 3.

APHORISMUS LXXII.

Vid. Aph. IV. 48.
b. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 21.

APHORISMUS LXXIII.

Vid. Aph. IV. 49.
I. Prædict. X. 7.
1. Coac. II. 117. 128.

APHORISMUS LXXIV.

I. Morb. III. 28.
Affection. XX. 13. XXXIII. 3.
Int. Affect. XXIV. 1.

APHORISMUS LXXV.

a. Celſ. II. 7. pag. 64. l. 10.

APHORISMUS LXXVI.

Aph. VI. 43.
Coac. II. 296.
I. Morb. III. 26.
a. Celſ. IV. 4. pag. 203. l. 5.

APHORISMUS LXXVIII.

Aph. VII. 15. 16.
II. Prædict. XIV. 1. 3.
I. Morb. X. 69.
XIX. 4. ad XX.
a. Celſ. IV. 4. pag. 203. l. 5.
Vid. Aph. V. 12. 14.
II. Prædict. XII. 3.
Coac. III. 259.
Vid. Aph. VII. 15. 16.

Ad intelligendum hujus Aphorismi sensum, obscuræ Bennetti Londinensis de tabe observationes accuratè legendæ sunt. Theatr. Tabid.

APHORISMUS LXXIX.

Prænot. II. 1. &c.
XV. 10. 11.
1. Aph. VIII. 18.
Aliment. VI. 1. ad 8.
Insomn. IV. 16.
VI. Epid. VI. 2.

Multi L. B. sectionem octavam omittunt. Plurimi sex ejus priores adjiciunt Aphorismos. Alii Sectionem totam addunt, ut hîc factum vides. Nam quæ spuria tibi videntur, in lectione præteriri facilè possunt.

Α' ΦΟΡΙΣΜΟΙ'

Παρεμβεβλημένοι.

Τμῆμα ὄγδοον.

Α'.

Ὁκόσοι [1] ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενιτικοὶ γίγνονται, ὀλίγοι τινὲς ὑγιάζονται. [2] ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆ φύσιος, καὶ τῆ ἡλικίης, ἡ νοῦσος ἦ.

β'. Ὁκόσοισιν ἐν τῆσιν ἀρρωστίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ καλὰ φαίνεσιν [a] δακρύουσιν, ἀγαθόν. ὁκόσοισι δὲ ἄνευ φαινέσιος, κακόν.

γ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τελαρταίοισιν ἐοῦσιν αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, πονηρόν.

APHORISMI INTERJECTI.

SECTIO OCTAVA.

I.

QUI [1] ſupra quadraginta annos phrenitici fiunt, non admodum ſanantur. [2] Minùs enim periclitantur, quorum naturæ, & ætati, morbus ſimilis fuerit.

2. Quibus, in infirmitatibus oculi ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) [a] lacrymantur, bonum. Quibus verò ſine causâ, malum.

3. Quibus in febribus quartanis exiſtentibus ſanguis ex naribus fluxerit, malum.

δ'. Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γιγνόμενοι σφοδροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι· [1] καὶ οἱ ὠθούμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ σταλαγμοὶ καὶ κρουνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα, καὶ πολλοί. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψιος πολυχρονίου.

ε'. Ἐπὶ χρονίῳ νουσήματι κοιλίης καταφορὴ, κακόν.

ϛ. Ὁκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

ζ'. Φθίσιες μάλιστα γίγνονται ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων, μέχρι τριήκοντα καὶ πέντε.

η'. [1] Τὰ δὲ κατὰ φύσιν γιγνόμενα κατὰ φθίσιν, πάντα μὲν ἰσχυρὰ, τὰ δὲ καὶ θανατώδεα. [2] δεύτερον δὲ, ἢν μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νουσέῃ, αὐτὴ ἡ ὥρη ξυμ-

4. Sudores in diebus criticis oborientes, vehementes & veloces, periculosi: [1] & qui expelluntur ex fronte, velut guttæ, & aquæ salientes, & frigidi valdè, ac multi. Necesse enim *est* talem sudorem prodire cum violentia, & laboris excessu, & expressione diuturnâ.

5. Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum.

6. Quæ medicamenta non sanant, *ea* ferrum sanat. Quæ ferrum non sanat, *ea* ignis sanat. Quæ verò ignis non sanat, *ea* insanabilia existimare oportet.

7. Tabes maximè fiunt ab anno octavo decimo usque ad quintum & tricesimum.

8. [1] Quæ secundùm naturam ad tabem disposita *sunt*, omnia quidem vehementia; quædam verò etiam lethalia. [2] Secundùm autem, si quidem in *eo* tempore

μαχεῖ τῇ νοῦσῳ, οἷον καύσῳ θέρος, ὑδρωπικῷ χειμών· ὑπερνικᾷ γὰρ τὸ φυσικόν· [a] φοβερώτερον δὲ σπληνί.

θ'. Γλῶσσα μέλαινα καὶ αἱματώδης, εἴ τι τῶν τοιούτων σημείων ἄπεστι, μὴ σφόδρα κακόν· δηλοῖ γὰρ νοῦσον σμικροτέρην.

ι'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξέσι σημειοῦσθαι χρὴ, ὁπότε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ ὁπότε σωθήσεσθαι.

ια'. Ὄρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατῶδες.

ιβ'. Ὄνυχες μέλανες, [a] καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλμένοι ἢ καθειμένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον δηλοῦσι.

ιγ'. Τὰ χείλη πελιδνὰ, ἢ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανατώδεα.

ægrotet, *cùm* tempus ipſum unà cum morbo impugnat, velut cum febre ardente æſtas, cum hydrope hyems. Natura enim longè ſuperior eſt: lieni verò [a] plus affert timoris.

9. Lingua nigra atque cruenta, ſi quid horum ſignorum abeſt, non valdè malum: morbum enim minorem declarat.

10. Hæc igitur in febribus acutis notare oportet, quando *quis* moriturus ſit, & quando evaſurus.

11. Teſtis dexter frigidus & convulſus, lethale.

12. Ungues nigri, [a] & digiti manuum & pedum frigidi, contracti vel remiſſi, mortem in propinquo *eſſe* oſtendunt.

13. Labia livida, aut etiam reſoluta & inverſa, & frigida, lethalia.

ιδ'. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, διαφανέα, ξυνεσταλμένα, θανατώδεά εἰσι.

ιέ. Καὶ σκοτοδινιῶν, [1] καὶ τὴν αὐγὴν ἀποστρεφόμενος, καὶ ὕπνῳ καὶ καύματι πολλῷ κατεχόμενος, ἀνέλπιστος.

ιϛ'. Καὶ λυσσάων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοέων, καὶ μηδὲ ἀκούων, μηδὲ ξυνιεὶς, θανατώδης.

ιζ'. Μέλλουσιν ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέστερα γίγνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φυσῶνται.

ιή. Ὅρος δὲ τοῦ θανάτου, ἐὰν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπανέλθῃ ὑπὲρ τοῦ ὀμφαλοῦ εἰς τὸν ἄνω τῶν φρενῶν τόπον, [1] καὶ συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν. ἐπειδὰν ὁ πλεύμων καὶ ἡ καρδία τὴν ἰκμάδα ἀποβάλλωσι, τοῦ θερμοῦ ἀθροοῦντος ἐν τοῖσι θανατώδεσι τόποις, ἀποπνέει ἀθρόον τὸ πνεῦμα τοῦ θερμοῦ, ὅθεν περ ξυνέστη τὸ ὅλον ἐς τὸ ὅλον. [2] πάλιν

14. Aures

14. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales sunt.

15. Et tenebricosâ vertigine laborans, & lucem aversans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus.

16. Et qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoscit, & neque audit, neque intelligit, *jam* moribundus *est*.

17. Morituris *signa* hæc magis fiunt manifesta, & ventres attolluntur, atque inflantur.

18. Terminus verò mortis *est*, si animæ calor supra umbilicum ad locum septo transverso superiorem ascenderit, [1] & omne humidum fuerit combustum. Postquam pulmo & cor humorem amiserint, calore in mortiferis locis coacervato, caloris spiritus confertim exhalat, unde totum cum toto constitit. [2] Rursus partim quidem per carnes, partim

τὸ μὲν διὰ τ σαρκῶν, τὸ δ' διὰ τ ἐν κεφαλῇ ἀναπνοῶν, ὅθεν τὸ ζῆν καλεῖμεν, ἀπολείπουσα ἡ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος οἰκῆον, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον, ἅμα καὶ χολῇ, καὶ αἵματι, καὶ φλέγματι, καὶ σαρκὶ παρέδωκεν.

ΤΕΛΟΣ.

verò per ſpiracula in capite, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis tabernaculum, & frigidum, & mortale ſimulacrum, unà cum bile, & ſanguine, & pituitâ, & carne, deditione tradit.

FINIS.

NOTÆ
IN APHORISMOS HIPPOCRATIS,
Qui difficiliores nec adeo obvii sensûs sunt.

SECTIO OCTAVA.

APHORISMUS PRIMUS.

1. Aph. II. 39. 40. VI. 6.
2. Vid. Aph. II. 34. IV. 48.

APHORISMUS II.

Vid. Aph. IV. 52.
a. Celſ. IV. pag. 51. l. 14.

APHORISMUS III.

Judicat. X. 7.

I. Prædict. I. 2.
Coac. II. 37. 38.
III. 433.
VI. Epid. II. 40.

Notat Prosper Alpinus se narium hæmorrhagiâ à quartanâ liberatum fuisse, quod tamen hujusce dogmatis Hippocratici veritatem non impedit; cùm symptoma illud ab immeabili obstructione pendere soleat. Lib. VI. Cap. XIII. pag. 625.

APHORISMUS IV.

1. Judicat. VI. 9.
Prænot. V. 4. 8.
I. Prædict. V. 7.
Coac. III. 91.
IV. 38. 39.
Vict. Acut. LIII. 8. 9.

APHORISMUS VI.

Arte XIII. 12. ad 18.

APHORISMUS VII.

Aph. V. 9.

APHORISMUS VIII.

1. I. Morb. XX. 1. 2. 3.
2. Aph. III. 3. II. 34.
VIII. 1.
Dieb. Judicat. I. 11. ad 15.
VI. Epid. VIII. 45.
Affection. VII. 3. 4.

a. Celſ. II. 8. p. 70. l. 27.

APHORISMUS IX.

Coac. II. 140. 148.

APHORISMUS X.

Prænot. II. III. IV.

APHORISMUS XI.

Prænot. VIII. 20.
Coac. III. 352.

APHORISMUS XII.

Prænot. VIII. 15. XV. 9.
Coac. III. 349.

a. Celſ. II. 6. pag. 55. l. 4.
II. 7. pag. 66. l. 13.

APHORISMUS XIII.

Coac. I. 97. III. 4.

APHORISMUS XIV.

Prænot. II. 9.
Coac. II. 67. 108.

APHORISMUS XV.

Prænot. II. 18. 19.
1. Coac. II. 117.

APHORISMUS XVI.

Coac. III. 327.

APHORISMUS XVIII.

1. I. Morb. XXX. 12. ad 16.
2. Vid. Aph. VII. 79.
Aliment. VI. 1. ad 8.

LUC. VERHOOFD

PRÆFATIO

AD

INDICEM.

Sisto tibi L. B. indicem, qui (ut verum fatear) in meum factus est usum. Sed cùm is jam aliis etiam conceditur, quid quærentem monere velim, verbo dicam.

Ordo ejus est cum litterarum idem. Prout quærendum cœperit à littera, in eâdem illud videri debet. Quicquid eundem affectum concernit, in summum collegi caput, ut uno intui-

tu omnia videantur. Methodo ad Praxin directâ disposui.

Primò Affectum *pono. Deinde* Anni Tempus, *in quo accidit. Mox* Ætatem *cui est familiaris. Inde ad* Signa *progredior. Hinc* Causas *adscribo, simul cum aliis affectibus, unde originem trahit. Deinceps descendo ad* Prognosin, *bonam, vel malam. Tum* Diætam *præscribo. Postea* Curam *subjungo, sub quâ* Purgationem *quandoque simul præcipio. Tandem* Crisin *sive* Solutionem *quomodo ea fiat, annecto. Denique quibus superveniens morbis, eosdem* solvat, *refero. Ultimò* Species Varias (*in quibus tractandis eadem iterum servatur methodus*) *addo. Et si quæ* supra hæc *occurrant, adjicio.*

Verùm de omni affectu hæc singu-

la conjungere, volumen breve vetat.

Jam si quid in indice omissum putes, in alio id quære capite, & fortasse non frustra feceris. Si tamen idem pluribus notetur in locis, quæso, ne id offendat. Tui enim gratiâ id repetitum est: atque decies redundare, quam semel deficere malo sciens. Ordinis rationem quia brevis esse cogor, non reddo. Fruere, fave, vale.

Καιρὸν γνῶθι.

Ὀξὺς γάρ.

Aph. I. 1.

INDEX.

A.

ABDOMEN.
Craſſi & tenuis *Prog.* II. 35.
ABORTUS.
Tempus III. 11.
Futuri *ſigna à mammis.* V. 37. 38. 53.
Cauſa V. S. V. 31.
Diarrhæa. V. 34.
Teneſmus. VII. 27.
Uteri mucus. V. 45.
Macies p. n. V. 44.
Extenuatio in febre. V. 55.
ABSCESSUS.
Futuri *ſign. in feb.* IV. 31.
In morb. diuturno, IV. 32.
Solutio. IV. 74.
Longi *ſig.* IV. 51.
In articulis *unde poſt feb.* IV. 31.
Prævertitur. IV. 74.
In nephriticis *ſign.* VII. 36.
Abſceſſ. oſſis. *in ulcere diuturno.* VI. 45.
A ſphacelo VII. 77.
ÆTAS.
Temperamentum I. 14. 15.
Progn. II. 34. 45. III. 24. VIII. 1.
Diæta I. 13. 14 15. 16.
Cautio in diæta. I. 17. III. 3.

In aliis. I. 2.
Nuper natus.
Morbi. III. 24.
Dentiens.
Morbi. III. 25.
Morbor. crisis. III. 28.
Puer.
Ver & æstas conveniunt. III. 18.
Fames. I. 13. 14.
Morbi. III. 27.
Non laborat podagrâ. VI. 30.
Morbor. progn. II. 39. III. 28.
Diæta. I. 16.
Puber.
Ver & æstas conducunt. III. 18.
Morbi. III. 27.
Morbor. progn. III. 28.
Adolescens.
Fames. I. 13.
Alvi. progn. II. 20. 53.
Morbi. III. 29.
Morbor. progn. II. 45. V. 7.
Vir.
Autumno & hyeme valet. III. 18.
Fames. I. 13.
Morbi. III. 30. VI. 57.
Senex.
Temperamentum. I. 14.
Æstate valet. III. 18.
Fames. I. 13. 14.
Alvus. II. 20. 53.
Morbi. I. 14. III. 31.
Progn. II. 39. 40. 49. III. 12. VI. 6. VIII. 1.
ALPHI. *Tempus.* III. 20.
ALVI EXCREMENTA, egestiones.
Χωρέον. I. 23.
Ἀποχωρέον. VII. 69.
Διαχώρημα.

IV. 28. VII. 30.
Διαχώρησις. II. 18. IV. 47. V. 64.
Ὑποχωρέον. IV. 25. 26.
Ὑποχώρημα. I. 12 IV. 21. VII. 76. 79.
Ὑποχώρησις. IV. 83. V. 64. VII. 6. 23.
Ἔκκρισις. II. 15.
Ἐπελθόν. IV. 22.
Ὑπελθόν. IV. 23.
Progn. I. 12. VII. 79.
In feb. continuâ, IV. 47. VII. 69.
Diæt. in ſanis. II. 15.
In bilioſis. II. 15. V. 64.
Bilioſorum *ſolutio*, IV. 28.
Ab atrâ bile *lethalia*. IV. 22. 23. 24.
Nigror. *progn.* IV. 21.
A purgante. IV. 21.
Sanguis, *niger bonus* IV. 25.
Lethalis. IV. 23.
Spumoſa *unde*. VII. 30.
Sincera. *Progn.* VII. 23.
In morbo diuturn. VII. 6.
Celeria *unde*. II. 18.
Pauca *ubi*. IV. 83.
Caruncularæ, *malæ*. IV. 26.
Ramentorum *progn.* VII. 67.

ALVI FLUXUS.

Διάῤῥοια. III. 21. 25. 30. V. 12. 14. VI. 15. 16. 17. 32. VII. 29. 30. 75. 78.
Ῥύσις. II. 14. III. 16.

Ῥύειν. v. 34.
Παραχή. I. 2. IV. 60.
Καταφορά. VIII. 5.
Ὑγρότης. III. 31.
Tempus. III. 16. 21.
Ætas. III. 25. 31.
A fluxione capitis. VII. 78.
Progn. II. 14. VII. 75.
Malus. v. 34. VI. 16 VIII. 5.
Lethalis. v. 12. 14.
Solutio. VI. 15.
Morbum solvit. IV. 60. VI. 17. VII. 19.
Spontanei *prog.* I. 2.
Spumosus *à capite,* VII. 30.
Longo *obnoxii*, II. 30. VI. 32.
Ætas, III. 30.
ALVI MUTATIO naturalis, II. 20. 53.
ALVUS HUMIDA, SICCA.
Tempus, III. 1. 17.
Progn. II. 20. 53.
Humidæ *ætas*, III. 31.
Ubi fiat, IV. 27. 73.
ANGINA.
Tempus, III. 16. 20. 22.
Progn. bona, VI. 37. VII. 49.
Mala, v. 10.
ANIMUS. Videatur Mens.
ANXIETAS.
Vino solvitur, VII. 56.
APHTHÆ. *Ætas.* III. 24.
APPETITUS. Vid. Fames.
APOPLEXIA.
Tempus, III. 16. 23.
Ætas, III. 31. VI. 57.
In melancholicis unde, VI. 56.
Progn. VI. 51.

Curæ, II. 42.
Particularis, VII. 40.
AQUA.
Levis *sign.* V. 26.
Calidæ *effectus.* VII. 42. 31.
Frigidæ *effectus*, V. 21.
AROMATA. *Suffitus vis & noxæ*, V. 28.
ARS MEDICA *longa*, I. 1.
Requisita, I. 1.
ARTICULORUM Dolor. Tubercula. Vid. Dolor. Tubercula.
ARTUS, &c.
Progn. mortis, VIII. 10. *ad* 18.
ASTHMA.
Tempus, III. 22.
Ætas, III. 26. 30.
Progn. VI. 48.
AUDITUS.
Progn. in feb. IV. 49. VII. 73.
Hebetis *tempus*, III. 5. 17.
Ætas, III. 31.
Acuti *tempus*, III. 17.
AURES.
Progn. VIII. 14.
Humidarum *ætas*, III. 24. 31.
Doloris *tempus*, III. 21.
AUSTER. vid. Ventus.
AUTUMNUS. vid. Tempestas.

B.

BALBUS.
Progn. VI. 32.
BALNEUM.
Dolores oculorum solvit, VI. 31. VII. 46.
BILIS.
Atræ sign. VII. 68.
Lethalis ubi, IV. 22. 23. 24.
BOREAS. vid. Ventus.
BUBO. *Progn.* IV. 54.

C.

CACHEXIA.
Ætas, III. 31.
Diæta, II. 10. VII. 67.
Purgationis progn. II. 36.
CALCULUS. vid. Vesica.
CALIDUM INNATUM.
Majoris tempus, I. 15.
Ætas, I. 14.
CALOR.
Utilis ubi, V. 18. 22.
Magni *prog.* VII. 13.
Frequentioris *morbi*, V. 16.
Mutati, *progn.* IV. 40. VII. 60.
Particularis, *quid notet*, IV. 39.
Ventris, *quando major*, I. 15.
Progn. IV. 48. VII. 69.
CALVUS. vid. Capilli.
CANCER. *Occulti progn.* VI. 38.
CAPILLI, PILUS.
Quid indicent, V. 69.
E renibus, IV. 76.
Defluxus in tabe lethalis, V. 11. 12.
Calvi *progn.* VI. 34.
Eunuchus non fit, VI. 28.
CAPUT.
Doloris *tempus*, III. 13. 23.
Sign. IV. 70.
Progn. VI. 51.
Diæta, V. 64.
Cura, *V. S.* V. 61.
Solutio, VI. 10.
Gravitatis *tempus*, III. 5. 17.
Causa, V. 28.
Cura, *calor*, V. 22.
Vulneris *progn.* VII. 14.
Ulcus, *calor juvat*, V. 22.
CARTILAGO.

Dissecta non coalescit, VI. 19. 28.
CATARRHUS.
Ætas, III. 12. 21.
Sign. in diarrhœâ, VII. 30.
Causa, frigus, V. 24.
A tabe, VII. 78.
Lethalis ubi, III. 12.
In pectus ruentis, progn. VII. 38.
CAUTIO GENERALIS. I. 2. 3. 17.
CEREBRUM.
Frigus nocet, V. 18.
Concussi *symptomata*, VII. 58.
Vulneris *symptomata*, VI. 50.
Progn. VII. 14.
Lethale est, VI. 18.
Sphaceli *progn.* VII. 50.
CHOLERA.
Ætas, III. 30.
CIBUS. Nutritio.
Cautio, I. 17. II. 7. 51.
Progn. II. 31. 32.
Concoctionis progn. à tempore, I. 18. II. 18.
Differentia, II. 18.
Tutus quando. II. 15. VII. 65.
Nocet, I. 11. 19. II. 10. VII. 65. 67.
Pauco, ubi opus, I. 10. 14. 18.
Multo, ubi opus, I. 14. 15. 18.
Copiosi, sign. II. 8. 17. IV. 41. 45. VII. 64.
Effectus, II. 17.
Consuetus præfertur, II. 38.
Humidus, quibus utilis, I. 16.
Citò nutriens, II. 18.
Et lentè ubi necesse, II. 7.
Mutatio, ubi juvet, II. 45.

Pravi progn. in purgante, II. 36.
Vid. plura in Diæta.
COLLIQUEFACTIO.
Progn. in feb. II. 28.
In gravidâ, V. 55.
Diæta, V. 64.
COLLUM. *Inversi progn.* IV. 35. VIII. 58.
COLOR. *Variantis progn.* IV. 40. VII. 60.
CONCEPTUS.
Sign. V. 41. 51. 61.
Impedimentum, V. 46. 62.
Maris locus, V. 38. 48.
Sign. à colore, V. 42.
CONCOCTA.
Movenda, non cruda, I. 22.
Cruda, *à bile atrâ*, VII. 68.
CONSUETUDO.
Vis. II. 45.
Ejus habenda ratio, I. 16. 17. II. 38. 49. 50.
CONTRARIUM,
Remedium est, II. 17. 22. 48. 50. V. 19.
Paulatim adhibendum, II. 51.
CONVULSIO.
Vid. Spasmus.
COR. *Vulnus, lethale*, VI. 18.
CORPUS.
Præparatio, vid. in Purgatione.
Statura, II. 54.
CRANIUM. *Læsi symptomata*, VII. 24.
CRISIS.
Futuræ *sign. à nocte*, II. 13.
Ab urinâ, IV. 71.
Criticidies, II. 24. IV. 36. 61.
Progn. I. 12.
Non turbanda, I. 19. 20.
Imperfecta, II. 12.

IV. 51. 61. 62. VIII. 4.
CUCURBITULÆ. *Ubi neceſſe*, V. 50.
CUTIS. *Progn.* V. 61. Raræ, *nota*, V. 69.

D.

DEGLUTITIO. *Progn.* IV. 34. 35. VII. 58.
DELIQUIUM ANIMI. *Cauſa*, *calor frequens*, V. 16. *A tuberculo rupto*, VII. 8. *Progn.* II. 41. *In fluore muliebri malum*, V. 56. *Ubi opus*, I. 23.
DELIRIUM.
Φρενῖτις. *Ætas*, III. 30. *Sign. ab urinâ*, IV. 72. *Progn. in ſene*, VIII. 1. *Mala, ex peripneumonia*, VII. 12.
Παραφροσύνη. *In cranio fracto*. VII. 24. *Progn. bona, à ſomno*, II. 2. *A riſu*, VI. 53. *Mala, in febr.* IV. 50. *Cum ſtudio*, VI. 53. *Poſt potum*, VII. 7. *In hæmorrhagiâ*, VII. 9. *In ileo*, VII. 10. *In vigiliis*, VII. 18. *In plagâ capitis*. VII. 14.
Παρακοπή. *Ubi bona*, VI. 26.
Μανία. *Tempus*, III. 20. 22. *Ab ulcere*, V. 65. *In melancholicis*, VI. 56. *A mammis*, V. 40. *Progn.* VII. 5.

Solutio, VI. 21.
Rabies, VIII. 16.
DENTES.
Dentitionis, *ætas & morbi.* III. 25.
Frigus nocet, V. 18.
Lentoris, *in feb. prog.* IV. 53.
DESTILLATIO. vid. Catarrhus.
DIÆTA.
Cautio, I. 9. 10. 16. III. 3.
Pleniori ubi opus, I. 4. 5. 7. 10.
Tenui ubi opus, I. 7. 8. 10. 11.
Mutatio *quos juvet*, II. 45.
Erratum, I. 5.
Vid. plura, in Cibo.
DIAPHRAGMA. Vid. septum transversum.
DIARRHŒA. vid. Alvi fluxus.
DOLOR.
Progn. si non sentiatur, II. 6.
Si sint bini, II. 46.
Calor lenit, V. 22.
Torpor solvit, V. 25.
Ab anginâ, V. 10.
In uleere, V. 65.
Cautio, VI. 65.
Lumborum.
Tempus, III. 23.
Progn. IV. 11.
Purgatio. IV. 20.
Ventris.
Progn. IV. 11. VI. 7. VII. 24. 26.
Purgatio. IV. 20.
Viscerum. *Progn.* IV. 66.
Articulorum.
Tempus, III. 16. 20.
Ætas, III. 31.
Post febres longas, IV. 44. VII. 63.
Causa, cibus copiosior, IV. 45. VII. 64.
Frigida solvit, V. 25.
DYSENTERIA.

Tempus, III. 11. 12. 16. 22.
Ætas, III. 30.
In ulcere, V. 65.
A diarrhœâ, VII. 75.
Progn. VI. 3. 43. VII. 76.
Bona in lienosis, VI. 48.
In insaniâ, VII. 5.
Mala, à sincera dejectione, VII. 23.
Lethalis ab atrâ bile, IV. 24.
Cum Carunculis, IV. 6.
DYSPNŒA. Vid. Respiratio.
DYSURIA.
Tempus, III. 5.
Ætas, III. 31.
Cura, *V. S.* VI. 36. VII. 48.
Vinum, VII. 48.

E.

EBRIUS. *Progn.* V. 5.
ELLEBORUS.
Præparatio ad Elleborum, IV. 13.
Quomodo juvetur, & sistatur, IV. 14. 15.
Sanis periculosus, IV. 15.
Progn. à spasmo, V. 1.
Vid. plura in purgante.
EMPYEMA.
Causa, à sanguine effuso, VI. 20.
A pleuritide, V. 8.
Quot diebus fiat, VII. 38.
Progn. V. 15.
In curâ, VII. 44.
Cautio in curâ, VI. 27.
EPILEPSIA.
Tempus, III. 16. 20. 22.
Ætas, III. 29.
Progn. V. 7.
Cura, II. 45.
ERYSIPELAS.

Ab osse nudato, VII. 19.
Progn. VI. 25. VII. 20.
Lethalis in gravidæ utero, V. 43.
Cura non exulceratî, V. 23.
EVACUATIO.
Ubi opus, II. 8. IV. 41.
Cautio, I. 23. II. 29.
Quâ viâ, I. 21, VII. 61.
Progn. I. 2. 23. 25.
Extrema periculosa, I. 3. II. 51.
Cura, II. 22.
EUNUCHUS.
Progn. VI. 28.
EXCRETIO. Vid. Alvi excrementa.
EXSOLUTIO.
Ἐκλύω, II. 23. 41. VII. 8.
Διαλύω. III. 17.
Καταλύω. II. *Tempus*, 43. 17. 112.
Causa, II. 36. VII. 8.
Progn. II. 41. 43.
EXPERIMENTUM.
Periculosum, I. 1.
EXTENUATUS.
Progn. II. 28. 35. IV. 23.
Vide plura in Pinguî.
EXTREMARUM. frigus. vid. Frigus.

F.

FAMES.
Variat cum ætate, I. 13.
Progn. II. 4.
Labor nocet, II. 16.
Siccat corpus, VII. 59.
Expletur difficiliùs quàm sitis, II. 11.
Solvitur vino, II. 21.

Appetitus dejectus. *Progn.* II. 32.
Malus, VI. 3. VII. 6.
Curat. purgatio, IV. 17.
Fastidium cibi. *In muliere, progn.* V. 61.
FAUCES.
Laborantium progn. II. 15.
Asperarum tempus, III. 5.
FEBRIS.
Ætas, III. 25.
Progn. II. 28. III. 6.
A tempore, III. 6.
A paroxysmo, IV. 30.
A somno, IV. 67.
A lachrymis, IV. 52. VIII. 2.
A surditate, IV. 60.
A dentibus, IV. 53.
A collo, IV. 35. VII. 58.
A respiratione, IV. 68.
A suspiriis, VI. 54.
A suffocatione, IV. 34.
A vomitu sanguinis, VII. 73.
Ab hypochondriis, IV. 73.
Ab urinâ, IV. 69. 70. VII. 31.
Ab alvi excrementis, IV. 21.
A dysenteriâ, VI. 3.
A calore, IV. 65.
A rigore, IV. 29.
A spasmo, II. 26.
A bubone, V. 55.
A lassitudine, IV. 31.
Ab abscessu, IV. 51.
Ab exrenuatione,
Ab hæmorrhagiâ, IV. 27.
A diebus criticis, IV. 36. 61.
Ab ictero, IV. 62. 64.
Sudoris in febribus tempus, III. 69.

Diæta, I. 16. V. 65.
Cibus cui noceat, VII. 65.
Nocet in paroxysmo, I. 19.
Cura febris, quæ non est à bile, VII. 42.
Morbum solvit, II. 26. IV. 57. V. 5. VI. 40. 44. 51. VII. 52.
Acuta.
Tempus, III. 7. II. 14.
Ætas, I. 14. III. 29.
Progn. IV. 66. VIII. 10.
A sudore, IV. 37.
Diæta, V. 67.
Ardens.
Tempus, III. 21.
Ætas, III. 30.
Progn. IV. 54.
A tempore, VIII. 1.
A tremore, VI. 26.
Cura. Rigor solvit, IV. 58.
Delirium, quando, VI. 26.
Continua.
Tempus, III. 21.
Progn. à sudore, IV. 56.
A rigore, IV. 46.
A Sputo.
Urinâ & Excrementis, IV. 47. VII. 69.
A spasmo, IV. 49. VII. 73.
A delirio & Respiratione, IV. 50.
Leipyria.
Progn. IV. 48. VII. 73.
Ephemera.
Progn. IV. 55.
Quotidiana.
Sign IV. 63.
Quæ sit difficilis, IV. 30.
Tertiana.
Tempus, III. 21.
Crisis, IV. 59.
Tertiana continua, periculosa, intermittens, non

IV. 43. VII. 62.
Quartana.
Tempus, III. 21. 22.
Sign. ab urinâ, IV. 74.
Progn. V. 70.
A tempore, II. 25.
Ab hæmorrhagia, VIII. 3.
Symptomatica, II. 47. VI. 50.
Vaga.
Tempus, III. 22.
Longa.
Tempus, III. 16.
Ætas, III. 27.
Unde, VI. 45. VII. 64.
Longæ futuræ sign.
A sudore, IV. 36.
Ab urinis, VII. 31.
Ab abscessu, IV. 51.
Prog. IV. 44. VII. 63.
Diæta, V. 64.
Lenta. *Diæta*, V. 64.
Cum lassitudine.
Quibusdam jam Lymphatica *dicta.*
Sign. ab urinâ, IV. 31.
Recidiva.
Causa, II. 12.
Unde, IV. 36. 61.
FERRUM. *In curâ progn.* VIII. 6.
FLUOR MULIEBRIS.
Progn. V. 56.
FŒMINA. Vid. Mulier.
FOTUS, SUFFITUS.
Πυρία.
Menses movet, V. 28.
Oculorum dolores solvit, VI. 31.
Ejus noxa, V. 28.
Θυμίαμα.
Experimentum circa prægnationem, V. 59.
FRIGUS.
Ætas, III. 14.
Ubi juvet, V. 21. 23. 25.
Noceat, V. 18.

20. 22. 23. 24.
Morbi à frig. V. 17. 20. 24.
Particulare, *quid notet*, IV. 39.
Progn. mala, VIII. II. 12. 14.
Extremarum. *progn.* VII. 1. 26.
In febre progn. IV. 48. 7. 69.
Mutati, *progn.* IV. 40. VII. 60.
Mortis imago, VIII. 18.
Cura, calor, II. 22. V. 19.
FUROR. Vid. in Delirio Rabies.

G.

GEMELLI.
Alterutrius abortus, V. 38.
GENA. *Tenuis particula dissecta non coalescit*, VI. 19.
GENITALIUM. putredines. *Tempus*, III. 21.
GENUUM gravitas. *Purgatio curat.* IV. 20.
GIBBUS. *Progn.* VI. 46.
GINGIVÆ. Pruritus. Vid. Pruritus.
GRACILIS. Vid. in Pingui.
GRAVEDO. *Tempus*, III. 13. 20. 23.
Progn. in sene. II. 40.
Diuturnæ *tempus*, III. 14.
GRAVIDA. *Sign.* V. 41. 51. 61.
Fœtus locus, V. 38. 48.
Progn. à mammis, V. 37. 38. 52. 53.
A menstruis, V. 60.
A colore, V. 42.

A V. S. V. 31.
A diarrhœâ, V. 34.
A teneſmo, VII. 27.
Ab eryſipelate, in utero. V. 43.
A febre, V. 55.
A morbo acuto, V. 30.
Ab extenuatione, *p. n.* V. 44.
Purgatio, IV. 1. V. 29.

H.

HABITUS.
Prog. II. 34.
Athleticus, I. 15.
Periculoſus, I. 3.
HÆMOPTOE.
Vid. Sanguinis ſputum.
HÆMORRHAGIA. vid. Sanguinis fluxus.
HÆMORRHOIDES.
Ætas, III. 30.
Bona, IV. 25. VI. 11.
Curæ cautio, VI. 21.
Solvunt delirium, VI. 21.
HEPAR.
Dolorem *febris ſolvit*, VII. 52.
Inflammati *ſymptomata, ſive ſigna*, V. 58.
Progn. VII. 17.
Suppurati *cura progn.* VII. 45.
Hydropis, *progn.* VII. 55.
Vulnus, *lethale*, VI. 18.
HERPES exedens.
Juvatur calore, V. 22.
HORROR.
Tempus, III. 5.
A ſudore malus, VII. 4.
Vinum ſolvit, VII. 56.
HUMIDA NATURA, *ſive* Corpus.
Ætas, III. 31.
Sign. ſudor. IV. 56. VII. 61.

Progn. VI. 2.
Cura, fames, VII. 59.
Evacuatio, VII. 61.
Juvat ſiccitas, III. 14.
Morbi, III. 11.
HUMORES ALII.
Progn. VII. 69. 70.
HYDROA. *Tempus*, III. 21.
HYDROPS.
Tempus, III. 22.
Cauſa, ab hæmorrhoidibus curatis, VI. 12.
A liene, VI. 43.
Ab hepatis hydrope, VII. 55.
A leucophlegmatiâ, VII. 74.
Progn. à cauſis, VI. 43. VII. 55.
A tempore, VIII. 8.
Tuſſis deſperata eſt, VI. 35. VII. 47.
Bona in delirio, VII. 5.
Curæ cautio, VI. 27.
Solutio, VI. 14.
Ulcus difficile, VI. 8.
Sicca, *unde*, IV. 11.
HYEMS. Vid. Tempeſtas.
HYPERCATHARSIS. Vid. Purgatio.
HYPOCHONDRIA.
Murmuris, *progn.* IV. 73.
Diæta. V. 64.
Doloris *progn.* VI. 40.
Duritiei *in Ictero progn.* IV. 64.
HYPOGASTRIUM.
Dolor, *quid notet*, IV. 80. VII. 39.
HYSTERICA.
Sternutatio juvat, V. 35.

I.

ICTERUS.

Non est flatulentus, V. 72.
Progn. ab hepate, VI. 42. IV. 64.
Progn. quando noxius, IV. 62.
Utilis, IV. 64.
JEJUNIUM. Vid. Fames.
IGNIS. *Curæ progn.* VIII. 6.
ILEUS.
Tempus, III. 22.
Progn. à stranguria, VI. 44.
A variis, VII. 10.
IMBECILLITAS. *Sign.* II. 28.
IMPETIGINES.
Tempus, III. 20.
INFLAMMATIO.
Recens, *frigore curatur*, V. 23.
INSANABILIA. VIII. 6.
INSTABILIA, *quæ*. II. 27. 52.
INTESTINUM.
Tenuis *vulnus lethale*, VI. 18.
Non coalescit, VI. 24.
Recti *inflammat. symptoma*, V. 59.
ISCHIADICUS DOLOR.
Tempus, III. 22.
Progn. VI. 59. 60.
JUDICIUM. *Difficile*, I 1.
JUVANTIA, NOCENTIA. II. 27.

L.

LABIA.
Progn, VIII. 13.
In febre continua, VI. 49. VII. 73.
LAC.
In menstruis deficientibus, V. 39.
In gravida, progn. V. 52.
Quibus conveniat, V. 64.
LACRYMÆ.
Ætas, III. 31.
Progn. in morbis,

IV. 52. VIII. 2.
LASSITUDO.
Sign. ex urinâ, IV. 74.
Progn. in febre, IV. 31.
Cura quies, II. 48.
Spontaneæ. *progn.* II. 5.
LATUS. Dolor. Vid. Dolor.
LEPRA. *Tempus*, III. 20.
LETHALE VULNUS. vid. Vulnus.
LETHARGUS.
Tempus, III. 23.
Ætas, III. 30.
LEUCOPHLEGMATIA.
Progn. VII. 74.
Solvitur diarrhœâ, VII. 29.
LICHENES. *Tempus*, III. 20.
LIENOSUS.
Tempus, III. 22.
Progn. VI. 43. VIII. 8.
Dysenteriâ utilis, VI. 48.
LIENTERIA.
Tempus, III. 22.
Ætas, III. 30.
Causa in Lienosis, VI. 43.
A dysenteria, VII. 76.
Progn. à ructu, VI. 1.
Cautio in purgatione, IV. 12.
LINGUA.
Progn. VII. 40. VIII. 9.
LOCUS. vid. Regio.
LUMBUS. Dolor. vid. Dolor.

M.

MAMMÆ.
Progn. à lacte, V. 39.
A sanguine, V. 40.
In gravida, ab extenuatione, V. 37. 53.
A lacte, V. 52.
MANIA. vid. in Delirio.

MELANCHOLIA
Tempus, III. 14. 20. 22.
Sign. VII. 40.
Cauſa. Timor & mœſtitia, VI. 23.
Progn. VI. 11. 56.
Purgatio, IV. 9.
MENS.
Progn. II. 23. VIII. 16.
Laborantis ſign. II. 6.
MENSTRUA.
Erumpentia, *morbos pueritiæ ſolvunt*, III. 28.
Vomitum ſanguinis curant, V. 32.
Siſtuntur *in gravida*, V. 61.
Fluentium *progn.* V. 60.
Deficientia.
Sign. V. 39.
Progn. V. 57. VI. 29.
Sanguis è naribus juvat, V. 23.
Cura Suffitus, V. 38.
Nimia.
Progn. V. 57.
Cura, V. 50.
Coloris vitiati *Cura*, V. 36.
MORBUS.
Cautio in morbo, I. 2.
Progn. I. 12. II. 33. 34. 35. III. 3. VIII. 1.
MORBI SEDES; ſive Focus, IV. 33. 38. 39.
MORBUS FUTURUS.
Tempus, III. 1. 19.
Sign. II. 5.
Cauſa. Cibi copia, II. 17.
MORBI PRINCIPIUM.
Remiſſius eſt, II. 30.
Ab atra bile, lethale, IV. 22.
Rarò purgandum, I. 22. 24.
Si quid movendum, ſtatim move, II. 29. IV. 10.

Morbi Vigor.
Vehementior est, II. 30.
Diæta tenuis, I. 8. 20.
Nil movendum, II. 29.
Morbi Finis.
Remissior est, II. 30.
MORBUS ACUTUS.
Tempus, III. 9.
Sign. I. 7.
Ab urinâ, VII. 32. 35.
Prædictio incerta, II. 29.
Progn. VIII. 10.
Mala, à suspiriis, VI. 54.
Frigore extremarum, VII. 1.
Lethalis ab excrementis, IV. 23.
In gravida, V. 30.
Diæta, I. 4. 7.
Purgatio, I. 24. IV. 10.
Crisis in XIV. diebus, II. 23.
MORBUS LONGUS.
Futuri *sign.* I. 12. II. 18. IV. 40. VII. 60.
A sudore, IV. 36. 37. 56.
Ab urina, VII. 31. 34.
Ab abscessu, IV. 51.
Existentis *progn.* *ab appetitu prostrato*, VII. 6.
Ab excrementis, IV. 23. VII. 6.
Ab alvi fluxu, VIII. 5.
Diæta tenuis periculosa, I. 4.
MORBUS PERICULOSUS.
In genere, II. 34. VIII. 1. 8.
Remedium quale, I. 6.
MORBUS.
Judicatu facilis, I. 12. III. 8.
Difficilis, I. 12. III. 8. IV. 29. 30.

MORBUS RECIDIVUS.
Causa, II. 12.
Futuri sign. IV. 36. 61.
MORBUS INSANABILIS. VIII. 6.
MORS.
Propinqua,
Sign. à variis, VI. 38. VIII. 11. *ad* 18.
Ab excrementis, IV. 23.
In feb. contin. IV. 49. VII. 73.
Certa, VI. 27.
Subita. *Sign.* II. 41. 44.
MORTIFERUM, *lethale.*
Θανάσιμον, Θανατῶδες. II. 1. III. 9. IV. 22. 24. 26. 34. 35. 37. 46. 48. 50. V. 1. 2. 11. 14. 22. 30. 43. VI. 18. 27. 52. VII. 25. 72. 73. 79. VIII. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18.
MOTUS, QUIES.
Se invicem curant, II. 22. 48.
Effectus in purg. II. 14. 15.
Progn. II. 51.
MULIER.
Non est ambidextra, VII. 43.
Fœcundæ *temperamentum*, V. 62.
Sign. V. 59.
Infœcunda, *crassa p. n.* V. 46.
MUTATIONES.
Subitarum *prog.* II. 51.
Caloris, Coloris, Tempestatis. vid. Calor, Color, Tempestas, &c.
MUTUS.
Causa, VII. 58.
Progn. VI. 51.
Ab ebrietate, V. 5.

N.

NARES.
Progn. in feb. contin. IV. 49. VII. 73.
Humidarum *ætas*, III. 31.
Et Siccarum *progn.* VI. 2.
Hæmorrhagiæ *in quartana progn.* VIII. 3.
Pus, *solvit dolorem Capitis*, VI. 10.
Compressarum *vis*, V. 49.
NATURA.
Inimicum. vid. Nimium.
Differentia, III. 1.
Progn. II. 34. VI. 2. VIII. 1. 8.
NEPHRITIS.
Ætas, III. 31.
Sign. ab urina, VII. 34. 35.
Progn. VI. 36.
In senibus, VI. 6.
Hæmorrhoides utiles, VI. 11.
NERVUS.
Calor juvat, V. 18.
Frequentior debilitat, V. 16.
Refectus *non coalescit*, VI. 19. VII. 28.
NIGROR.
Causa, frigus, V. 17. 20.
NIMIUM, Naturæ est inimicum.
In omnibus, II. 51.
In cibo, I. 4. II. 4. 17.
In somno, vig. II. 3. VII. 71.

O.

OCCASIO. *Celeris*, I. 1.
OCULI.
Progn. IV. 52. VIII. 2.
In febre continua, IV. 49. VII. 73.
In vomitu, VII. 3.
In somno, VI. 52.

Ophthalmia.
Tempus, III. 11. 14. 16. 21.
Solutio, VI. 17.
Doloris, *cura*, VI. 31. VII. 46.
Tarditatis & Morsus *tempus*, III. 17.
Hebetudinis.
Glaucomatis & Humiditatis *ætas*, III. 31.
Cæcitas, *in melancholicis*, VI. 56.
OFFICIUM Medici, ægri, &c. I. 1.
OMENTUM.
Crassius, *infœcundam facit*, V. 46.
Excidens *putrescit*, VI. 58.
ORGASMUS. vid. Turgens materia.
OS.
Ulcerationum, *tempus*, III. 21.
Ætas, III. 24.
Amari, *cura*, IV. 17.
OSCITATIO.
Solvitur vino, VII. 56.
OSSA.
Frigus lædit, V. 18. 22.
Laborantis *progn.* VII. 2.
Nudati, *progn.* VII. 19.
Cura, calor juvat, V. 22.
Dissectum, *non coalescit*, VI. 19. VII. 28.
Fracta *calor juvat*, V. 22.
Abscessus, *in ulcere diuturno*, VI. 45.
A sphacelo, VII. 77.

P.

Παραχοπή.
PAROXYSMUS.
Sign. I. 12. II. 13.
Progn. IV. 30.

Cibus nocet, I. 11. 19.
PARTUS DIFFICILIS.
In tenuitate p. n. à feb. V. 55.
Sternutatio juvat, V. 35.
PECTEN. Dolor *quid notet*, VII. 39.
PECTUS. *Frigus lædit*, V. 24.
Dolor. vid. Dolor.
PERINÆUM. Dolor *quid notet*, IV. 80. VII. 39.
PERIPNEUMONIA, vid. in Pleuritide.
PERVERSA, sive Distorta pars. *Progn. in feb.* IV. 35. 49. VII. 58. 73.
PHLEBOTOMIA. vid. V. S.
PHRENITIS. vid. Delirium.
PHTHISIS. *Tempus*, III. 13. 16. 22. *Ætas*, III. 29. VI. 9. VIII. 7. *Causa, à pleuritide*, V. 15. *A sputo sanguinis*, VII. 15. 16. 78. *Puris*, VII. 16. 78. *Ab hæmorrhoidibus*, VI. 12. *Progn. lethalis. A tempore*, III. 10. *A natura*, VIII. 8. *A diarrhœâ*, V. 12. 14. VII. 78. *A sputo*, V. 11. VII. 16. 78. *Puris purgatio sursum*, VII. 78. *Diæta*, V 64. *Purgatio*, IV. 8.
PINGUES, Crassi. *Progn.* II. 35. *Mortis*, II. 44. *Purgatio*. II. 35. IV. 7.
Gracilis. *Purgatio*,

Purgatio, II. 35. IV. 6.
Gravidæ, *p. n. progn.* V. 44.
PITUITA.
Concluſæ *ſolutio*, VII. 74.
Fluxus à capite, VII. 30.
PLEURITIS.
Tempus, III. 23.
Ætas, III. 30.
Qui minus obnoxii, VI. 33.
Progn. VII. 11.
A ſputo, *quoad tempus*, I. 12. V. 8. 15.
Diarrhœa lethalis, VI. 16.
Dolor. vid. Dolor. Lateris.
Peripneumonia.
Tempus, III. 23.
Ætas, III. 30.
Progn. VII. 12.
Mala à pleuritide, VII. 11.
Diarrhœa lethalis, VI. 16.
PLUVIA, vid. in Tempeſtate.
PODAGRA.
Tempus, III. 16. 20. VI. 55.
Ætas, III. 31.
Cauſa, VI. 29. 30.
Qui non obnoxii, VI. 28. 29. 30.
Progn. VI. 49.
Dolorem frigida ſolvit, V. 25.
POTUS.
Conſuetus *præfertur*, II. 38.
Effectus, II. 11.
Multi *prog.* VII. 7.
PRÆDICTIO.
Acutorum incerta, II. 19.
PRÆGNANS. vid. Gravida.
PRÆPUTIUM.
Reſectum *non coaleſcit*, VI. 19.
PRURITUS.
Gingivarum *ætas*, III. 25.
Corporis *totius*, *ætas*, III. 31.
PURGATIO PER ALVUM.
Purgandum.

Vere, VI. 47.
Hyeme, IV. 4.
Non purgandum.
Æstate, I. 7. 9.
Sub Cane, &c. IV. 5.
In vigore morbi, II. 29.
In extenuatis. II. 35. IV. 6.
Qui purgandi, II. 8. IV. 18. 20. VII. 67.
Quæ purgandæ, V. 36.
Purgandi.
Difficulter vomentes, IV. 7.
Melancholici, IV. 9.
Tabidi, IV. 8.
Oculis dolentes, VI. 31.
Debilis sudans, VII. 61.
Gravida, *quando*. IV. 1. V. 29.
Purganda.
Concocta, I. 22.
Turgentia. IV. 1. 10. V. 29.
Quâ viâ *purgandum*, I. 21. VII. 61.
Præparatio *ad purgationem*, II. 9. IV. 13. VII. 70.
Quantâ *purgatione opus*, I. 23.
Juvanda, *aut* Sistenda, *quomodo*, IV. 14. 19.
Finis *signa*. IV. 12.
Progn. ab excrementis, IV. 21.
A spasmo, V. 1. VII. 25.
Bonæ *purgationis signa*. I. 2. 23. 25. IV. 2. 3.
Noxia.
In genere, I. 24. 25. IV. 2. 3.
Sub Cane, &c. IV. 5.
In sanis, II. 36. 37. IV. 16.
In Crisi. I. 20.
Spontaneæ *progn.* I. 1. 2.
Hypercatharsis.
Progn. V. 4. VII. 41.

PUS.
Generationis ſign. II. 47.
Calor juvat, V. 22.
Frigus impedit, V. 20.
Progn. VI. 41. VII. 8.
Boni nota, VII. 44. 45.
Curæ Cautio, VI. 27.
Puris ſputum.
Cauſa d ſanguinis ſputo, VII. 15. 18.
A vomitu ſanguinis, VII. 78.
Progn. VII. 14. 16. 78.
E capite effluens, *ejus dolorem ſolvit*, VI. 10.
In ventre, *Cauſa.* VI. 20. VII. 22.
In urina, *quid notet*, IV. 75. 81.
In utero, *Cura*, V. 47.

PUSTULÆ.
Ulceroſæ, *Vere ſiunt*, III. 20.
Datæ, *quales ſint*, VI. 9.
PUTREDINES.
Tempus, III. 16. 21.

Q.

QUIES. vid. in Motu.

R.

RABIES. vid. in Delirio.
RAUCEDO.
Tempus, III. 13. 20. 23.
Progn. in ſene, II. 40.
RATIO. vid. Mens.
Rationi *fidendum.* II. 27. 52.
RECIDIVUS MORBUS. vid. Morbus recidivus.
REFECTIO. vid. Cibus.

REGIO.
Cautio in Diæta, I. 17.
In Medicamentis, I. 2.
Mutatio, *quos juvet*, II. 45.
REMEDIUM.
Quali opus, I. 6.
Gradus, VII. 6.
RENES.
Sanguinis *profluentis sign.* IV. 57. 78.
Suppuratorum *symptomata*, V. 58.
Ulceris, *sign.* IV. 75.
Pili, & Caruncula, IV. 76.
REPLETIO.
Differentia, II. 11.
Extrema *periculosa*, I. 3. 4. II. 4. 17. 51. VI. 39.
Cura, II. 22.
RESPIRATIO, difficilis. Dyspnœa.
Ætas, III. 31.
Progn. in febre, IV. 68.
In feb. contin. IV. 50.
RIGOR.
Causa, *frigus* V. 17. 20.
Focus, V. 62.
Signum est quotidianæ feb. IV. 63.
Solvit feb. ardentem, IV. 58.
Progn. in febre IV. 29. 46.
Malus à multo potu, VII. 7.
Cura. Calor mitigat, V. 22.
RUCTUS ACIDUS
Progn. VI. 33.
Bonus in lienteria quando, VI. 1.

S.

SANGUIS.
Collecti *in mammas progn.* V. 40.
Fluxus *tempus*, III. 20.
Causa, *calor*, V. 16.

Frigus, V. 24.
Progn. in feb. IV. 27.
A convulsione, &c. V. 3. VII. 9.
Malus in ulcere, VIII. 21.
Diæta, V. 64.
Cura, frigus, V. 19. 23.
E capite *progn.* VI. 10.
Per nares.
Ætas, III. 27.
Progn. in quartana, VIII. 3.
Bonus in menstruis deficientibus, V. 33.
Solvit surditatem, VI. 60.
Capitis dolorem, VI. 10.
Abscessum, IV. 74.
In ventrem *progn.* VI. 20.
Sputum.
Ætas, III. 29.
Progn. VII. 15. 78.
In feb. contin. IV. 27.
Spumans, *è pulmone*, V. 13.
Vomitus.
Progn. Bonus sine febre, VII. 37.
Malus, II. 25.
Cum febre, VII. 37.
Tabes sequitur, VII. 78.
Cum urina, *quid notet*, IV. 78. 80. 81. VII. 39.
Per alvum.
Niger bonus, IV. 25.
Malus bonus, IV. 21. 22.
SANITAS. *Sign.* VI. 2.
SATIETAS. *Quæ mala*, II. 4.
Vid. Repletio.
SATYRIASIS.
Ætas, III. 26.
SECUNDÆ.
Sternutatio expellat, V. 49.
SEMEN. *Progn.* VI. 2.
SENEX. vid. in Ætate.

SEPTUM TRANSVERSUM.
Vulnus *lethale*, VI. 18.
SICCITAS. vid. in Tempeſtate.
SIGNA. vid. Affectus, cujus ſunt.
SINGULTUS.
Cauſa, VI. 39.
Ab hepate inflammato, V. 58.
Progn. malus in hæmorrhagia, V. 3.
In hypercatharſi, V. 4. VII. 41.
A vomitu, VII. 3.
Ab Ileo, VII. 10.
Ab hepate inflammato, VII. 17.
Cura, ſternutatio, VI. 13.
SITIS.
Non magna ubi.
Progn. nocturna, V. 27.
In purgante, IV. 19.
In feb. Leipyria, IV. 48. VII. 73.
Diæta. Lac nocet, V. 64.
Expletur citiùs, quàm fames, II. 11.
SOMNUS, VIGILIÆ.
Mali, II. 3. VII. 71.
Somnus.
Progn. II. 1.
In febre, IV. 67.
In vertigine, VIII. 15.
Bonus, in delirio, II. 1.
Poſt ſitim, V. 27.
Effectus, IV. 14. 15.
Longi tempus, I. 15.
Vigiliæ.
Ætas, III. 24. 31.
Prognoſis mala, VII.
SPASMUS, Convulſio.
Ætas, III. 25.
Cauſa, Frigus, V. 17. 20.
Repletio aut Inanitio, VI. 39.

In melancholicis, VI. 56.
In ulcere, quando, V. 65.
Futuri in feb. sign. IV. 68.
Progn. in feb. II. 26.
Malus in febre, IV. 66. 67.
In vigiliis, VII. 18.
In ardore, VII. 13.
In hæmorrhagia, V. 3. VII. 9.
In Ileo, VII. 10.
Ab Elleboro. IV. 16.
Ab hypercatharsi, V. 4.
In fluore muliebri, V. 56.
Lethalis. In febre cont. IV. 49.
A purgante, VII. 25.
Ab Elleboro. V. 1.
In ebrio, V. 5.
In teste dextro, VIII. 11.
In vulnere, V. 2.
Cura. Calor mitigat, V. 22.
Frigus levat, V. 25.
Solvitur à feb. IV. 57.
A quartana, V. 70.
Tetanus.
Causa, frigus, V. 17. 20.
In ulcere, quando, V 65.
Progn. V. 6.
Malus in ardore, VII. 13.
Cura, frigida, V. 21.
Calor mitigat, V. 22.
Solvitur à feb. IV. 57.
SPIRITUS. vid. Respiratio.
SPUMA.
Oris, *progn.* II. 43.
In sputo sanguinis, *unde*, V. 13.
In alvi excrementis, *unde*, VII. 30.
Bullæ *in urina, quid nocent*, VII. 34.

SPUTUM.
Progn. in feb. contin. IV. 47. VII. 69.
In pleuritide, I. 12.
In phthisi, V. 11. VII. 78.
Sanguinis. vid. Sanguinis sputum.
Puris. vid. Puris sputum.
STATURA CORPORIS. II. 54.
STERILIS.
Mas, V. 61.
Mulier. vid. Mulier.
STERNUTATIO.
Causa, VII. 1.
Solvit singultum, VI. 13.
Juvat partum difficilem, V. 35.
Expellit secundas, V. 49.
STRANGULATIO
Progn. II. 43.
STRANGURIA.
Tempus, III. 16. 20. 22.
Ætas, III. 31.
Symptomatica, IV. 80. V. 58. VII. 39.
Progn. ab Ileo, VII. 44.
Cura. V. S. & vinum, VII. 48.
STRUMA, *Ætas*, III. 26.
STUPOR.
Malus in vulnere Capitis, VII. 14.
SUDOR.
In febre, *tempus*, III. 6.
In morte, *cui*, V. 71.
Particularis, *morbi sedem notat*, IV. 38.
Progn. I. 12. VII. 79.
In febre, IV. 36.
Malus in feb. contin. IV. 56.
In crisi, *qualis*, VIII. 4.
Horror malus, VII. 4.
Calidus, *quid notet*, IV. 43.

Frigidus, *malus*, IV. 42. VIII. 4.
Progn. in feb. IV. 37.
Multus & Continuus, *quid notet*, IV. 42. VII. 61.
A somno, unde, IV. 41.
Ubi malus, VIII. 4.
Cura, IV. 41. VII. 61.
Hydroa, *Tempus*, III. 2.
SUFFITUS. vid. Fotus.
SUFFOCATIO.
Progn. in febre, IV. 34.
SUPERCILIUM.
Distorti, *in feb. contin. progn.* IV. 49. VII. 73.
SURDITAS.
In febre contin. lethalis, IV. 49. VII. 73.
Solutio per alvum, IV. 28.
In febre, IV. 60.
SUSPIRIA.
In acutis, cum feb. mala, VI. 54.
Vid. Respiratio.

T.

TABES. Vid. Phthisis.
TEMPESTAS ANNI.
Concedendum ei I. 2. 17.
Morbos indicat, I. 12.
In alia alii morbi fiunt, III. 19.
Progn. II. 34. VIII. 8.
Mutatio.
Morbi causa, III. 1. 4. 8.
Quos juvet, II. 45.
Siccitas.
Salubris, III. 11.
Morbis, III. 7. 16.
Pluvia.
Minus salubris III. 15.

Morbi, III. 16.
Ver.
Salubris, III. 9.
Pueris conducit, III. 18.
Diæta, I. 15. 18.
Medicina facienda, VI. 47. VII. 53.
Morbi, III. 20. VI. 55.
Progn. III. 11. 12.
Æstas.
Senibus utilis, III. 18.
Diæta, I. 18.
Purgatio, IV. 4. 6.
Morbi, II. 25. III. 6. 21.
Progn. III. 2. 6. 13. 14. VIII. 8.
Autumnus.
Ætas media valet, III. 18.
Diæta, I. 18.
Periculosus est, III. 9.
Malus tabi, III. 10.
Morbi, II. 25. III. 4. 22. VI. 55.
Progn. III. 4. 13. 14.
Hyems.
Mediæ ætati commoda, III. 18.
Diæta, I. 15. 18.
Purgatio, IV. 4. 7. 9. 12.
Morb. II. 25. III. 23.
Progn. III. 2. II. 12. VIII. 8.
TENESMUS.
Progn. in gravida, VII. 27.
TERROR.
Ætas, III. 24.
Malus infebre, IV. 67.
TESTES.
Progn. à convulsione, VII. 11.
TETANUS. vid. in Spasmo.
TIMOR. Longi *Effectus*, VI. 23.
TONSILLÆ.
Inflammationis ætas, III. 26.
TORPOR.

Effectus, v. 25.
TRANSPIRATIO
Progn. VII. 79. VIII. 18.
In Viro, V. 63.
TREMOR.
Solutio in feb. ardente, VI. 26.
TRISTITIA. Longæ.
Effectus, VI. 23.
TUBERCULA, φύματα.
Tempus, III. 20.
Ætas, III. 26.
Progn. à ruptione, VII. 8.
Curæ Cautio, II. 15.
In articulis *in feb. longis*, IV. 44. VII. 63.
Causa, Cibi copia. IV. 45. VII. 64.
Cura, frigida levat, V. 25.
In urethra
Solutio, IV. 82. VII. 57.
Ἐξανθήματα, VI. 9.
TUMOR.
Progn. mollis bonus, V. 67.
Evanescentis *progn.* V. 65.
In ulcere *progn.* V. 66.
TURGENS *materia ubique & semper educenda*, I. 22. IV. 14. 10. V. 29.
TUSSIS.
Tempus, III. 5. 13. 20. 23.
Ætas, III. 24. 31.
Causa, frigus, V. 24.
Progn. in hydrope desperata, VI. 35. VII. 47.
Siccæ *in feb. ardente progn.* IV. 54.
Gibbi à tussi, *progn.* VI. 46.

V.

VARICES.
Calvis non fiunt, VI. 34.

Solvunt delirium, VI. 21.
VENÆ SECTIO.
Vere instituenda, VI. 47. VII. 53.
Quanta opus, I. 23.
Juvat in Capitis dolore, V. 68.
Solvit oculorum dolorem, VI. 31. VII. 46.
Dysuriam, V. 36.
Stranguriam, VII. 48.
Fluxiones, VI. 22.
Nocet gravidæ, V. 31.
VENTRICULUS.
Æstus & Dolor, *in feb. malus*, IV. 65.
Cura, *purgatio*, IV. 17.
Vulnus, *lethale*, VI. 18.
VENTUS.
Auster. *Morbi*, III. 5. 17.
Progn. III. 12. 13.
Boreas. *Morbi*, III. 5. 17.
Progn. II. 11. 12. 13. 14.
VENTRIS. Mutatio. vid. Alvi Mutatio.
Partes, vid. Pinguis.
Dolor. vid. Dolor.
Calor. vid. Calor.
Ventris turbatio.
Solvit surditatem, IV. 60.
Spontaneæ *progn.* I. 2.
VER. vid. in Tempestate.
VERATRUM. vid. Elleborus.
VERMES & VERRUCÆ. *Ætas*, III. 26.
VERTICULUM.
Luxationis ætas, III. 26.
VERTIGO.
Tempus, III. 17. 23.
Ætas, III. 31.
Tenebricosa, *mala*, VIII. 15.
Cura, *purgatio*, IV. 17.

VESICA.
Laborantis, *sign.* IV. 80. VII. 39.
Progn. in sene, VI. 6.
Calor juvat, V. 22.
Calculi, *ætas*, III. 26.
Sign. IV. 79.
Vulnus, *lethale*, VI. 18.
Ulceris, *sign.* IV. 75. 81.
Scabiei, *sign.* IV. 77.
VIGILIÆ. vid. in Somno.
VIGOR. vid. Morbi Vigor.
VINUM. *Curat.*
Θώρηξις, *fames*, II. 21.
Ἄκρητον, *oculorum dolores*, VI. 31. VII. 46.
Ἰσχυρὰς, *affectus varios*, VII. 56.
VISCERA Dolor. vid. Dolor.
VISUS.
Progn. in febre contin. IV. 49. VII. 73.
Hebetis, *tempus*, III. 5.
Ætas, III. 31.
VITA.
A calore est, VIII. 18.
Brevis est, I. 1.
ULCUS.
Tempus, III. 20. 21.
Progn. VI. 4.
A pulsu, VII. 21.
A tumore, V. 65.
In hydrope, VI. 8.
Juvat calor, V. 22.
Nocet frigus, V. 20. 22.
Diuturni, *progn.* VI. 45.
Oris. vid. oris ulceratio.
UMBILICUS.
Inflammationis ætas, III. 24.
Doloris progn. IV. 11.
UNGUES.

Nigrorum progn. VIII. 12.
VOMITUS.
Tempus, III. 21.
Ætas, III. 24.
A tuberculo rupto, VII. 8.
Ubi opus, IV. 17. 18. VII. 61.
Æstate convenit, IV. 4. 6.
Præparatio, VII. 70.
Progn. I. 23. VII. 3.
Malus in Ileo, VII. 10.
In Lienteria hyeme, IV. 12.
Spontaneus, *progn.* I. 2.
Solvit diarrhœam, VI. 15.
Sanguinis.
Progn. VII. 78.
A febr. VII. 37.
Malus, IV. 25.
Cura, VII. 37.
Solutio, *per menstrua*, V. 32.
Bilis *in Cerebro diviſo*, VI. 50.
Ab atra bile, *lethalis*, IV. 22.
URETHRA.
Tuberculi, *ſolutio*, IV. 82. VII. 57.
URINA.
Alba, pellucida, mala, IV. 72.
Alba, multa craſſa, *abſceſſu liberat*, IV. 74.
Craſſæ, grumoſæ, paucæ, *progn.* IV. 69.
Multa, *noctu quid notet*, IV. 83.
Solvit morbum, VI. 54. VII. 73.
Nubeculæ, *progn.* IV. 71.
Sedimentum.
Progn. IV. 69.
Bilioſum, *quid notet*, VII. 32.
Divulſa, *quid notet*, VII. 33.
Turbata, *quid notet*, IV. 70.
Fœtida, *quid notet*, IV. 81.

Bullarum, *progn.* VII. 34.
Pinguedo, *quid notet*, VII. 35.
Sanguis, *e renibus aut veſicâ*, IV. 75.
E renibus, IV. 78.
E veſicâ, IV. 80. 81. VII. 39.
Sanguis & grumi, *quid notent*, IV. 80. VII. 39.
Grumoſæ, *progn.* IV. 69.
Pus, *unde*, IV. 75. 81.
Carunculæ, & Pili, *unde*, IV. 76.
Farinam craſſiorem *referentis progn. in feb.* VII. 31.
Furfures, *quid notent*, IV. 77.
Squammæ, *quid notent*, IV. 81.
Arena, *calculi ſign.* IV. 79.
Progn. in genere, I. 12. VII. 66. 79.
In feb. contin. IV. 47. VII. 69.

UTERUS.
Temperies, *moderata, fœcunditatis cauſa*, V. 62.
Calor juvat, V. 22.
Os *durum, clauſum eſt*, V. 54.
In gravida clauſum eſt, V. 51.
Inflammati, *ſign.* V. 58.
Suppurati, *Cura*, V. 47.
Eryſipelas *in gravida lethale*, V. 43.

VULNUS.
Progn. à tumore, V. 66.
Spaſmus lethalis, V. 2.
Atra bilis per alvum lethalis, IV. 23.
Non coaleſcens, VI. 19. 24. VII. 28.
Lethale, VI. 18.
Cerebri. vid. Cerebrum.